Cele mai bune sfaturi fiscale pentru 2023

ROMÂNIA
Newsweek®
ANUL 6 ■ NUMĂRUL 146 ■ PREȚ: 19,90 LEI ■ 17.02-23.03.2023

UN TRIBUNAL PENTRU PUTIN

23146
5 948494 000029

EXCLUSIV Interviu cu o laureată a Premiului Nobel pentru Pace, care a documentat cele 28.000 de crime de război comise de armata rusă în Ucraina.

KISS FM

#1 HIT RADIO

FACE ISTORIE

#1 LIDER

DE AUDIENȚĂ ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 29 august - 18 decembrie 2022 de IMAS - Marketing și Sondaje S.A. și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.329.000 de persoane și este lider de audiență în România de 13 ani consecutiv. Vă mulțumim!

Newsweek

17.02-23.03.2023 _ ANUL 6 _ NR.146

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 24 martie 2023

SUMAR

Periscop

6 **Legea educației**
Sindicaliștii, plătiți de Minister pentru cursuri pe care nu le fac

Opinii

10 PETRE BĂDICĂ
Cum a fabricat PSD un scandal în educație în scop electoral

11 STELIAN NEGREA
România, a doua zi după cutremur: O țară în faliment care își numără zecile de mii de morți

Cronica NATO

12 ION PETRESCU
După un an de război contra Ucrainei, Rusia acuză NATO, dar vrea negocieri cu SUA

Periscop

14 **Bilanț**
Victor Pițurcă, 100 de procese, falit. Fiul Alexandru, milionar în euro

16 **Corespondență de pe front**
Generatoare electrice pentru copiii români din Ucraina

18 Laureați ai Premiului Nobel pentru Pace: Putin trebuie judecat pentru 28.000 de crime de război documentate deja

24 **Dezbatere**
Zeci de milioane de euro cheltuite de stat pe rachete antigrindină

Dosar

26 **Ineficiență**
Greu de recuperat!

30 **Conflict de interese**
Vicepreședinte ASPA plătit de un SRL ce vinde hrană pentru maidanezii ținuți de ASPA

Internațional

34 **Analiză**
Kremlinul a transformat religia în rachetă balistică - unele fragmente cad și în România

36 **Așteptări**
Un an de război: poate fi Rusia înfrântă decisiv?

38 **Summit Ucraina - UE la Kiev**
Sub amenințarea MIG-urilor rusești

40 **Amenințare**
Cât de mare este riscul extinderii războiului

Magazin

46 **Performanță**
Românul care, la 16 ani, a devenit Maestru Internațional la Șah

50 **Analiză**
Piața auto în anul 2022

54 **Fiscalitate**
Cum poți deconta bacșișul

56 **Facilitate**
Cum îți poate plăti angajatorul abonamentul la sală

58 **Turism**
Ce taxe plătești dacă îți închiriezi casa în regim Airbnb/Booking

60 **Călătorii**
Un mărțișor călător: 6 idei de city-break cu aromă de primăvară

Calendar

64 Cutremurul din 1977

»P.60

ROMÂNIA Newsweek

Află cum te poți abona » P.65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

Redactor-șef _ Petre Bădică
Redactor-șef adjunct _ Mihai Duță

Senior-editori:
Adina Mutăr, Stelian Negrea, Răzvan Scăețeanu, Silviu Sergiu

Reporteri: Edi Neagu, Alexandru Pop, Daniel Toșa

Contributori: Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu, Ramona Ursu

Art director _ Cecilia Bălănescu

Corectură _ Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock profimedia

EDITOR
SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

EVENIMENTE _ Ioana Dumitru

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

MALATYA, TURCIA

Casa lui Allah s-a dărâmat

Oamenii privesc dărâmăturile unei moschei distruse de puternicul cutremur care a lovit Malatya, Turcia, luni , 6 februarie a.c. Seismul de 7,8 grade pe scara Richter a pus la pământ numeroase clădiri în sud-estul Turciei și în Siria, iar pagubele au fost imense.

DIA IMAGES / AP / PROFIMEDIA

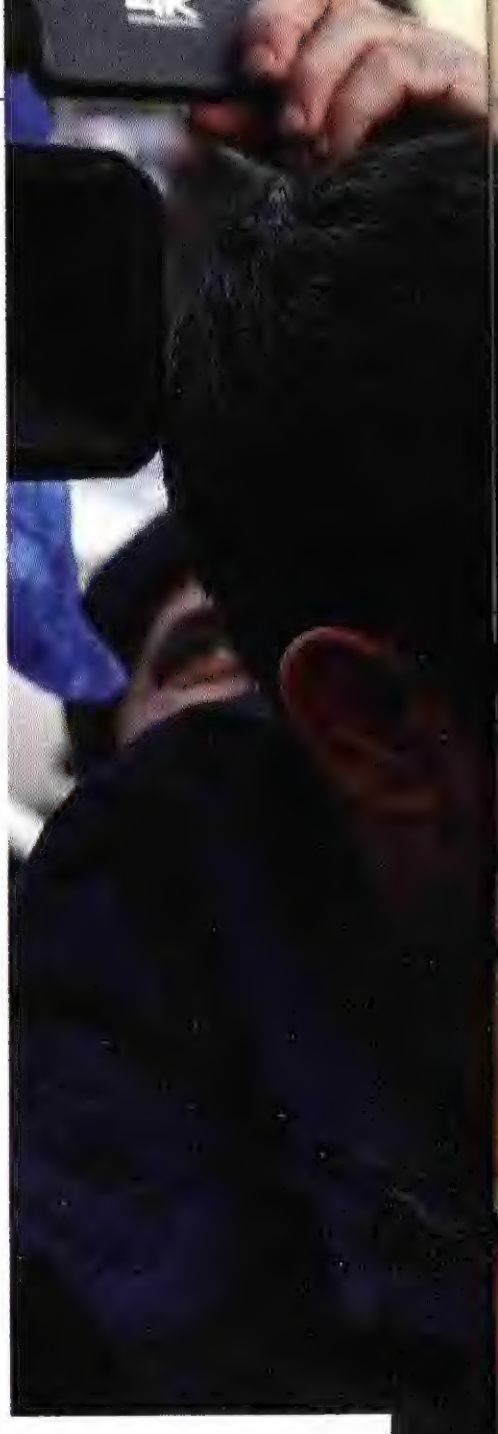

KINSHASA, CONGO

Papa în Africa

Papa Francis asistă la un dans tradițional pe Stadionul Martirilor din Kinshasa, Republica Democrată Congo, joi, 2 februarie a.c. Suveranul Pontif a efectuat o vizită de șase zile în Congo și Sudan, încercând să aducă consolare acestor două țări lovite de sărăcie și conflicte armate.

GREGORIO BORGIA / AP / PROFIMEDIA

LONDRA, ANGLIA

Cățel pasionat de artă

Cățelușa Lily privește la o pictură cu un cățel, în timpul unei licitații a Casei Christie's de la Londra, vineri, 3 februarie a.c. Licitația a cuprins 266 de lucrări din sec. XIX, aparținând unor pictori celebri, inclusiv tablouri cu câini, mobilă fină, ceasuri, porțelanuri, argintărie și corpuri de iluminat. Prețurile de vânzare au fost între 600 și 600.000 de lire sterline.

FRANK AUGSTEIN / AP / PROFIMEDIA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Pițurcă, la DNA

Fostul selecționer Victor Pițurcă a fost reținut de DNA și a petrecut 24 de ore în arest, fiind plasat apoi sub control judiciar. Pițurcă și fiul său Alexandru ar fi implicați în achiziția unor măști neconforme pentru MApN. În imagine, Victor Pițurcă sosește la sediul DNA, în București, pe 31 ianuarie a.c.

INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

LEGEA EDUCAȚIEI

Sindicaliștii, plătiți de Minister pentru cursuri pe care nu le fac

Sute de sindicaliști din Educație sunt plătiți ca profesori, deși ei nu trec niciodată pe la școală. Acest privilegiu imoral este acordat de Ministerul Educației, împotriva căruia sindicaliștii ar trebui să lupte.

Foto INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

ÎNTR-UN RĂSPUNS PENTRU *Newsweek România*, Ministerul Educației spune că legea îi permite să plătească sindicaliștii ca profesori deși aceștia nu predau.

„Legea Educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, reglementează la art. 263 alin. (10) posibilitatea ca persoanele desemnate de federațiile sindicale reprezentative din învățământ să beneficieze de degrevare de post didactic/normă ca urmare a participării acestora la procesul de monitorizare și evaluare a calității sistemului de învățământ", explică Ministerul Educației pentru *Newsweek România*.

Prin degrevarea de normă, acești profesori - sindicaliști primesc salarii de profesor, dar nu își țin orele. Degrevarea se poate face total și atunci sindicaliștii nu țin niciun fel de cursuri - este cazul marilor lideri de sindicat. Sau degrevarea poate fi parțială, să spunem de 50%, și atunci sindicaliștii își țin doar jumătate din cursuri. În ambele cazuri, profesorii-sindicaliști sunt plătiți cu normă întreagă.

Cursurile profesorilor-sindicaliști vor fi susținute de alți profesori.

Newsweek România a publicat, anul trecut, un document în care arăta că liderii de sindicat Simion Hăncescu și Marius Nistor erau printre cei complet degrevați de la predare. Ei încasau 4.000 de lei de la Ministerul Educației ca profesori, deși nu predau nicio oră. Ministerul Educației a refuzat să spună dacă cei doi sindicaliști, care teoretic luptă împotriva Ministerului Educației, primesc și anul acesta bani pentru orele pe care nu le predau. Sursele *Newsweek România* spun că cei doi se află și anul acesta pe lista sindicaliștilor plătiți ca profesori fără să predea.

Pactul sindicaliștilor cu diavolul merge uns

Ne putem da seama de dimensiunea înțelegerii dintre Ministerul Educației și sindicate din documentul publicat

Județ	degrevare sindicate
ALBA	2.00
ARAD	2.54
ARGEȘ	3.38
BACĂU	2.87
BIHOR	3.32
BISTRIȚA-NĂSĂUD	1.00
BOTOȘANI	2.00
BRĂILA	1.50
BRAȘOV	2.85
BUCUREȘTI	6.71
BUZĂU	3.16
CĂLĂRAȘI	0.50
CARAȘ-SEVERIN	1.50
CLUJ	3.69
CONSTANȚA	3.75
COVASNA	1.77
DÂMBOVIȚA	2.94
DOLJ	2.00
GALAȚI	2.57
GIURGIU	0.75
GORJ	3.32
HARGHITA	0.77
HUNEDOARA	2.00
IALOMIȚA	2.00
IAȘI	1.50
IAȘI	5.02
ILFOV	1.88
MARAMUREȘ	4.01
MEHEDINȚI	1.32
MUREȘ	1.99
NEAMȚ	2.94
OLT	0.75
PRAHOVA	2.50
SĂLAJ	1.00
SATU MARE	1.00
SIBIU	3.33
SUCEAVA	5.70
TELEORMAN	0.89
TIMIȘ	3.16
VÂLCEA	1.77
VASLUI	1.54

PACT
Sindicaliștii au ieșit la proteste, dar ele au avut o intensitate foarte slabă, fiind prezenți, în ultimii ani doar câteva sute de manifestanți (foto pagiuna anterioară). O posibilă explicație: privilegiile pe care și actualul ministru al Educației, Ligia Deca, le-a păstrat

în dreapta obținut în exclusivitate. Ministerul Educației a oferit sindicaliștilor numai în București șase norme didactice pentru care sunt plătiți fără să treacă pe la școală.

În total, Ministerul Educației oferă peste 128 de norme didactice pentru care sindicaliștii iau bani fără să predea.

De ce nu face Ministerul publice numele sindicaliștilor

Ministerul Educației a invocat GDP, deși e vorba de plata unor salarii din bani publici pentru o muncă neprestată. Astfel că interesul e cât se poate de public. Ministerul Educației crede că plata din bani publici a unei munci fictive, așa cum se întâmplă în cazul sindicaliștilor-profesori, nu reprezintă un temei puternic pentru a le publica identitatea.

„Art.6 din RGPD reglementează condițiile în raport cu care prelucrarea este legală, printre care enumerăm, fără ca această enumerare să fie exhaustivă, existența unui temei legal sau consimțământul persoanei vizate. În acest context și raportat la prevederile Legii nr. 1/2011, emiterea ordinului privind aprobarea listei personalului didactic nominalizat de federațiile sindicale are la bază adresele acestora, adrese prin care se solicită punerea în aplicare a prevederilor legale, fără ca acest demers să constituie o bază legală pentru divulgarea către terți a datelor membrilor de sindicat degrevați, în speță numele și prenumele", scrie Ministerul pentru *Newsweek România.*

Pe aceeași logică, declarațiile de avere ar trebui anonimizate.

Privilegiile sunt păstrate în noile legi ale Educației

În noile proiecte ale legilor Educației, privilegiile sindicaliștilor sunt păstrate. Potrivit documentelor consultate de *Newsweek România*, „Personalul didactic de conducere, de îndrumare și control poate fi degrevat total sau parțial de norma didactică, pe baza normelor aprobate prin ordin al ministrului Educației, elaborate prin consultarea federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar. De același drept pot beneficia și persoanele desemnate de federațiile sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar, ca urmare a participării acestora la procesul de monitorizare și evaluare a calității sistemului de învățământ, pe baza normelor aprobate prin ordin al ministrului Educației. Prin același ordin se stabilesc atribuțiile persoanelor degrevate de norma didactică.

(12) Personalul degrevat potrivit alin. (11) primește drepturile salariale pentru funcția în care este încadrat, precum și celelalte sporuri și indemnizații prevăzute de lege pentru activitatea desfășurată, după caz". Nu poți să nu te întrebi cât de eficient și corect „luptă" sindicaliștii pentru drepturile profesorilor când Ministerul Educației le plătește salarii deși ei nu trec pe la școală.

FOTO: INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU

EDITORIAL

Cum a fabricat PSD un scandal în educație în scop electoral

PETRE BĂDICĂ, redactor-șef al *Newsweek România*

Într-o dimineață, un secretar de stat care este în funcție de cinci ani anunță că este persecutat și că i se pune pumnul în gură de către ministrul liberal al Educației, Ligia Deca.

Secretarul de stat este Ionel Lixandru. Din 2012, ocupă funcții importante în Educație. A fost, timp de cinci ani, inspector școlar adjunct, apoi inspector general în București. Din 2018, cu sprijin PSD, este secretar de stat în Ministerul Educației.

Lixandru a avut, într-o dimineață, revelația că Legile Educației propuse de Ligia Deca nu sunt bune.

Aici este primul moment de ipocrizie. Draftul Legilor Educației există de minim o lună. *Newsweek România* l-a obținut în prima parte a lunii ianuarie și a criticat unele dintre prevederi. Bănuim că PSD le-a primit de la Ligia Deca și mai devreme.

De ce a tăcut Lixandru, cu voie de la PSD, o lună? Simplu. Nu era momentul electoral să inflameze spiritele. Altfel zis, aveau un glonț pe Legile Educației și au zis să îl tragă acum. Când, întâmplător, sindicaliștii din Educație, apropiați PSD, au ieșit la proteste.

Într-o perfectă coordonare, Marcel Ciolacu a preluat subiectul și a anunțat că doamna ministru are de dat explicații. După ce Deca i-a retras atribuțiile lui Lixandru, Ciolacu a invocat practici de dinainte de 1989.

Să trecem la document/postare

La o lună de la apariția Legilor Educației, Lixandru și PSD au făcut un rechizitoriu, pe alocuri îndreptățit, Legilor Educației. Toate neajusurile semnalate în postarea de mai sus sunt, în principal, rezultatul guvernării PSD în domeniul Educației.

„Au fost mult prea multe modificări ale Legii Educației, fără efectul scontat. Doar în ultimii 11 ani, Legea Educației a suferit 112!!", zice PSD-Lixandru.

Iarăși ipocrizie. Cele mai multe mutilări ale Legii Educației, așa cum a fost elaborată de Daniel Funeriu în 2011, au fost făcute de PSD prin intermediul lui: Liviu Pop, Ecaterina Andronescu, Sorin Câmpeanu (pe când era ministru PSD), Pavel Năstase.

PSD are ca obiective în postarea scrisă de secretarul de stat:

1) Acces neîngrădit la educație pentru toți copiii;

2) Combaterea abandonului școlar;

3) Importanța pregătirii viitoarei forțe de muncă, respectiv calificarea în funcție de cerințele pieței muncii;

4) Dezvoltarea after-school-ului pentru sprijinirea părinților care muncesc.

După ce a avut 18 ani portofoliul de ministru al Educației, PSD vrea, abia acum, să se apuce să combată abandonul școlar care crește galopant de la an la an. Putea PSD să împânzească țara cu after-school-uri în anii în care a guvernat. Doar Ecaterina Andronescu a fost ministru al Educației vreo 4 ani.

Postarea continuă cu revolte populiste marca PSD

„PSD nu va accepta o formulă care restrânge drastic accesul copiilor la educație de calitate; este cel puțin discutabil dacă liceele să aibă dreptul să-și organizeze propriile admiteri, pentru că ar crește riscul practicii neloiale a meditațiilor și al corupției".

Newsweek România a relatat că la clase de matematică din liceu se intră cu note de 2 și 3 la matematică la examenul de Evaluare Națională. PSD vrea doar să nu supere pe nimeni și să continue aceste practici toxice.

„Legea Educației trebuie să cuprindă și prevederi în ceea ce-i privește pe copiii din diaspora. Dacă tot vrem să se întoarcă românii acasă, trebuie să găsim soluțiile corecte pentru integrarea copiilor născuți și crescuți în diaspora".

Am scris nu cu multă vreme în urmă că mai puțin de 1% din copiii românilor din diaspora frecventează cursuri în care li se predă și în limba română. Pentru că liderii politici nu au făcut nimic pentru ca, în școlile din Italia și Spania, să se predea și în română.

Dacă în Legile Educației sunt prostii, trebuie corectate. Doar că revolta de catifea a PSD nu are nicio treabă cu grija față de școală și educație.

E doar un mijloc de presiune pe PNL pentru trocuri politice și nu urmărește decât un câștig electoral.

Elevii și profesorii sunt folosiți, fără scrupule, în jocul politic.

România, a doua zi după cutremur: O țară în faliment care își numără zecile de mii de morți

STELIAN NEGREA, senior-editor al *Newsweek România*

Tragedia fără margini din Turcia trebuie să ne întoarcă și pe noi la întrebările fundamentale legate de ce facem noi în România a doua zi după cutremur. Scenariile sunt sumbre iar timpul nu este de partea noastră. Teoretic, catastrofa ar putea veni oricând.

Nu e timp de călărit politic acest subiect, de înfipt săbii în spatele adversarilor politici deși acest spectacol ar fi în interesul meu jurnalistic pe termen scurt.
Nici de făcut rating mediatic pe care să-l decontezi în contracte de publicitate babane.
Scenariile autorităților sunt sumbre. Pierderile materiale directe vor fi de 25 miliarde de euro, arată planul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. 23.000 de clădiri din Capitală vor suferi avarii uriașe, dintre care 1.000 până la colaps total sau parțial.
Românii au fiecare active nete în valoare de aproape 30.000 de euro. Trei sferturi din această avere o reprezintă proprietățile imobiliare.
Din nefericire, povara va cădea pe stat, pentru că românii nu se înghesuie deloc nici la asigurări obligatorii de tipul PAD, nici la cele facultative.
Conform PAID România, doar 19,25% din totalul imobilelor din România au o poliță de 20 de euro anual care aduce o despăgubire de 20.000 euro în caz de dezastru.
Doar pentru stocul curent de locuințe al României, asigurarea obligatorie ar costa intre circa 100 milioane euro pentru o acoperire de 10.000 Euro și aproximativ 200 milioane pentru o acoperire de 20.000.
La asigurările facultative, procentul e și mai mic, de doar 16%, și asta pentru că băncile obligă clienții ce au luat credite ipotecare să încheie aceste polițe de asigurare. Altfel procentul ar fi mult mai mic.
Să zicem că viitorul cutremur ne prinde cu rezerve BNR de 56 miliarde de euro și un buffer la Ministerul de Finanțe de 5-10 miliarde de euro. Sume ce pot fi accesate rapid și mai puțin costisitoare decât împrumuturile.

Cu mențiunea că BNR nu-i un bancomat de unde poți să scoți cât și când vrei.

Nenumărați politicieni, care vor fi disperat de populiști după cutremur, și oamenii rămași fără bunul cel mai de preț se vor uita cu ochii înroșiți la rezerva BNR. Siguranța lingourilor din Lipscani va fi incertă. Valoarea lingourilor din țară și străinătate este de circa 6 miliarde de euro.
Spre comparație, Israelul, la o populație de aproape 10 milioane de locuitori, are rezerve la Banca Națională de circa 200 miliarde de euro. Cel mai distructiv cutremur din istoria recentă a Israelului a avut loc în 1995 (magnitudine 7,1).
Să zicem că, într-o scară de bloc cu 10 etaje și 4 apartamente / etaj, locuiesc în jur de 60 de persoane (o medie de 1,5 / apartament).
Să zicem că în 23.000 de clădiri din București locuiesc 500.000 de oameni (medie de circa 20 / clădire).
Să zicem că edificarea unui bloc cu 40 de apartamente ar costa 2 milioane de euro (o medie de 50.000 de euro/ apartament).
Doar pentru contrastul financiar cu un bloc de locuințe, construirea unui nou spital de 10 etaje și 400 de paturi ar costa 120 milioane de euro (300.000 de euro / pat).
Unul din trei spitale românești are risc seismic, cam 40 având risc ridicat. Cu risc ridicat în București sunt Babeș, Colentina, maternitatea Bucur etc. Primele zile vor fi cu eforturi de salvare și multă emoție la cald. Durerea o să ne unească o perioadă. Cum se întâmplă chiar acum în Turcia. Vom primi și ajutor extern consistent pentru că și noi, la rândul nostru, i-am ajutat pe alții.
După care vor începe discuțiile despre situația sutelor de mii de oameni - doar în București - care nu mai au unde să locuiască deloc sau în siguranță.
Pe lângă faptul că, dacă nu sunt beton asigurați și tocmai am văzut din datele PAID că nu sunt, și-au pierdut și financiar locuința, singurul bun fizic de mare preț. Banii o să ne despartă. Doar o discuție teoretică despre inechitățile de acum generate de pensiile speciale versus cele normale și e îndeajuns să întreții un sentiment de nemulțumire cruntă. Cum arată planul pe zile post-cutremur al autorităților responsabile? Planul oficial, care ar trebui să existe și să fie frecvent actualizat.
Ziua 1, ziua 2, ziua N, când 90% dintre sinistrați au la dispozitie măcar un cort încălzit. Unde o să fie puse miile, zecile de mii de corturi? Pandemia a arătat limitele autorităților pe capacitatea organizatorică.
Dar ziua 100, când sute de mii de oameni au aflat exact ce opțiuni locative teoretice și de viață au în față.
Cine-i responsabilul-șef al planului integrat și integral post-dezastru? O problemă de aruncat din pix la un secretar de stat atotștiutor? Doar Raed Arafat? Păi cum rămâne cu nu ne vindem țara la străini, acest slogan mizerabil repudiat de mulți, acceptat tacit de ceilalți?

Citiți continuarea comentariului pe www.newsweek.ro

FRONTCA NATO

După un an de război contra Ucrainei, Rusia ac
Alianța Nord-Atlantică, dar vrea negocieri cu S

col. (R) **ION PETRESCU,** contributor al *Newsweek România*

Confruntarea dură între armata rusă invadatoare, tipică, prin dotare și atitudine, veacului 20, și forțele armate ucrainene, cu caracteristici specifice secolului 21, inclusiv moralul puternic, va marca și anul 2023, până la capăt.

Fraza de mai sus nu este o noutate! Doar reflectă tragedia unor slavi care se căsăpesc între ei, una ce nu se mai termină, deși, în mod evident, cunoscătorii au sesizat - în pofida dezmințirilor Moscovei, absolut normale în vreme de război - că Statele Unite ale Americii au încercat - și la începutul acestui an - să propună Ucrainei „pace contra teritorii" și Rusiei „teritorii contra păcii."

NATO nu va ataca Rusia

Cu 3,2 milioane de militari activi și o populație de aproape 1 miliard de cetățeni liberi, Alianța Nord-Atlantică se uită, cu calm, spre Federația Rusă, care tinde acum să aibă un efectiv al armatei sale de 1,5 milioane de combatanți și dispune de o populație de circa 143.000.000 de locuitori.
După un an de lupte grele, Kievul nu a fost cucerit de invadatori, iar la Moscova s-a prăbușit mitul invincibilei armatei ruse.
17% din teritoriul Ucrainei este încă sub ocupația militară generată de liderul de la Kremlin, dar administratorii temporari știu că persistă pericolul unor noi contraofensive ale trupelor ucrainene, care au reușit anterior să recupereze Harcovul și Hersonul, după retragerea în pripă, respectiv la ordin, a unităților militare rusești din orașele menționate.
Presa pro-Kremlin minte opinia publică multinațională, din Rusia, cu povestea confruntării trupelor ruse cu cele ale NATO, pe teritoriul ucrainean, în timp ce vocile importante de la Kiev cer aliaților, după tancuri, pentru viitor, avioane și rachete cu rază mai mare de acțiune.
După cum au dovedit evenimentele care au precedat concordanța opiniilor președintelui SUA, cu acelea ale cancelarului Germaniei - în dosarul tancurilor americane M1 Abrams ce urmează a fi livrate relativ în aceeași perioadă cu sutele de tancuri germane Leopard 1 și Leopard 2, anunțate de mai multe țări europene -, istoria se va repeta.
Dincolo de negații inițiale, armata ucraineană probabil că va primi, în perioada următoare, aeronave de luptă franceze și poloneze, printr-un accept ce încă se negociază între aliați, și vor fi trimise apoi rachetele solicitate de Kiev pentru a lovi afluirea de noi trupe rusești pe linia întâi a Frontului de Est.
De ce? Pentru că, dincolo de fumigenele publice - de înțeles în perioadele de păcălire a țărilor adversare -, după substanțialele investiții în sprijinirea cu armament, tehnică de luptă, bunuri utile supraviețuirii populației Ucrainei și bani pentru finanțarea aparatului de stat ucrainean, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Germania și Franța, ca și celelalte state care s-au aliat lor, NU au cum să accepte înfrângerea apărătorilor statului cu capitala la Kiev.
Acesta a avut, în 2016, circa 42 de milioane de locuitori, dintre care pe 8 milioane au plecat în comunitatea democratică europeană și, din ceila respectiv 34 de milioane, în jur de 200.000 au murit pe front sau sub râmăturile bombardamentelor cinic ordonate de Moscova, au fost răniți chiar au dispărut după confruntările nemiloase din estul și sudul entități statale ucrainene.
Rusia are un potențial de mobilizare superior numeric celui al Ucrainei.
Dacă scădem din cei aproximativ 34 de milioane de locuitori - ai entității statale ucrainene - rămași acasă, pe copiii, femeile și bătrânii încă în viață tot mai rămân în jur de 6 milioane de bărbați, gata să apere cu arma în mână țara lor, dintre care 1.000.000 constituie oficial rezerva operativă.
În tabăra adversarului, 2.000.000 de rezerviști sunt pe evidențele unor posibile noi mobilizări, dar trebuie să scădem cele trei sute de mii de sufle aduse în cazărmi, în toamna anului trecut, precum și nu puținii tineri ca au părăsit Rusia pentru a nu ajunge carne de tun pe Frontul de Est.

Tur de orizont

Privind succesiunea măsurilor luate de generalul Valery Vasilyevich Gerasimov șeful armatei ruse, nu m contează dacă ofensiva din acest ar trupelor Moscovei dislocate în Ucrai va avea loc într-o zi de februarie sau după 1 martie, cert fiind faptul că se va declanșa, cel mai probabil înainte sosirii tancurilor promise ucrainenil de aliați, inițial 321, în prima etapă urmând a fi livrate echivalentul a do

batalioane de tancuri, ulterior restul. Având la dispoziție în jur de 430.000 de militari, nu jumătate de milion cum pretindeau terți de la Kiev, Gerasimov vrea extinderea ocupației militare ruse până la granițele administrative de nord-vest ale Lugansk-ului și de vest a Donețk-ului.

Surpriza?

O constituie concentrarea a aproape cinci divizii în sudul oblastului Zaporojie, care ar urma să cucerească orașul cu același nume, aflat încă sub controlul militarilor ucraineni în partea nordică, liberă, a acestei entități administrative din sudul Ucrainei.

Cât despre Herson, depinde câte divizii noi vor aduce rușii în sudul acestui oblast!

În tabăra apărătorilor, comandantul șef al Forțelor Armate din Ucraina, generalul Valerii Zaluzhnyi - care știe abilitățile profesionale ale generalului rus Gerasimov, recunoscându-i calitățile de comandant -, are sarcini la fel de complexe:

1. Menținerea liniei frontului pe actualul aliniament de contact cu trupele ruse din Lugansk și Donețk sau retragerea minimală a unităților ucrainene, astfel încât să nu poată fi încercuite de adversar.

2. Împiedicarea dezvoltării ofensivei militare ruse spre Zaporojie și - funcție de rezultatele defensivei - pregătirea unei dezirabile contraofensive, cu tancuri, până la litoralul nordic al Mării Azov.

3. Pregătirea efectivelor necesare pentru două viitoare brigăzi de tancuri, care ar putea rupe apărarea rusă din sudul oblastului Herson, înaintând, în viteză, spre nordul peninsulei Crimeea. Asta ar fi lovitura de berbece a acestui an!

4. Pe măsură ce Statele Unite intensifică ajutorul militar pentru Ucraina, ponderea americanilor care spun că țara lor oferă prea mult sprijin a crescut. Aproximativ 26% declară acum că SUA oferă prea mult sprijin Ucrainei, 31% afirmă că oferă suma potrivită și 20% ar dori ca SUA să ofere Ucrainei asistență suplimentară.

Concluzii de etapă

I. Până la sosirea tancurilor aliate, Rusia are o fereastră de timp utilă întăririi dispozitivului militar propriu din estul și sudul Ucrainei, cu posibilitatea unor succese, de nivel tactic, în vestul Donbasului.

II. Ucraina a luat măsuri de întărire a disciplinei militare, pentru a diminua numărul conduitelor improprii pe câmpurile de luptă.

Zelensky, în răspunsul său la o petiție populară cu 25.000 de semnături prin care i s-a cerut să renunțe la modificările unui legi recent adoptate, a fost de acord că măsurile disciplinare împotriva personalului militar ar trebui să țină cont de circumstanțele individuale ale acestora și a promis că se va analiza în continuare modul de îmbunătățire a mecanismului disciplinar. Dar el nu a suspendat legea în vigoare!

III. Cum armata ucraineană va avea tancurile dorite abia în luna aprilie, până atunci, în principiu, peninsula Crimeea probabil nu va fi supusă unei acțiuni ofensive ordonate de Kiev.

NATO respectă decizia luată la Summitul de la Madrid, aceea de a sprijini defensiva ucraineană.

Abia în primăvara sau vara viitoare vom înțelege dacă la Kiev și Moscova se acceptă și soluții de compromis, după bătălii cu un final deloc știut dinainte. N

FOTO: NATO

ALIANȚĂ
Elicoptere britanice de tip Chinook s-au întors în Estonia, la Tapa, pentru exerciții militare (sus). Militari din Muntenegru, Macedonia de Nord, Slovenia și Spania, dislocați în grupul de luptă al NATO, din Letonia, au efectuat trageri de luptă reale, în zona de antrenament a Taberei Ādaži.

BILANȚ

Victor Pițurcă, 100 de procese, falit. Fiul Alexandru, milionar în euro

Membrii familiei lui Victor Pițurcă, reținut de procurorii DNA într-un dosar de corupție, au avut succes diferit în afaceri: seniorul e falit, fiul are succes, iar fiica stă în umbra soțului.

PROCURORII DNA I-AU REȚINUT recent pe Victor Pițurcă, fostul antrenor al selecționatei României, și Țuțu Gabriel, șeful Romarm, compania de stat producătoare de armament, într-un dosar de corupție privind furnizarea de măști de protecție spitalelor militare. Prejudiciul calculat de procurori este de 8,6 milioane lei (1,5 milioane euro).

Șeful Romarm este acuzat că „ar fi încheiat cu o asociere de firme din care făcea parte și o societate controlată de cealaltă persoană cercetată în prezenta cauză, în condiții dezavantajoase pentru compania pe care o conducea, două contracte de achiziție publică (ce vizau cumpărarea a șapte utilaje neconforme de producere a măștilor de protecție)".

Conform procurorilor DNA, „Țuțu Gabriel ar fi pretins, printre altele, de la reprezentanții societăților implicate în achizițiile de mai sus introducerea într-un circuit comercial de livrare măști de protecție neconforme către Ministerul Apărării Naționale (MApN) a unui prieten de-al său, fără ca acesta să desfășoare activități comerciale reale auxiliare contractului de livrare produse de protecție și efectuarea unor plăți către acesta, (40% din cota de profit rezultată) sub aparența unui contract de consultanță".

Procurorii DNA nu au dezvăluit numele firmelor implicate în această schemă de fraudare a bugetului de stat însă surse apropiate anchetei susțin că ar fi vorba de o companie deținută de fiul lui Pițurcă.

Pițurcă, falit și procesoman

Oficial, Victor Pițurcă a fost lipsit de fler în afaceri. Numele său mai apare ca asociat într-un SRL, Master Pivimob 99 din Craiova, care n-a raportat, de la înființare până în prezent, nicio situație financiară către Fisc.

Deși firma apare ca fiind în funcțiune la Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC), există o sentință judecătorească din 2012 prin care compania este dizolvată la cererea chiar a ONRC.

El a mai fost implicat într-o casă de amanet, Casa de Amanet VIP (CAVIP) SRL, Natbuss SRL, Week End Cof SRL și celebrul Melody Bar SRL.

În schimb, Victor Pițurcă este un procesoman îndârjit, numele său fiind implicat în circa 100 de procese pe rolul instanțelor de judecată.

Pițurcă senior este implicat, de peste 10 ani, în zeci de procese cu fostul patron al Universității Craiova, cu acest club de fotbal și cu FRF, pentru o serie de datorii pe care pretinde că le are de recuperat de la patronul clubului de fotbal din Bănie.

Victor Pițurcă are alte numeroase procese cu fosta sa soție, Blochina Viktorija, și fiul acestora Blochin Edan.

Numele lui Pițurcă mai apare în alte diferende juridice alături de frații Becali, dar și de interlopul Nicu Gheară.

Pițurcă junior, succes în energia verde

Fiul lui Pițurcă, Victorio-Alexandru, este asociat într-o serie de SRL-uri

în domeniul energiei electrice, într-unul dintre acestea, Pav Green Energy SRL, cu sora sa, Naboiu Claudia-Florentina.

Aceasta este și cea mai veche afacere a acestuia, pe care a înființat-o în 2016.

În 2013, fiul lui Pițurcă anunța că urma să investească 1,5 milioane de euro într-un mic parc de producție a energiei electrice cu panouri fotovoltaice pe un teren de 20.000 metri pătrați în județul Olt, cu o producție modică de 1 Mw.

Compania este singura cu afaceri consistente, raportând în 2021 o cifră de afaceri de 17,8 milioane lei și un profit de 6 milioane lei. Obiectul de activitate principal al companiei este producția de energie electrică.

În 2020, anul izbucnirii pandemiei, compania a avut afaceri de 7,5 milioane lei și un profit de 1,6 milioane lei.

Tot atunci, compania avea active imobilizate de aproape 18 milioane de lei, cel mai probabil cele șapte utilaje neconforme de producere a măștilor de protecție care procurorii DNA suspectează că au fost aduse de firma controlată de Victor Pițurcă pentru a fi livrate Romarm.

Anterior anului pandemic, compania fiului lui Pițurcă a avut o cifră de afaceri de doar jumătate de milion de lei și un profit de doar 71.000 lei. În 2021, activele imobilizate au scăzut la 5,5 milioane lei, în timp ce activele circulante au sărit la 11,3 milioane lei, ceea ce înseamnă că această companie a scăpat de o mare parte a acelor utilaje de producție a măștilor care au fost transformate în bani lichizi, active circulante. Victorio-Alexandru mai deține alte două companii cu același profil de producție a energiei electrice: PCF Solar Energy SRL și Pav Green South SRL, ambele înființate recent, în 2022, respectiv 2021.

Afacerile fiicei lui Pițurcă sunt la fel de falimentare ca ale tatălui: Deco Style Production SRL, o companie de arhitectură, nu a raportat afaceri în ultimii ani. Alte două SRL-uri, Sanoterapia și Mykland Imobiliare, au aceeași soartă.

Afacerile fiicei lui Pițurcă sunt umbrite de cele ale soțului acesteia, Naboiu Mihai, cu afaceri imobiliare în București.

Numele lui Pițurcă mai apare în alte diferende juridice alături de frații Becalii, dar și de interlopul Nicu Gheară

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

CORESPONDENȚĂ DE PE FRONT

Generatoare electrice pentru copiii români din Ucraina

Războiul barbar pornit de Putin nu este contracarat doar de către forțele militare ucrainene care apără țara, ci și prin gesturi admirabile de solidaritate și umanitate care pun în lumină ceea ce este mai bun în oameni. – *Remus Cernea*

PUȚINI ȘTIU ACEST DETALIU, dar primul camion cu ajutoare umanitare pentru Ucraina a sosit în cea de-a doua zi de război, 25 februarie 2022, de la Suceava. Compatrioții noștri s-au mobilizat repede și au reușit să dea imediat semnalul că ucrainenii nu vor fi lăsați singuri în fața grozăviei cu care se confruntau! Iar apoi primirea cu căldură a milioanelor de refugiați a dat măsura ospitalității foarte multor români față de semeni aflați în mare nevoie.

În lunga serie de astfel de gesturi de sprijin se înscrie și acțiunea Uniunii Naționale a Barourilor din România care, beneficiind de un suport financiar de 1.000.000 USD din Taiwan, a oferit Ucrainei, printre alte ajutoare, și 3 ambulanțe noi, complet echipate. Iar în luna ianuarie a acestui an, la Cernăuți au fost donate și câteva generatoare pentru localități din Ucraina cu o proporție consistentă de etnici români. La eveniment au participat primari și alți reprezentanți ai autorităților locale, alături de o delegație a Uniunii Barourilor din România, de Constantin Damov de la compania Green Group, care a jucat un rol important în obținerea sprijinului financiar din Taiwan, și de consulul general al României la Cernăuți, Irina Loredana Stănculescu, foarte apreciată pentru eforturile de sprijin pentru comunitatea românească din Ucraina.

Am consemnat o serie de declarații impresionante la momentul sosirii generatoarelor. Am păstrat, în mare, modul de exprimare al românilor din Ucraina, chiar dacă uneori acesta conține mici erori, operând doar câteva modificări pentru clarificarea sensurilor celor spuse și pentru cursivitatea textului.

Primarul comunei Ciudei, Anatolie Pițul: „Până în 2023, copiii noștri au frecventat școala, grădinița, dar puține ore pe zi aveam curent electric. S-au îmbolnăvit mulți copii. Cel mai aproape inimii și sufletului cine sunt? Frații noștri! Din suflet vă mulțumim! Vă mulțumesc frumos din toată toată inima!

La momentul actual, de exemplu, era cel mai cel mai important să avem căldură. Cei mici care o să aibă căldură, să știți, căldura o să fie în inima lor și întotdeauna o se roage pentru sănătate că sunteți «bravo»! Mă mândresc că avem așa frați și avem așa parteneri și avem așa vecini. Din suflet vă mulțumesc! Să vă spun drept, când ați venit cu ambulanțele nu am crezut! Ceea ce ați făcut dumneavoastră nu a făcut nimeni pentru noi: că ați dat lumină la copii mici care vor face carte! Cei care împușcă azi în țara noastră și între ai noștri cetățeni care mulți au venit de pe front morți vreau să vă spun că au luptat pentru asta, ca să fie lumină, să fie libertate și dumneavoastră această lumină ne-ați adus-o în comuna noastră și în toate comunele care astăzi sunt prezente. Din suflet vă mulțumim!".

Elena Nandris, fost primar în comuna Mahala: „Din prima zi de război nouă, românilor de aici, nu ne venea să credem: noi am fost bine șocați de aceea cum toată România, absolut toată, de la lumea simplă la primari, a sărit în ajutorul nostru".

Senatorul Daniel Fenechiu: „Să știți că toată România a cunoscut bine cizma rusească. Noi și polonezii am cunoscut cel mai bine, poate și ungurii puțin".

Elena Nandris, fost primar în comuna Mahala: „Chiar de la bun început, de la graniță, de la poartă, am fost așteptați cu cald, cu ceai, cu toate casele deschise. Și după aceea toate primăriile, toți prietenii ne sunau, ne întrebau «de ce aveți nevoie?».

Au venit ajutoare chiar din primele zile care, într-adevăr, când am văzut câtă lume vine de colo și trebuia hrănită, trebuie adăpostită și nu știam noi ce să facem. Și era când împușcau și alarma suna și venea de acolo lume speriată cu copii mici în brațe, fără pâine, fără mâncare, nu aveau o gură de apă. Nu-ți cereau nimica decât «dați-ne o pernă să punem capul pe pernă să dormim oleacă și o gură de mâncare»".

Senatorul Daniel Fenechiu: „Am văzut statisticile chiar când veneam astăzi. Prin România au tranzitat 3.300.000 de ucraineni, dintre care în momentul ăsta sunt localizați în România 107.000, dintre care 5.000 s-au și angajat. Și am văzut și un raport guvernamental, înțeleg că guvernul a cheltuit anul trecut 120 de milioane de euro pentru serviciile respective de domiciliere".

Primarul comunei Ciudei, Anatolie Pițul: „Și, dacă se poate, este

1. Reprezentanții autorităților locale, în majoritate etnici români din regiunea Cernăuți, alături de delegația avocaților din România, la primirea generatoarelor. 2. Unele dintre generatoarele donate. 3. Liviu Mihai, Decanul Baroului Avocaților din Suceava, Senatorul Daniel Fenechiu, Prodecan al Baroului București, un viceprimar al unei localități beneficiare, Președintele Green Group, Constantin Damov. 4. Olga Igorivna, responsabilă cu politici sociale în regiunea Cernăuți, de etnie română. 5. Acest text în limbile ucraineană, română și engleză a fost lipit pe generatoarele donate.

Придбано Національною спілкою колегій адвокатів Румунії за рахунок пожертвувань від Тайванского народу для підтримки жителів України, які постраждали від війни.

Achiziționat de Uniunea Națională a Barourilor din România, din donația primită de la poporul taiwanez pentru sprijinirea locuitorilor din Ucraina, afectați de război.

Purchased by the National Association of the Romanian Bars, from the donation offered by the people of Taiwan, to support the Ukrainian people affected by the war.

aici șeful secției relațiilor internaționale al Consiliului Regional Cernăuți, Alexei Bolosciuc. Dumnealui promite că o să învețe limba română, în scurt timp. Vrea să mulțumească din partea Consiliului Regional partenerilor noștri români și vrea să spună că suntem fericiți să avem așa parteneri și așa vecini ca românii.

Domnul Alexei Bolosciuc a mai spus: „Cu părere de rău, noi, ucrainenii, am înțeles asta cam târziu, dar trebuie să ținem minte pentru totdeauna". Mulțumește foarte mult, generatoarele acestea vor sluji la mulți oameni. Iar cu ajutorul dumneavoastră, biruința noastră este mai aproape și mai aproape. Și vă mulțumește foarte, foarte frumos".

Avem și o reprezentantă de la Administrația Regională Militară de Stat:

Olga Igorivna: „Eu voi vorbi în limba română. Eu sunt de răspunzătoare în regiune pe politica socială adică de la început am fost la hotare. Eu sunt minoritate națională și am învățat de la școală în limba română și vreau să spun faptul că niciodată către români nu s-au adresat cu ceva rău. Chiar am avut posibilitate externă să dăm toată testarea, de aceea totul e OK. Când a început războiul, pe 25 februarie, seara, deja primul camion cu ajutoare a venit de la România, de la Suceava. Adică timp de 2 zile, chiar mai puțin, toți românii s-au implicat și din sânge pentru România, primul camion a traversat granița cu primul ajutor umanitar civil. Adică nu vorbim de armament. Primul ajutor umanitar a fost anume de la români și a fost apreciat și de către președinte. Pentru că până în ziua de astăzi stați cu noi, și nu vă plictisiți și nu vă obosiți avem foarte mari mulțumiri.

Vrem să spunem că noi cei care suntem aici români și suntem identificați ca români, mai departe vom ține relațiile cu România și vom avea grijă să realizăm aceste intenții și aici, pe loc. De aceea mulțumim foarte mult și țineți minte că noi tot suntem aici".

***Remus Cernea** este corespondentul* Newsweek România *în Ucraina*

FOTO: REMUS CERNEA

CORESPONDENȚĂ DE PE FRONT

Laureați ai Premiului Nobel pentru Pace:

Putin trebuie judecat pentru 28.000 de crime de război documentate deja

Interviu cu directoarea executivă a Centrului pentru Libertăți Civile, căreia îi mulțumesc pentru amabilitate, realizat la finalul lunii decembrie, când eram la Kiev. Este probabil primul interviu realizat pentru presa din România cu laureați ai Premiului Nobel în anul 2022. – *Remus Cernea*

ROLUL CRUCIAL JUCAT DE ORGANIZAȚIILE neguvernamentale în dezvoltarea unei democrații nu este totdeauna pus în lumină pe măsura impactului pozitiv al activității acestora. Efortul celor care luptă pentru diferite cauze în societatea civilă este adesea trecut în plan secund de accentul pus pe decidenții politici în știrile de presă și în dezbaterile publice. Însă activitatea organizațiilor neguvernamentale poate conduce la adoptarea unor reforme importante, iar în țările democratice factorul politic ar trebui să fie deschis pentru consultări cu organizațiile neguvernamentale și pentru utilizarea expertizei oferite de acestea în elaborarea și promovarea unor legi ori în luarea unor hotărâri. În tiranii, cel mai adesea ONG-urile autentice sunt supuse represiunilor. Decizia Comitetului Nobel de a acorda Premiul Nobel pentru Pace în 2022 unor organizații neguvernamentale din Ucraina („Center for Civil Liberties" – „Centrul pentru Libertăți Civile"), Rusia („Memorial") și Belarus („Viasna" - „Primăvară", fondată de Ales Bialiatski, actualmente în închisoare, alături de alți 5 colegi), vine să reconfirme importanța muncii depuse de către organizațiile neguvernamentale!

Iar eforturile acestor trei organizații de a documenta crimele și abuzurile comise de regimurile dictatoriale în condiții grele, de reprimare a activității lor în Rusia și Belarus, respectiv de război în Ucraina, nu doar că mișcă foarte mulți oameni la nivel de conștiință, dar sunt de natură să schimbe în bine lumea noastră. Obiectivul despre care directoarea executivă a Centrului pentru Libertăți Civile Olexandra Romantsova vorbește în interviul de mai jos a primit o foarte puternică susținere din partea Parlamentului European, care a votat recent pentru înființarea unui Tribunal Internațional pentru judecarea crimelor de agresiune ale Rusiei în Ucraina! Astfel că acest interviu devine cu atât mai relevant!

Inițiativa „Tribunalul pentru Putin"

Newsweek România: **Vă rog, oferiți-ne detalii despre munca dumneavoastră pentru documentarea crimelor de război din Ucraina. Din câte știu, sunt aproximativ 26.000.**

Olexandra Romantsova: Chiar mai multe! Acum avem 28.000 în cadrul inițiativei „Tribunalul pentru Putin" din care nu face parte doar Centre for Civil Liberties (Centrul pentru Libertăți Civile), ci sunt peste 30 de organizații diferite pentru drepturile omului din toate regiunile Ucrainei. Acestea acoperă întregul teritoriu al Ucrainei, inclusiv zonele ocupate de ruși. Am început documentarea pentru crime în 2014, când a avut loc ocuparea Donbas-ului și a Crimeei. Din acel moment, am început să strângem toate dovezile și mărturiile despre crimele de război și despre persecuțiile politice care au avut loc, în principal, în Crimeea. Dar la început sigur că aveam doar dorința de a lucra, dar nu și vreo direcție despre cum ar trebui să ne desfășurăm activitatea.

Dar colegii noștri din Croația și din unele țări din America Latină ne-au propus să ne ajute cum să facem într-un mod corect. Iar după prima noastră misiune în Donbas, am acceptat propunerea lor și am mers în diferite țări cum ar fi Croația, Serbia, Bosnia-Herțegovina, Kosovo pentru a studia experiența acelor organizații, ce fel de metodologie au și care pot fi problemele într-o astfel de activitate. Am început să documentăm crime de război pe parcursul celor opt ani împreună cu alte

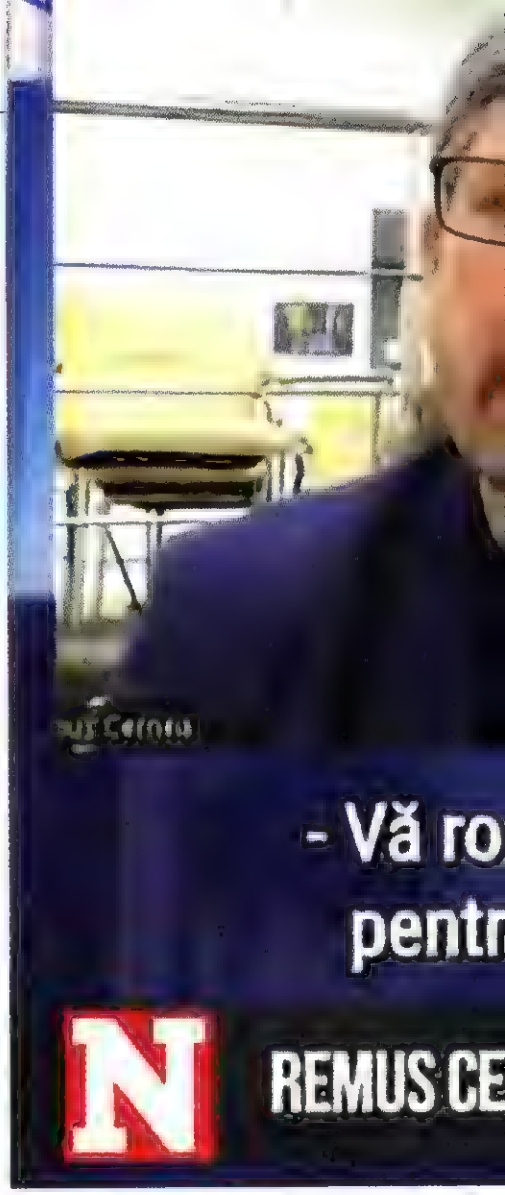

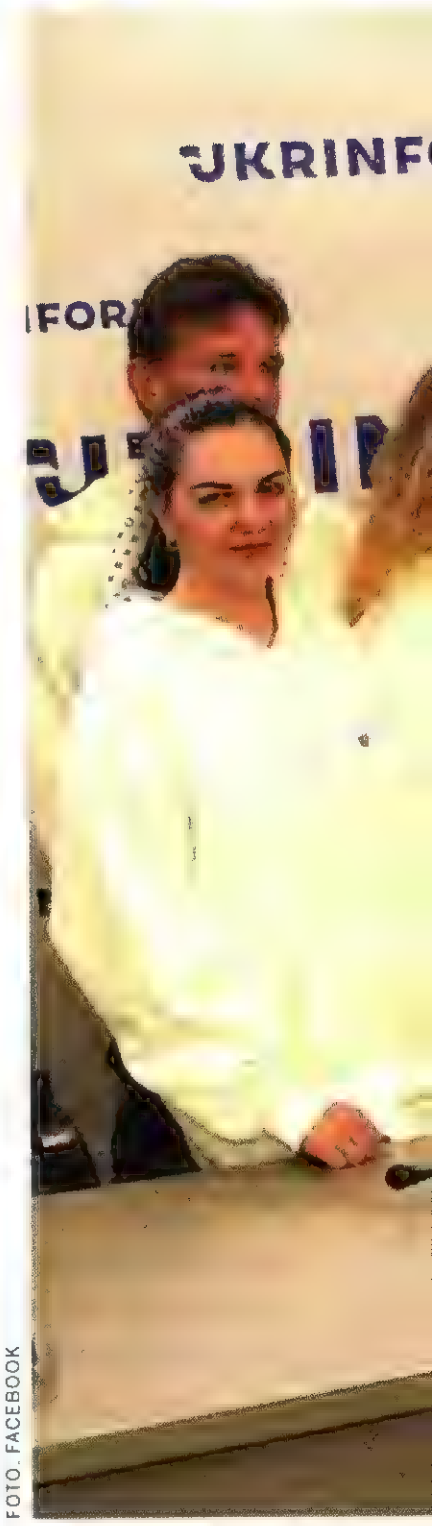

FOTO. FACEBOOK

DIALOG ONLINE
Imagine din timpul interviului cu Olexandra Romantsova realizat pe Zoom din Kiev de către Remus Cernea (sus). Membri ai organizației Center for Civil Liberties la o conferință de presă în Kiev

organizații, în cadrul unei coaliții și am documentat crimele din Donbas.

Ziua de 24 februarie 2022 a schimbat lucrurile pentru că întregul teritoriul Ucrainei a devenit o zonă mare a crimelor de război, pentru că, deși nu au fost ocupate toate regiunile de către ruși, aceștia au bombardat și au atacat cu rachete. Astfel că putem face o analiză exactă asupra fiecărui loc care este atacat, pentru a vedea ce fel de țintă este, civilă ori militară. Toate aceste informații sunt puse într-o singură bază de date, pe care o puteți vedea exact la https://t4pua.org/en/. Oferim statistici actualizate despre diferite tipuri de crime de război și despre întreaga metodă de documentare.

Câți oameni din organizația dumneavoastră și din alte organizații au lucrat pentru a colecta o cantitate atât de mare de informații?

În organizația noastră lucrează personalul nostru și unii voluntari. Mulți oameni doresc să susțină acest efort și merg la o pregătire specială despre asta și merg cu personalul nostru la misiunile din teren în fiecare săptămână, iar la un moment dat mergeau și în fiecare zi. Acum avem mai multe informații despre oamenii care vin din zonele evacuate și care pot depune mărturii despre crimele de război. Înainte de asta mergeam în fiecare loc care a fost ocupat sau bombardat în regiunea Kiev, organizația noastră fiind responsabilă în documentarea pe teren a crimelor de război din regiunea Kiev. În organizația noastră lucrează zece oameni, iar alte aproape 15 persoane administrează baza de date, detaliind caracteristicile tipurilor diferite de crime de război.

„Am strâns dovezi și mărturii de la refugiații ucraineni din Moldova“

Cred că sunt aproape 70 de persoane de la organizații diferite, deoarece fiecare organizație este responsabilă pentru diferite regiuni. De exemplu, în regiunea Kherson, acum lucrează două grupuri. În Chernihiv este un singur grup care lucrează. Dar mulți oameni colectează dovezi și ni le oferă din țări străine. De exemplu, în Moldova, avem un astfel de grup de oameni care s-au întâlnit cu ucrainenii refugiați acolo de la care adună dovezi și mărturii.

Și spuneți-ne, vă rog, mai multe despre acest proiect: Tribunalul lui Putin. Ce înseamnă acest lucru și care este scopul acestui proiect?

Ideea cadru a acestui proiect este că, dacă nu se va face justiție în cazul acestor crime de război, ele se vor amplifica. Pentru că, înainte de Ucraina, a fost Siria, a fost Cecenia, a fost Georgia, a fost Moldova. Așadar, forțele ruse fac asta în multe locuri, în multe țări și în multe operațiuni diferite, dar nimeni nu răspunde pentru acele fapte. Nimeni nu le judecă crimele de război pe care acum le comit într-un mod concentrat pe teritoriul Ucrainei. Ideea principală este că trebuie să avem o judecată a acestor fapte, trebuie să facem dreptate pentru fiecare persoană care are de suferit din cauza crimelor de război. Asta înseamnă că toate aceste mii de crime de război trebuie investigate și aduse în fața unei Curți de Justiție pentru a se oferi răspunsurile exacte despre cine este vinovat și cine trebuie arestat din cauza asta.

Deocamdată nici justiția ucraineană, nici Curțile de Justiție din alte țări nu pot oferi acest răspuns, pentru că sunt prea multe cazuri. De aceea colaborăm cu Curtea Penală Internațională care acoperă în mod strălucit unele dintre crimele de acest fel. Dar dacă vom vorbi despre ideea principală a unui tribunal internațional al crimelor de agresiune, Curtea Penală Internațională nu le acoperă. Realitatea este că nu avem în lume niciun mecanism de justiție internațională care să acopere acest tip de crime internaționale. Ultima dată când au existat astfel de tribunale au fost cele de după încheierea celui De-al Doilea Război Mondial, de la Nürnberg și de la Kiev. De aceea este important să existe un tribunal internațional separat împotriva crimelor de agresiune

IMPLICARE
Olexandra Romantsova alături de Oleksandra Matviichuk, șefa organizației Center for Civil Liberties, la o conferință de presă în Kiev

E necesar un nou **Tribunal internațional** precum cele de la Nürnberg și Kiev de după Al Doilea Război Mondial

care sunt cele ce pleacă de la o decizie politică de a începe un război. Responsabili pentru acea decizie sunt șefii autorităților din Federația Rusă, precum Președintele Parlamentului, Președintele Putin, Ministrul Afacerilor Externe, Lavrov, și șefii unor servicii secrete și ai tuturor structurilor de securitate din Federația Rusă care au susținut nu numai ideea invaziei pe scară largă din 2022, dar și începutul războiul în 2014 în Donbas și Crimeea. De asta este foarte important să susținem un astfel de model de tribunal, pentru că nu avem nicăieri un astfel de mecanism.

Dacă vorbim despre toate aceste mii de cazuri, vedem că aceasta ar însemna o colaborare între judecătorii și procurorii naționali ucraineni și reprezentanți internaționali din țări care au avut exact o astfel de experiență. Pentru că noi încă nu o avem. Procurorii și judecătorii noștri nu au deocamdată experiența necesară pentru a judeca astfel de cazuri. În ce ne privește pe noi, va fi cu adevărat necesară implementarea unui tribunal internațional. Poate Organizația Națiunilor Unite va oferi astfel de judecători. Pentru noi este o experiență importantă și este cu adevărat necesară. Ne dorim cu adevărat ca toată lumea să vadă că avem o astfel de decizie judecătorească nu pentru că facem parte dintr-un conflict, ci pentru că judecătorii independenți din alte țări spun că „da, este vorba de crime internaționale iar acești oameni trebuie arestați și pedepsiți pentru comiterea lor".

Aşadar, scopul dumneavoastră este nu doar să prezentaţi informaţiile, ci şi să creaţi un astfel de tribunal, o astfel de instanţă internaţională.

Da, pentru că un astfel de mecanism internațional nu există. Erau doar oamenii care gândeau că trebuie să facem asta. Ucrainenii simt că este responsabilitatea noastră. Ca vecini sigur că reacţionăm şi sprijinim georgienii sau moldovenii în momente critice, dar nu în cadrul unui sistem internațional atât de mare. Așa că acum vedem asta ca pe o responsabilitate a noastră de a promova acest proces, conduce acest proces pentru a avea acest tribunal internațional.

Rusia ar trebui eliminată ca membru permanent din Consiliul de Securitate la ONU

Şi aţi propus şi expulzarea Federaţiei Ruse din Consiliul de Securitate al ONU unde Rusia are drept de veto, are un statut special.

Da, este o poveste cu adevărat interesantă pentru că multe țări cred că Federația Rusă echivalează cu URSS. Pentru că înainte de asta era URSS, era o țară imensă, iar acum Federația Rusă este tot o țară imensă. Dar URSS era compusă din 15 republici diferite iar toate acestea sunt acum țări independente. Belarus și Ucraina de la început au fost voci separate în Adunarea Generală a ONU.

Dar a treia voce de pe vremea Uniunii Sovietice era URSS cu totul. Și toate celelalte țări care, după spargerea URSS, pentru a deveni membre ONU au urmat o procedură specială pentru asta. Doar Federația Rusă nu a efectuat această procedură, fiind considerată continuatoarea URSS. Au preluat poziția deținută înainte de URSS. Dar aceasta este o problemă foarte mare întrucât nu avem efectuată o procedură exactă pe care Federația Rusă s-o fi urmat pentru a înlocui URSS, cu drept de veto în Consiliul de Securitate al ONU. Iar

FOTO: FACEBOOK

asta înseamnă că exact Consiliul de Securitate ar trebui să ia o decizie. Pentru că este scris în statutul ONU că acea țară care este implicată sau care este stat agresor într-un conflict nu poate lua parte la voturile privind acest conflict. Dar totuși Federația Rusă a blocat Tribunalul Internațional despre zborul MH17 doborât de ruși deasupra Ucrainei. Rusia a blocat o mulțime de alte întrebări privind sistemul de securitate. Astfel că acum Rusia ține sistemul de securitate internațional blocat. Pentru că Federația Rusă are dreptul de a pune veto, dar exact ea nu a confirmat că este formal continuatoarea URSS la ONU.

Rusia folosește dreptul de veto la orice fel de decizii, dar nu respectă regulile ori Carta ONU. Ei încalcă toate regulile internaționale care mențin pacea, dar în același timp ei vor să-și păstreze poziția în Consiliul de Securitate al ONU.

Da, este o mare problemă pentru că începi să fii ca un ostatic al acestei situații.

Asta arată cât de vulnerabil este acest sistem atunci când un membru are o posibilitate de a bloca toate deciziile. Consiliul de Securitate al ONU este un singurul mecanism care ar putea reacționa la o astfel de situație precum un război. Cum putem permite ca el să fie blocat? Asta înseamnă că întregul sistem internațional de securitate este blocat?

Când obții un astfel de premiu ai sentimentul că munca ta este importantă

Da. Povestiți-ne despre sentimentul pe care l-ați avut când ați aflat că ONG-ul dumneavoastră a primit Premiul Nobel în 2022?

Oh, da, am fost foarte surprinși. Încă suntem puțin șocați pentru că acum avem foarte mult de muncă. Documentăm crimele de război, reacționăm pentru orice situație legată de acest lucru.

Dar periodic avem blocate internetul, luminile, electricitatea. În acele moment doar muncești, ești concentrat pe efortul tău, iar într-un astfel de moment cineva îți spune: „vă vedem și vă oferim Premiul Nobel". „Ce?", te întrebi! În primul rând am fost cu adevărat onorați.

Ai acel sentiment că lucrurile pe care le faci sunt cu adevărat importante și că acum nu doar tu știi despre asta, ci întreaga lume. Este foarte important! Comitetul Nobel din Norvegia ia decizii foarte bune. În unele părți ale Europei avem o problemă cu rolul societății civile în prevenirea războiului. Iar multe partide politice sau unele state ignoră opinia societății civile. Iar organizațiile neguvernamentale încearcă mereu să urmărească astfel de situații de risc.

Spre exemplu, situațiile în care sunt făcute afaceri cu statele care anulează drepturile omului în interiorul lor, Federația Rusă sau Belarus sau alt loc. Pentru Comitetul Nobel norvegian este important să evidențieze exact acest rol al societății civile chiar și în situații atât de îngrijorătoare precum regimurile lui Putin și Lukașenko și în războaie precum cel pe care aceste regimuri l-au început.

Așa că organizațiile Memorial și Viasna (din Rusia, respectiv din Belarus fondată de Ales Bialiatski, co-laureați ai Premiului Nobel în 2022) sunt partenerii noștri obișnuiți în această situație. Lucrăm cu ele de mulți ani, ne cunoaștem foarte bine. Ele fac multe încercând să oprească această agresiune. Deci, pentru noi, este important să fim societate civilă și apărători ai drepturilor omului. Revenind la discuția principală: drepturile omului reprezintă un sistem de prevenire a războiului. Dacă intrați în compromisul politic pentru a obține prețuri bune la petrol și gaze, le dați posibilitatea tiranilor să nu fie pedepsiți când încalcă drepturi de libertăți.

Așadar, Comitetul Nobel pune lucrurile în cadrul potrivit: societatea civilă, apărătorii drepturilor omului și standardele drepturilor omului reprezintă exact ceea ce ne trebuie pentru a menține pacea și a preveni un astfel de război.

Deci este o responsabilitate uriașă, o simțim, și suntem cu adevărat onorați să fim împreună cu partenerii noștri aici în acest loc. Sperăm că atenția căpătată ne va ajuta să creem acest mecanism internațional de prevenire a războiului mult mai repede și să ne ajute să ne protejăm partenerii din Belarus și Memorial din Rusia.

Pentru că știți că fondatorul Ales Bialiatski împreună cu alți cinci membri ai conducerii organizației Viasna sunt în închisoare în Belarus. Bialiatski pentru a doua oară. Iar organizația Memorial a fost blocată și chiar i s-a anulat înregistrarea. Iar în ziua în care au fost anunțați că au primit Premiul Nobel, Curtea Supremă a Rusiei le-a luat proprietatea principală unde erau păstrate arhivele crimelor din timpul lui Stalin.

Asta arată exact că Putin se află la o distanță destul de mică de ideologia lui Stalin din moment ce a încercat să distrugă organizația care a arătat că Stalin a comis crime și că în Uniunea Sovietică nu a fost o epidemie care a dus la moartea oamenilor, ci a fost vorba de persoane concrete care au luat astfel de decizii prin care au distrus milioane de oameni în Gulag și prin alte opresiuni. Așa că sper că le va fi de ajutor.

PORTRETE
Olexandra Romantsova cu medalia Nobel (sus). Olexandra Romantsova – fotografie artistică realizată înainte de război

FOTO: FACEBOOK

Partenerii noștri din Belarus sunt în închisoare, iar cei din Rusia sunt persecutați de Putin

Cineva ar putea spune: „uite, de aceea Rusia este următoarea Uniune Sovietică, pentru că are aceleaşi comportamente".
Dar nu este o ocazie bună să oferi cuiva cu astfel de comportamente un loc în Consiliul de Securitate al ONU.

A fost, să zicem, o glumă cinică.
Dar comportamentul lui Putin este destul de asemănător cu comportamentul dictatorial al Uniunii Sovietice.
Nu este doar stilul Uniunii Sovietice, ci și stilul Monarhiei imperiale a Rusiei. Ai decis că această țară este în sfera ta de interes, astfel că acea țară asta trebuie să se comporte așa cum vrei tu.

Nu este respectată independența și suveranitatea fiecăreia dintre aceste țări. Și nu este vorba numai cu Ucraina, dar și de alte țări cum ar fi România, Bulgaria, Polonia, Finlanda, țările baltice Lituania, Letonia, Estonia. Voi toți vă amintiți de acele momente în care Uniunea Sovietică a decis că trebuie să acționați așa cum vor ei să acționați.

Noi suntem generația următoare din aceste țări care acum luptă pentru libertatea noastră și pentru respectul față de independența noastră. Pentru că încă este vorba despre un imperiu rus într-o altă formă. Rusia încă încearcă să fie un centru de putere colonială. Și de aceea este vorba despre un război colonial. Societatea ucraineană încearcă să se desprindă de impeiul rus în ultimii 300 de ani. Și acum avem posibilitatea de a avea succes, succes total în asta și de a rupe toate acele lucruri care ne țineau dependenți de Rusia. Aceasta este ideea noastră principală. Ne alegem singuri calea, care este democrația, respectul drepturilor omului, respectarea statului de drept. Și de aceea ne luptăm cu lumea pe care Putin împreună cu Lukashenko au creat-o în care oamenii nu au posibilitatea de a-și gestiona propriile vieți din cauza propagandei, din cauza sistemului de corupție, din cauza banilor din petrol și gaze pe care nu îi cheltuiesc pentru organiza o țară într-adevăr confortabilă. Rusia este o țară total inconfortabilă.

Ei construiesc rachete şi tancuri.
Da, iar ei nu au un sistem de sănătate normal. Nu au un sistem de învățământ normal. Oamenii nu au destui bani nici măcar pentru a-și plăti facturi. Serios. Așadar, nu e ca și cum ar avea multe, așa că hai să începem un război. Nu, ei nu au multe perspective. Doar un grup mic de oameni care sunt în jurul lui Putin are o mulțime de bani. Asta e tot.

Remus Cernea *este corespondentul* Newsweek România *în Ucraina*

DEZBATERE

Zeci de milioane de euro cheltuite de stat pe rachete antigrindină

În contextul secetei de anul trecut, fermierii atacă rachetele antigrindină cumpărate cu bani publici. Ei susțin că acestea aduc secetă și nicidecum ploaie, dar autoritățile pregătesc acum o nouă investiție în valoare de jumătate de miliard de lei pentru extinderea programului.

CU RĂZBOIUL LA GRANIȚĂ, când privești o unitate de lansare a rachetelor antigrindină din cele 99 de puncte existente în România, poți crede că ai în față un sistem de apărare antiaeriană și nu unul menit să alunge grindina și să aducă ploaia.

Asta și pentru că rachetele au o dublă utilizare: militară, putând fi înlocuite rapid cu rachete antiaeriene, și civilă, pentru combaterea grindinei și pentru stimularea precipitațiilor.

Rachetele sunt fabricate în România la Electromecanica Ploiești, o unitate de producție a companiei de stat Romarm, și sunt operate de o firmă privată - Intervenții Active în Atmosferă SA (IAA).

Tot programul este gestionat de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor (AASNACP), aflată în subordinea Ministerului Agriculturii.

O rachetă costă în jur de 1.000 de euro, iar anul trecut au fost folosite 4.200.

Costurile se ridică astfel la 4,2 milioane de euro (aproximativ 21 de milioane de lei), în condițiile în care AASNACP a avut anul trecut un buget de 190 milioane de lei.

Racheta antigrindină este, de fapt, una militară care în locul focosului are un modul cu iodură de argint. Toate cele 99 de puncte de lansare sunt introduse în infrastructura critică, iar operarea lor presupune acces la spațiul aerian, la secrete militare etc.

Fermierii: De ce ni le dau dacă nu le vrem?

Eficiența acestui program aflat în extindere este contestată chiar de către cei cărora li se adresează: fermierii.

Cosmin Olteanu, un fermier din Prahova și liderul unei asociații de profil, susține că programul antigrindină și pentru creșterea precipitațiilor aduce de fapt secetă:

„E o nenorocire de program. De când l-au introdus, acum câțiva ani, avem numai și numai probleme. Nicidecum nu aduce ploaie, ci numai și numai secetă. Pur și simplu nu ne dorim acest program și suntem în situația lui «dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau»".

Acesta susține că punctul său de vedere e împărtășit de foarte mulți fermieri și că cei de la Autoritatea Antigrindină nu vor să se întâlnească cu fermierii nemulțumiți de program:

„Cei de la Autoritate fug de noi, nu vor să se întâlnească cu noi ca să le explicăm de ce aceste rachete fac rău culturilor noastre. Nu știu să existe fermieri fericiți cu acest program. Sunt prea puternici cei de la Antigrindină, unii bagă bani în buzunar de la rachete iar pe noi ne distrug ".

Olteanu mai susține că nemulțumirea fermierilor din anumite zone unde au fost amplasate punctele de lansare a rachetelor antigrindină merge până la acte de sabotaj: „Unde amplasează aceste sisteme antigrindină în doi ani de zile își pun lumea în cap. La Vaslui le-au tăiat stația, altădată au tăiat cablurile de alimentare, nici la Timișoara nu le mai vor, nu le vrea nimeni. În urma numeroaselor noastre sesizări către autorități, toată lumea ne sprijină verbal dar nimeni nu are putere în fața ăstora, sunt mai puternici decât prim miniștrii României".

Autoritatea Antigrindină: Un sistem eficient pe care îl extindem

De cealaltă parte, Gheorghe Florescu Căunei, inginer și general de armată, își apără din biroul său de vizavi de Ministerul Agriculturii sistemul pe care l-a pus pe picioare:

„Pe unii fermieri nu-i interesează sistemul antigrindină pentru ca iau bani de la asigurări. Pe o suprafață anume un fermier în înțelegere cu asiguratorul cultivă doar 10-15 metri în adâncime și în mijloc nimic, după care bagă toată suprafața la calamități și își încasează asigurările". Prima dată, problema intervenției în

de
STELIAN NEGREA
stelian.negrea@newsweek.ro

atmosferă a fost pusă în România prin anii '80 însă s-a opus Elena Ceaușescu. Subiectul a fost reluat după Revoluție, iar, din 2006, au început să fie dezvoltate primele unități de lansare.

Unitatea-pilot a fost amplasată la Ploiești, acolo unde-și au sediul atât compania producătoare dar și operatorul privat.

Căunei respinge și acuzațiile că sistemul antigrindină ar produce secetă: „Care e principiul: noi intervenim într-o parte a norului, în cea în care se dezvoltă niște celule conective, adică acolo unde se formează gheața. Dacă nu intervin, se formează gheața care cade și produce pagubă. Dacă intervin în celula respectivă, iodura de argint din rachete produce centre de condensare, cu alte cuvinte face o chiuciură mai măruntă și se schimbă structura și atunci celula devine mai grea și nu se duce în sus să se formeze gheața, ci cade pe pământ sub formă de precipitații. Din grindină facem apă. Deci nu am cum să fiu acuzat că produc secetă".

Sistemul antigrindină cu rachete din România este folosit în estul Europei și în Rusia. Alte sisteme complementare sau concurente sunt cele care folosesc avionul pentru a lansa rachetele, altele cu generatoare terestre, dar și cu baloane cu heliu. Acesta din urmă este cel mai folosit sistem în țările din Vest și cel mai ieftin - cu un cost de doar 100 de dolari pe fiecare balon lansat.

Grindina se formează la 6.000-7.000 de metri, însă la această înălțime se ajunge doar cu rachete sau cu aviația, celelalte sisteme ajungând doar până la 4.000 de metri.

Oficialul de la Antigrindină susține că cele 99 de puncte de lansare grupate în 6 unități protejează 2,5 milioane de hectare, dar că poate să facă 250 de puncte de lansare cu care să protejeze o suprafață dublă.

„Pentru cele 250 de puncte de lansare ne trebuie 8 aeronave și o serie de alte echipamente inclusiv trei radare. Avem depus un proiect de 110 milioane de euro pe POIM care a fost discutat la Bruxelles și pe care sperăm să-l operaționalizăm în cel mai scurt timp. La acest moment lucrăm inclusiv la o dronă pe care o vom lansa în primăvară".

Sistemul operat de o singură companie privată

O altă controversă privind sistemul antigrindină este legată de operarea acestuia. Nu este făcută de către autoritatea care-l gestionează, ci de o singură companie privată, IAA SA Ploiești, deținută de oamenii de afaceri Emil Sârbu și Doru Popescu.

Cei doi au pornit afacerea când aveau 32 de ani, inițial compania numindu-se General Conf Grup SRL și având ca obiect de activitate producția și comercializarea de echipamente de confecții în special către structuri din Armată sau Ministerul Afacerilor Interne.

La primele licitații organizate de Autoritatea Antigrindină, compania avea acest nume, pe care și l-a schimbat mult mai târziu.

Cifra de afaceri a companiei a avut o explozie în ultimii cinci ani, sărind de la 15 milioane lei în 2017, la 78 milioane lei în 2021.

Conform propriilor informații, IAA a fost licențiată în 2010 ca operator pentru combaterea grindinei, iar, nouă ani mai târziu, și pentru activitatea de creștere a precipitațiilor. Acum, colaborarea dintre Autoritatea Antigrindină și această companie merge până la livrarea de paturi pentru dormitor sau instalarea de sisteme antiefracție pe lângă operarea lansatoarelor de rachete antigrindină.

Reprezentanții companiei susțin că toate contractele câștigate au fost atribuite prin licitații.

„Cercetările pe plan mondial estimează că eficiența științifică a celor două activități este de minim 75% prin metoda rachetelor și, respectiv, de maxim 60% prin metoda aviației. Cele două tipuri de intervenții active în atmosferă sunt utilizate de peste 50 de ani în țări precum SUA, China, Germania, Franța, Bulgaria, Republica Moldova, Croația, Argentina și multe altele. Organizația Meteorologică Mondială promovează activitățile de intervenții active în atmosferă și le monitorizează prin autoritățile meteorologice naționale", susțin oficialii IAA SA.

Sistemele antigrindină și rachetele pentru combaterea secetei sunt produse de Electromecanica Ploiești iar partea de software necesar acestor instalații, precum și pregătirea personalului care le operează, sunt dezvoltate de compania IAA SA.

Oficialii acestei companii susțin că derulează contracte și colaborări în domeniul intervențiilor active în atmosferă și are acorduri încheiate cu importante companii care activează în acest domeniu din Franța, Germania, Africa de Sud, Croația, Argentina, Republica Moldova și Bulgaria.

Rachetele sunt fabricate în România la Electromecanica Ploiești

FOTO: AGROINTELIGENTA.RO

INEFICIENȚĂ

Greu de recuperat!

Statul român nu performează când vine vorba să recupereze prejudiciile din dosarele de corupție

NEWSWEEK ROMÂNIA A SOLICITAT Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) informații referitoare la recuperarea prejudiciilor stabilite de instanțe în cinci cazuri de corupție, în care sunt implicați politicieni cu notorietate, care au ținut prima pagină a ziarelor multă vreme. Situația nu este tocmai satisfăcătoare, deși în unele dosare s-au pronunțat condamnări definitive cu mult timp în urmă.

Dosarul privatizărilor strategice: doar 20 de milioane recuperate din 470

Până la data de 16 ianuarie 2023, statul român a reușit să recupereze doar 4,5% din prejudiciul stabilit în dosarul „Privatizărilor strategice", respectiv 20 de milioane de lei din 470 de milioane de lei. Fostul ministru al Economiei și Comerțului în Guvernul Tăriceanu și membru PC Codruț Șereș a fost condamnat, în ianuarie 2015, la 4 ani și 8 luni de închisoare cu executare, în dosarul „Privatizărilor strategice". El a fost trimis după gratii pentru trădare prin transmitere de secrete.

Șereș mai avea o condamnare. În martie 2014, el a primit patru ani de închisoare cu executare pentru complicitate la abuz în serviciu, în dosarul „Hidroelectrica", decizia nefiind însă definitivă. În acest caz, anchetatorii îl acuză pe Șereș că ar fi ascuns activitățile ilegale ale conducerii SC Hidroelectrica SA, în urma cărora s-au adus prejudicii statului român de aproximativ 165 de milioane de dolari. În 2018, a fost eliberat condiționat.

Judecătorii l-au obligat pe fostul ministru, în solidaritate cu ceilalți inculpați, la plata unor despăgubiri civile în valoare totală de 469.740.721 lei. Este vorba de 129.722.289 de lei către Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională pentru Administrare Fiscală (ANAF), respectiv 339.916.432 către Ministerul Energiei, IMM și Mediului de Afaceri. În plus, inculpații au fost obligați la plata cheltuielilor judiciare în sumă de 25.000 de lei.

Potrivit unor informații puse la dispoziția *Newsweek România* de către ANAF, până la data de 16 ianuarie 2023, statul român a reușit să recupereze doar 21.075.171 de lei, cu titlu de prejudiciu și cheltuieli judiciare, ceea ce reprezintă doar 4,5%.

de
SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

PERFORMANȚĂ
Românul care, la 16 ani, a devenit Maestru Internațional la Șah » P.46

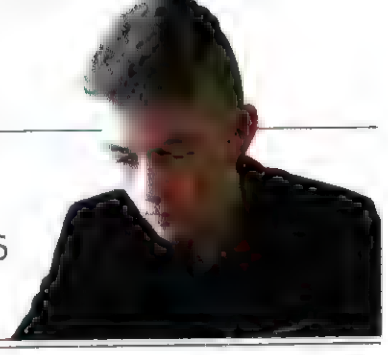

Fostul ministru al Economiei Codruț Șereș, a fost condamnat pentru trădare prin transmitere de secrete.

Procesul „privatizărilor strategice" a început în 20 aprilie 2007, doar cu acuzații Stamen Stanchev, Mihai Dorinel Mucea și Mihai Radu Donciu. Aceștia au fost trimiși în judecată, în 18 aprilie 2007, sub acuzațiile de constituire a unui grup infracțional organizat cu caracter transnațional și spionaj, aderare și sprijinire a unui grup infracțional organizat cu caracter transnațional și trădare prin transmitere de secrete. În același timp, s-a dispus judecarea separată a părții din dosar referitoare la Vadim Benyatov Don.

Vadim Benyatov Don a fost trimis în judecată în 13 septembrie 2007, de către procurorii DIICOT, fiind acuzat că ar fi luat măsuri în vederea obținerii de informații secrete din domeniul energetic, al economiei naționale a României, informații care ar fi fost de natură să pericliteze securitatea statului.

În 30 martie 2009, procurorii DIICOT i-au trimis în judecată și pe Codruț Șereș, Zsolt Nagy, Gabor Kerekes, Mircea Călin Flore, Michal Susak și Mustafa Oral.

Potrivit procurorilor DIICOT, în perioada 30 mai 2005 - 21 noiembrie 2006, aceștia au constituit sau aderat la un grup infracțional organizat cu caracter transnațional, din care au făcut parte și Vadim Benyatov, Stamen Stanchev, Dorinel Mihai Mucea și Mihai Radu Donciu, în scopul comiterii unor infracțiuni grave, pentru a obține direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material.

Cei șase trimiși în judecată în martie 2009 sunt acuzați de activități ilicite cu caracter penal derulate în legătură cu privatizarea SC Electrica Muntenia Sud, vânzarea unui pachet de 8% din acțiunile Petrom, procese de privatizare/ restructurare a SC Romaero SA București și SC Avioane SA Craiova, aflate în portofoliul MEC-OPSPI, consultanță în vederea privatizării SN Radiocomunicații, adjudecarea licitației pentru asigurarea consultanței în vederea restructurării și privatizării CN Poșta Română din portofoliul MCTI, selectarea prin licitație a consultantului internațional pentru listarea la bursă a pachetului de 46% din acțiunile deținute de statul român la SC Romtelecom SA din portofoliul MCTI. Ulterior, dosarele au fost comasate, cei zece inculpați fiind judecați, în aceeași cauză, de magistrații Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La începutul lunii decembrie 2006, Codruț Șereș și-a dat demisia din funcția de ministru. El fusese interceptat de Serviciul Român de Informații, în 2005, monitorizările relevând raporturile directe dintre acesta și Stamen Stanchev, precum și aranjamentele de culise privind privatizările unor firme din domeniul energetic, inclusiv promovarea proiectului de hotărâre de Guvern privind vânzarea pachetului de opt la sută din acțiunile Petrom.

MOGULUL
Dan Voiculescu a efectuat doar trei ani din pedeapsa de 10 ani cu închisoarea pronunțată în dosarul „ICA"

Dosarul „Gala Bute": În 5 ani, doar 1% din prejudiciul de 9.000.000 de lei

Doar 1% din prejudiciul stabilit de instanță în dosarul „Gala Bute", în care fostul ministru al Turismului și Dezvoltării Regionale Elena Udrea a fost condamnată la 6 ani de închisoare cu executare, a fost recuperat până la mijlocul lunii ianuarie a acestui an.

Procedura de executare silită în acest dosar a fost stabilită de instanță printr-o sentință pronunțată în 2018.

În dosarul „Gala Bute", „s-a dispus confiscarea sumei de 991.443 lei precum

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

și obligarea debitorului la plata sumei de 8.116.800 lei reprezentând prejudiciu către Autoritatea Națională pentru Turism (...) În urma aplicării măsurilor de executare silită în acest dosar, până la data de 16 ianuarie 2023, a fost încasată suma de 105.318 lei", se arată într-un răspuns primit de *Newsweek România* din partea Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală (ANAF).

Asta înseamnă că, dintr-un total de 9.108.243 lei. ANAF a recuperat, în aproape 5 ani de zile, doar 1,15%.

Agenția punctează însă că „procedura de executare a fost suspendată în perioada 21 decembrie 2018 - 29 iunie 2022, în baza unei hotărâri a Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ)". Perioada coincide cu intervalul de timp cuprins între capturarea Elenei Udrea în Costa Rica și condamnarea ei definitivă în dosar, după aducerea în țară.

Pentru a recupera prejudiciul din dosarul „Gala Bute", „ANAF desfășoară procedura de valorificare pentru două autoturisme și un ansamblu de bunuri imobile (șase terenuri), restul bunurilor sechestrate fiind în procedură de evaluare", se mai arată în răspunsul primit.

Nu în ultimul rând, ANAF precizează că va continua procedura de executare silită în acest dosar.

Elena Udrea, fost ministru al Turismului și Dezvoltării Regionale în Guvernul Boc, a fost condamnată, în iunie 2018, la șase ani de închisoare cu executare în dosarul „Gala Bute", prin sentința Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ea a fost găsită vinovată de săvârșirea a trei infracțiuni de luare de mită, abuz în serviciu, tentativă la folosirea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete pentru obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul Uniunii Europene și folosirea influenței în scopul obținerii de foloase necuvenite.

Una dintre acuzațiile grele aduse Elenei Udrea este că ar fi primit în biroul de la minister o geantă cu 900.000 de euro. La momentul pronunțării deciziei definitive, Udrea se afla în Costa Rica, unde a cerut azil politic.

În octombrie 2018, a fost reținută de Interpol în Costa Rica și apoi încarcerată. A fost eliberată în decembrie 2018, după ce Curtea Constituțională a decis că sunt ilegale completurile de 5 judecători de la instanța supremă. În rejudecare, pedepsele au fost păstrate.

În martie 2021, Curtea de Apel București a respins plasarea sub control judiciar a Elenei Udrea.

Pe 7 aprilie 2022, Elena Udrea a fost condamnată, definitiv, la 6 ani închisoare în dosarul „Gala Bute". În aceeași zi, Udrea a fost prinsă la Kulata, în apropierea granței cu Grecia.

Ea a ieșit din țară legal, întrucât nu era vizată de nicio măsură care să interzică acest lucru în momentul în care a făcut-o. În prezent se află în penitenciar.

Statul l-a executat silit pe George Copos în proporție de aproape 100%

A fost vicepremier din partea PC în primul guvern condus de Călin Popescu Tăriceanu în anul 2005, însă faptele pentru care a ajuns la închisoare au fost comise în calitate de om de afaceri. Copos are la activ trei condamnări în două dosare diferite, dar pentru aceeași meteahnă: evaziune fiscală.

În martie 2014, a primit două condamnări în Dosarul „Transferurilor": 2 ani de închisoare pentru transferul fotbalistului Cristian Dulca, în 1999, și 3 ani pentru transferul lui Florin Bratu, în 2003. Pedepsele au fost comasate, dar, pe lângă cei 3 ani, a primit un „bonus" de 8 luni.

Pe Copos l-a ajuns și sentința în dosarul „Loteria", în care a evitat plata taxelor în valoare de 1.000.000 de euro pentru vânzarea unor spații către Loteria Națională în 2004. În 2015, a fost eliberat condiționat.

În 2020, a fost trimis în judecată pentru instigare la abuz în serviciu. Este acuzat că, pe vremea când era deținut la Penitenciarul Rahova, s-a folosit în mod mincinos de faptul că ar fi autorul unei lucrări științifice pentru a primi reducere cu 30 de zile a pedepsei pe care o avea de executat.

Prin sentințe definitive ale Tribunalului București au fost stabilite sume de plată cu titlu de prejudiciu, în nume personal, în cuantum de 8.800 de lei, precum și în solidar, 3.964.112 lei, respectiv 166.217 lei.

Până la 16 ianuarie 2023, în acest dosar a fost recuperată suma totală de 4.112.329 lei, reprezentând 99,78% din valoarea prejudiciului.

În perioada 21 decembrie 2018 - 29 iunie 2022, ÎCCJ a suspendat procedura de executare a inculpaților din dosarul „Gala Bute".

Monica Iacob-Ridzi și complicii au înapoiat 75% din prejudiciul în dosarul „Ziua Tineretului"

În calitate de ministru al Tineretului și Sportului, Monica Iacob-Ridzi a dispus acordarea de contracte ilegale unor firme pentru organizarea unor manifestări de Ziua Tineretului, în anul 2009. După apariția în presă a unor informații despre această afacere, a fost declanșată cercetarea penală aproape imediat, în iulie 2009.

Evoluția rapidă a evenimentelor a făcut-o pe Iacob-Ridzi să-și piardă cumpătul și a dispus distrugerea unor probe de către angajați ai ministerului pe care îl conducea.

Acest lucru a făcut și ca pedeapsa să fie destul de severă, 5 ani cu executare, sentință pe care a primit-o în februarie 2015. În noiembrie 2017, a fost eliberată condiționat.

Prejudiciul a fost stabilit în cuantum de 2.736.934 de lei cu titlul de despăgubire civilă către Ministerul Tineretului și Sporturilor. Până la 16 ianuarie 2023, ANAF a reușit să recupereze suma tota-

STATUL a reușit să fie mai eficient în recuperarea prejudiciilor din dosarele de corupție ale Monicăi Iacob- Ridzi și George Copos

lă de 2.057.046 lei, reprezentând 75% din valoarea creanței, potrivit informațiilor puse la dispoziția *Newsweek România*.

Într-un an, ANAF a recuperat de la Dan Voiculescu numai 10.000 €

ANAF nu reușise, până la mijlocul anului trecut, să recupereze decât a opta parte din prejudiciul de 60 milioane de euro pe care l-au stabilit judecătorii în procesul numit în media „Dan Voiculescu-ICA". Nouă inculpați din 14 spun că sunt insolvabili.

Într-un răspuns pentru *Newsweek România*, ANAF preciza că a reușit să recupereze puțin peste 8 milioane de euro. Instanța a stabilit, în urmă cu opt ani și jumătate, că Dan Voiculescu și alți inculpați trebuie să plătească peste 60.000.000 de euro.

Reamintim, Curtea de Apel București i-a condamnat definitiv, în 8 august 2014, în dosarul „ICA", pe Dan Voiculescu la 10 ani de închisoare, pe Gheorghe Mencinicopschi, fost director ICA, la 8 ani, și pe Sorin Pantiș, fost ministru, la 7 ani de închisoare.

În acest dosar, prejudiul a fost stabilit la aproximativ 60 de milioane de euro, instanța dispunând confiscarea mai multor imobile apațînând inculpaților, printre care sediile posturilor de televiziune Antena și cel al grupului de firme Grivco.

„Referitor la dosarul penal 25497/2/2012 prin sentința penală numărul 701/26.09.2013 pronunțată de Tribunalul București, definitivă prin decizia penală nr 888/A/08.080.2014 a Curții de Apel București, instanța de judecată a admis în parte acțiunea Ministerului Agriculturii, obligând în solidar pe inculpați la plata echivalentului în lei a sumei de 60.482.615 euro la cursul BNR. Prin decizia penală nr 888/A/08.080.2014, Secția II Penală, instanța de judecată a dispus printre altele și confiscarea următoarelor sume:

- 14.595.703 lei, reprezentând confiscare, sumă achitată integral,
- 14.076.346 lei reprezentând confiscare, sumă achitată integral.

Ca urmare a măsurilor de executare silită aplicate în temeiul titlului executoriu reprezentat de hotărârea definitivă pronunțată în dosarul penal nr. 25497/3/2012 până la data prezentei a fost recuperată suma totală de 41.507.706 lei din care 28.672.049 lei cu titlu de confiscare și 12.835.657 leri cu titlu de prejudiciu. În plus, de la un singur debitor s-a recuperat suma de 9.844.346 lei", precizează răspunsul ANAF.

În 2021, în același dosar, erau recuperați 41.466.768 de lei, arată un răspuns ANAF trimis la solicitarea Economedia. Astfel, ANAF a reușit să recupereze, în ultimul an, doar 40.000 de lei, adică 10.000 de euro. Față de 2020, în 2021, ANAF a recuperat doar 90.000 de euro. Iar lucrurile nu par că se vor îndrepta.

În cazul a nouă din cei 14 debitori s-a propus declararea stării de insolvabilitate, mai susține ANAF în răspunsul dat către *Newsweek România*. Dan Voiculescu a spus, la un moment dat, că el trăiește doar din pensie și nu poate plăti prejudiciul. În iulie 2017, Magistrații Tribunalului București au decis punerea de îndată în libertate a lui Dan Voiculescu, condamnat la zece ani de închisoare în dosarul privatizării frauduloase a Institutului de Cercetări Alimentare.

Magistrații Tribunalului București au respins, astfel, contestația Parchetului la decizia Judecătoriei Sectorului 5 de eliberare condiționată.

În motivarea instanței se invocă atât comportamentul lui Dan Voiculescu în închisoare, unde a „beneficiat de mai multe recompense", a avut un comportament „respectuos față de personalul închisorii" și a executat o treime din pedeapsă, cât și vârsta înaintată.

Dan Voiculescu a „șters" o parte din condamnare scriind un număr impresionant de cărți.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES; INQUAM PHOTOS: ALEXANDRU BUȘCĂ

Dosar

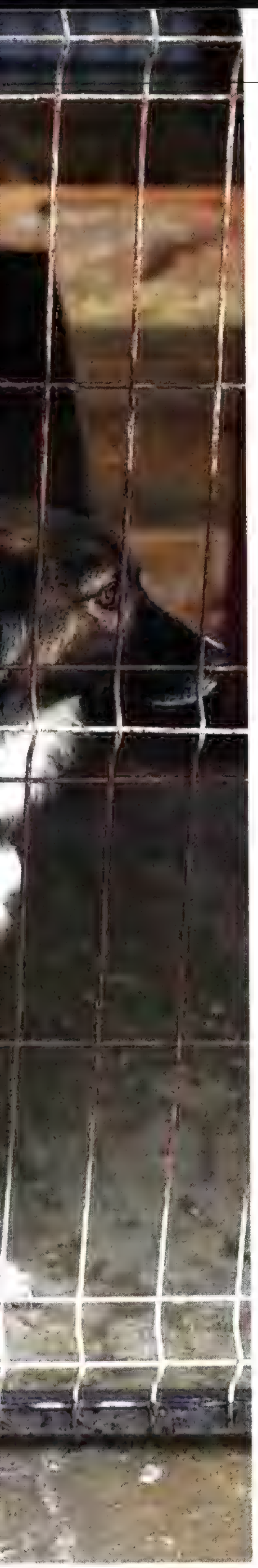

CONFLICT DE INTERESE

Vicepreședinte ASPA plătit de un SRL ce vinde hrană pentru maidanezii ținuți de ASPA

O fostă jurnalistă de la OTV-ul lui Dan Diaconescu, Trănescu Cătălina, ajunsă directoare adjunctă a ASPA, a fost angajată a unui SRL care furnizează hrană pentru câinii fără stăpân din adăposturile ASPA. SRL-ul și-a crescut amețitor cifra de afaceri și profitul într-un singur an.

IRIMIA RALUCA MIHAELA, O ANTREPRENOARE de 45 de ani din Iași, a găsit rețeta perfectă a afacerilor: vânzarea de hrană pentru animale pentru maidanezii din adăposturile ASPA.

Și-a instalat sediul SRL-ului pe care-l deține, Alpra Contractor, în satul Cozieni din comuna Găneasa, situat lângă București.

Neinspirații ei asociați au decis să se retragă din această societate fix în 2021, anul boomului incredibil al afacerii: Turliu Cristina-Alexandra din București, 34 de ani, și Scumpu Răzvan George, 30 de ani, din Suhaia Teleorman.

Irimia Raluca mai are două SRL-uri. Niciuna din aceste afaceri localizate la Iași, fie că e consultanță de afaceri, comerț cu flori sau organizare de nunți, nu are nimic din succesul înregistrat din vânzarea de hrană pentru adăposturile ASPA.

Hrană pentru câinii maidanezi ai ASPA, profit de 1.700%

Autoritatea pentru Supravegherea și Protecția Animalelor (ASPA), care se află zilele acestea în centrul unui scandal de proporții după ce o haită de câini fără stăpân a ucis-o pe Ana Oros în timp ce alerga în jurul Lacului Morii, se află în directa subordonare a Dianei Pungă, fosta șefă de cabinet a lui Nicușor Dan, și o apropiată a acestuia căreia i-a delegat spre coordonare jumătate din Primăria Capitalei.

La nivelul ASPA, cel mai puternic om a ajuns Trănescu Cătălina, o fostă jurnalistă de la OTV-ul lui Dan Diaconescu, de unde avea de recuperat 8.300 de lei. După experiența din mass-media, fosta jurnalistă s-a convertit în iubitoare de câini, ajungând în funcții de conducere la ASPA.

Conform unor surse din ASPA, Pungă și Trănescu conduc această instituție peste capul directoarei generale, Georgiana Preda, devenită un om de paie pe care cele două doresc să o transforme în țap ispășitor pentru tragedia de la Lacul Morii.

Conform acelorași surse, Trănescu Cătălina a fost angajată cu carte de muncă, în perioada 2019-2020, alcompaniei Alpra Contractor SRL.

„Nu știu să vă răspund cum a fost angajată (n.r. doamna Trănescu la Alpra Contractor SRL). Pe acea vreme eu nu eram în firmă. Am cumpărat această societate ulterior. Nici nu știam că a fost angajată, am aflat de curând", a declarat pentru *Newsweek România* doamna Irimia Mihaela.

Lipsă la CV

Din CV-ul Cătălinei Trănescu depus la ASPA lipsește tocmai capitolul în care a fost angajată la SRL-ul ce a devenit furnizorul oficial de hrană pentru animale al ASPA, al cărei director general adjunct este acum.

De la acest SRL, Trănescu a fost detașată la ASPA, când încă puteau fi făcute delegări de la companiile private la in-

de
STELIAN NEGREA
stelian.negrea@newsweek.ro

Foto INQUAM PHOTOS / ALEXANDRA PANDREA

stituțiile de stat. Ulterior, când această facilitate a fost eliminată de guvern, Trănescu a fost detașată la Direcția de Protecție a Animalelor din Consiliul Județean Ilfov, condusă de o altă fostă jurnalistă, Hilde Tudora, pentru ca, în final, să aterizeze din nou la ASPA, de data aceasta pe o poziție de vicepreședinte/director general adjunct, fiind și purtător de cuvânt al instituției.

Hilde Tudora este și o militantă pentru drepturile animalelor, având o pagină de socializare intitulată Mișcarea Dreptate pentru Animale.

Conform denunțului depus chiar de Nicușor Dan la DNA în vara lui 2022 privind activitatea ASPA, Alpra Contractor SRL a încheiat în octombrie 2021, prin negociere fără publicare a unui anunț prealabil, un acord cadru de furnizare de hrană pentru câinii cazați în adăposturile ASPA.

Lipsă de transparență în atribuirea contractelor

Alpra Contractor SRL fusese încadrată de subordonații lui Nicușor Dan la capitolul „lipsă de transparență în atribuirea contractelor de achiziții publice și superficialitate și formalism în întocmirea documentației aferente procedurilor de atribuire a contractelor".

Alpra Contractor SRL a avut în 2021 o cifră de afaceri de 1,7 milioane lei și un profit de 1,3 milioane lei, ceea ce arată că este extrem de profitabil să vinzi hrană pentru animalele din adăposturile aflate în subordinea Capitalei.

În 2020, avusese o cifră de afaceri la jumătate, 875.000 lei, și un profit minuscul de doar 71.000 lei.

„Am câștigat (n.r. cu ASPA) un acord cadru prin licitație electronică și două contracte câștigate prin negociere directă la care au fost invitați mulți participanți. Asta deoarece mai multe licitații au fost anulate. S-a schimbat caietul de sarcini pentru a ajuta anumiți furnizori, iar, la un moment dat, am decis să nu mai particip. Caietele de sarcini au fost modificate în special pentru a favoriza anumiți furnizori care nu se ridicau la calitatea produselor pe care le-am livrat noi", susține Irimia Mihaela.

Ea susține că nu a fost favorizată de fosta angajată a companiei sale, dimpotrivă: „Nu ne-a favorizat niciodată (n.r. Trănescu Cătălina). Dimpotrivă. Din momentul în care a ajuns la conducere, au ajuns să fie schimbate caietele de sarcini".

Trănescu Cătălina are un apartament de 48 metri pătrați achiziționat în 2020 și o casă de locuit în Vâlcea cumpărată anul trecut. Conduce un BMW vechi . Are două credite la bănci, de 500.000 de lei, pe care trebuie să le plătească dintr-un salariu de 6.200 lei.

Pe rolul instanțelor de judecată se află un proces între ASPA și Trănescu Cătălina pentru acordarea unor drepturi salariale restante aferente perioadei de dinainte de 2019.

Trănescu pare la fel de modestă ca prietena acesteia Diana Pungă, fantomaticul administrator al Bucureștiului, care are un apartament pe numele ei, conduce o mașină de mic litraj, Kia Picanto din 2006, are un cont bancar de 57.000 lei și trăiește dintr-un salariu anual de 135.000 de lei.

Nu răspund la întrebări

Nici conducerea ASPA, nici Trănescu Cătălina, nici Diana Pungă, nici Georgiana Preda nu au răspuns întrebărilor *Newsweek România* legate de conflictul de interese în care se află un executiv al ASPA, conflict care creionează imaginea unei instituții incapabile să rezolve problema câinilor fără stăpân dar care tranformă gestionarea acestor animale într-o afacere pentru o mână restrânsă de inițiați.

Cătălina Trănescu, director adjunct la ASPA, a lucrat la OTV

Biroul de presă al PMB ne-a răspuns doar că cererea noastră a primit număr de înregistrare.

Document intern care arată că Nicușor Dan știa de neregulile de la ASPA

La aproape două săptămâni de la tragedia de pe Lacul Morii, Nicușor Dan a organizat o conferință de presă în care a încercat să disipe responsabilitatea tragediei și către alte instituții decât cele din subordinea sa, să își scuze angajații din subordine, să mulțumească ONG-urilor care se ocupă de protecția animalelor și să creeze certitudinea că nu știa de problemele grave de la ASPA.

Mai mult, primarul Capitalei a insistat cel mai mult pe faptul că incidentul tragic ar fi fost cauzat nu de haite de câini fără stăpân, ci mai degrabă de câini ai căror stăpâni le-ar fi dat drumul din curți.

El a insistat că fosta angajată a PMB a fost ucisă pe un teren privat, probabil știind că răspunderea penală pentru o astfel de tragedie, dacă se petrece pe un teren public, este a primarului general, a city-managerului Bucureștiului și a ASPA.

Documentul cu bucluc

Un document intern din ianuarie 2022 realizat de subordonații lui Nicușor Dan consultat de *Newsweek România* arată că acesta a fost informat despre toate neregulile grave de la ASPA, de la numărul extrem de mic al celor care prind efectiv câinii vagabonzi, până la faptul că aceștia nu au făcut injecțiile antirabice și nici nu au echipamente adecvate.

„Conform Schemei de încadrare a personalului ASPA valabilă la data de 27.12.2021, la nivelul Serviciului pentru Gestionarea Câinilor Fără Stăpân sunt ocupate 11 posturi, iar alte 3 posturi de șofer sunt vacante. De asemenea, la nivelul Biroului de Intervenții sunt ocupate 7 posturi, iar alte 3 posturi de

EVITARE
Nicușor Dan a încercat să disipeze responsabilitatea tragediei de la Lacul Morii

FOTO: INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU

muncitor necalificat sunt vacante (...). Resursele umane folosite în activitatea de prindere a câinilor fără stăpân nu au o coordonare unitară, echipajele de capturări având subordonări diferite. Se impune o analiză cu privire la reorganizarea celor două compartimente funcționale (Serviciul Gestionarea Câinilor fără Stăpân și Biroul Intervenții) în sensul mutării salariaților cu posturi cu tot într-un singur compartiment, cu subordonare unică", se arată în documentul ajuns pe masa lui Nicușor Dan încă de acum un an de zile, după incidentul care a avut-o protagonistă tot pe Ana Oros, tot pe Lacul Morii, unde fusese mutilată de către o haită de câini vagabonzi.

Cu alte cuvinte, deși sunt extrem de puțini oameni care prind efectiv câinii fără stăpân, aceștia sunt organizați în două compartimente cu subordonări diferite. Chiar Nicușor Dan a recunoscut că în total sunt doar 14 angajați ai ASPA care se ocupă de prinderea efectivă a câinilor fără stăpân din cei 100 cât are ASPA în acest moment. Bugetul anual al instituției este de 17 milioane de lei.

Lipsă la hingheri

Mai grav este faptul că puținilor hingheri ai ASPA li s-a ordonat să-și reducă numărul de animale fără stăpân prinse, iar câinii care totuși ajungeau în adăposturi nu au mai fost eutanasiați din 2020.

Hingheri care, deși prestează cea mai grea și mai periculoasă muncă din ASPA, nici nu dispun de injecții antirabice și nu au echipamente adecvate: „La nivelul ASPA nu există o evidență cu data efectuării vacinării antirabice a salariaților care participă la acțiunile de capturare a câinilor. Conform explicațiilor furnizate de reprezentanții ASPA, ultima vaccinare antirabică a fost efectuată în luna iulie 2019, fără a fi prezentate documente în acest sens. La nivelul ASPA nu există elaborat un act normativ propriu de acordare a echipamentului individual de protecție (EIP).

În lipsa elaborării unui astfel de act normativ în care să se prevadă periodicitatea la care se acordă acest echipament, funcțiile/categoriile de salariați care beneficiază de acest echipament, conducerea ASPA a acordat echipament de protecție tuturor salariaților, inclusiv personalului TESA care nu are nicio legătură cu activitatea de capturare, transport și îngrijire a câinilor. Conform legislației în vigoare, acordarea echipamentului individual de protecție trebuie să corespundă condițiilor de muncă existente și factorilor de risc la care salariații sunt expuși".

ANALIZĂ

Kremlinul a transformat religia în rachetă balistică - unele fragmente cad și în România

Apar tot mai multe dovezi în sprijinul a ceea ce Institutul pentru Studiul Războiului, cu sediul la Washington, a numit transformarea religiei în armă de război. Și nici România nu este la adăpost în fața amenințării.

POTRIVIT UNEI ANALIZE A *The Moscow Times*, așa cum revolta Maidanului din 2013 a fost văzută de Vladimir Putin ca un afront personal, tot astfel, crearea în 2018 a unei Biserici Ortodoxe Ucrainene independente care să înlocuiască Biserica Ortodoxă Ucraineană subordonată Patriarhiei Moscovei a fost văzută ca un atac direct la adresa intereselor Kremlinului.

Șeful Bisericii Ortodoxe Ruse, Patriarhul Kiril, a început să se teamă de un efect de domino în cazul în care și alte biserici regionale ar încerca să se elibereze de controlul istoric al Moscovei.

Faptul că până de curând cea mai puternică biserică din Ucraina se afla sub controlul Patriarhiei Moscovei a fost folosit în mod repetat de propagandiștii de la Kremlin pentru a demonstra statutul Ucrainei ca stat vasal efectiv, în timp ce respingerea acesteia față de biserica condusă de ruși a fost folosită drept justificare pentru invazie - Rusia are datoria de a-i proteja pe credincioșii ortodocși din Ucraina de schismatici.

Atunci când a anunțat recunoașterea Republicii Populare Donețk și a Republicii Populare Lugansk pe 21 februarie, Putin a vorbit despre necesitatea protejării intereselor Bisericii Ortodoxe Ruse din Ucraina, acuzând guvernul ucrainean că a a provocat o schismă.

Binecuvântarea războiului de agresiune

În martie 2022, Patriarhul Kiril a binecuvântat războiul și, de atunci, aparițiile sale au avut tendința de a include elemente militare: de la dăruirea unei icoane șefului Gărzii Naționale Ruse la anunțul că moartea în luptă ar spăla toate păcatele. De partea sa, Biserica Ortodoxă Ucraineană a încercat să rupă toate legăturile cu Moscova, încetând să-l mai pomenească pe Patriarhul Kiril în liturghie, destituind episcopii pro-ruși și condamnând public războiul de agresiune declanșat de Rusia.

de
OVIDIU NAHOI

Autoritățile ucrainene au declanșat și o operațiune de căutare a materialelor de propagandă pro-ruse în cadrul bisericilor, mănăstirilor și birourilor instituției subordonate Moscovei.

Unii episcopi au fost sancționați și organizațiile religioase cu legături în Rusia au fost interzise. Este o reacție a unui stat agresat de către Rusia.

Guvernul ucrainean vede în biserica subordonată Moscovei un purtător de cuvânt periculos al opiniilor pro-ruse și o amenințare serioasă la adresa securității naționale.

Cu puțin timp înainte de Crăciunul Ortodox, pe 7 ianuarie, Patriarhul Kiril a lansat un apel pentru o încetare a focului de 36 de ore pentru a permite credincioșilor să participe la slujbe.

În aceeași seară, Putin a anunțat încetarea focului, supunându-se, se presupune, cererii patriarhului.

Angajamentul de încetare a focului a fost cel mai probabil o încercare de a convinge politicienii occidentali şi opinia publică mai largă atât cu privire la umanitatea Rusiei, cât şi pentru a atrage atenţia la refuzul Ucrainei de a purta discuţii de pace.

Kremlinul a mizat pe faptul că mulţi europeni vor face imediat legătura cu faimosul armistiţiu de Crăciun dintre trupele britanice şi germane, din timpul Primului Război Mondial.

Un Vladimir Putin însingurat

O încetare a focului în adevăratul sens al cuvântului nu a avut loc.

Dar biserica ucraineană a ţinut primul său serviciu la celebra Lavra Pecerska din Kiev, complexul mănăstiresc aflat în mâinile Patriarhiei Moscovei până la sfârşitul lui decembrie 2022

În acest timp, Putin s-a aflat singur, la slujba de Crăciun în Biserica Kremlinului.

Evenimentul de la Kiev, cu o foarte numeroasă participare, a avut o importanţă simbolică enormă pentru ucraineni, fiind menţionat de preşedintele Volodimir Zelenski în discursul său de Crăciun.

„M-am bucurat să văd câţi oameni, câţi dintre soldaţii noştri, au venit astăzi la slujba bisericii de la Lavra Pecerska, locul sacru care este unul dintre izvoarele tradiţiei culturale ucrainene. Este foarte semnificativ că rugăciunea pentru Ucraina a fost ascultată astăzi la mănăstire şi că se va auzi din nou".

De la Moscova, Patriarhul Kiril a acuzat, deloc surprinzător, Kievul de persecuţie religioasă şi a comparat preluarea Lavrei cu distrugerea bisericilor din epoca sovietică şi uciderea preoţilor.

Kirill a caracterizat de multă vreme actualul guvern ucrainean drept „un regim fără Dumnezeu" şi i-a numit pe susţinătorii Bisericii Ortodoxe Ruse din Ucraina drept „martiri". Un discurs în linie cu abordările ideologice ale Kremlinului, care identifică invazia cu „desatanizarea", „războiul sfânt" sau chiar „jihadul".

O stranie apariţie la Bucureşti

În acest context, în studiouri TV de la Bucureşti şi-a făcut apariţia Mihail Jar (sau Longhin Jar), stareţul ortodox al Mănăstirii Bănceni din regiunea Herţa (Ucraina). El a acuzat statul ucrainean de prigonirea bisericii, zugrăvind o imagine apocaliptică: „Nu te poţi ruga nici la Dumnezeu, dormi cu frica în casă".

Mesajul a fost preluat imediat în mediile filo-ruse din România, ca un argument în sprijinul ideii că Ucraina nu trebuie sprijinită în faţa agresiunii ruse. Povestea se adaugă altor abordări ostile Kievului, cum ar fi tratamentul la adresa minorităţii române sau faptul că unele teritorii aflate acum în componenţa Ucrainei au aparţinut cândva României.

Radu Carp, profesor la Facultatea de Ştiinţe Politice a Universităţii din Bucureşti, atrage atenţia, pe reţelele de socializare, că este vorba despre o imensă manipulare care circulă în România: „preotul Mihai Jar de la Mânăstirea Bănceni din Ţinutul Herta este de fapt cel mai fidel apărător al intereselor – politice si ecleziastice – ale Moscovei în Bucovina de Nord, parte a Ucrainei". (...)

„Teritoriul pe care se află Mănăstirea Bănceni a făcut parte din Principatul Moldovei care s-a unit la 24 ianuarie 1859 cu Ţara Românească.(...)

Bănceni a fost de la început gândit ca un experiment rusesc implantat într-o zonă dominată majoritar de etnici români. Iar România a fost multa vreme victima acestei manipulări groteşti", a scris pe contul său de socializare profesorul Radu Carp.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

AȘTEPTĂRI

Un an de război: poate fi Rusia înfrântă decisiv?

În așteptarea ofensivei ruse, Occidentul înarmează masiv Ucraina. Suficient pentru a rezista, spun specialiștii – dar încă prea puțin pentru o înfrângere rapidă și decisivă a Rusiei. – *Ovidiu Nahoi*

ȚINEȚI-VĂ RĂSUFLAREA. Intrăm în faza decisivă a războiului. Ucraina așteaptă în săptămânile următoare o nouă ofensivă din partea Rusiei. Confruntarea se anunță cea mai dură de la începutul războiului.

CIA consideră că următoarele șase luni vor fi „absolut cruciale" în ce privește rezultatul final al războiului de agresiune declanșat de Rusia. Directorul CIS, William Burns, a declarat pentru CNN că rezultatul acestei ofensive ruse va constitui elementul cheie pentru viitoarele negocieri de pace. Potrivit analizei directorului CIA, „Putin are orgoliul rănit", dar trebuie făcut să înțeleagă nu doar că nu va mai putea înainta foarte mult în Ucraina, ba chiar riscă piardă foarte mult din teritoriul acaparat ilegal în cursul invaziei.

De partea cealaltă, Ucraina este conștientă la rândul său că intră într-o fază crucială a confruntării și rezistența este crucială pentru viitorul țării.

Oleksii Danilov, secretarul Consiliului de apărare și de securitate națională al Ucrainei, a declarat pentru canalul britanic Sky News că țara sa se pregătește pentru o „escaladare maximă". El a atenționat că noi unități sunt constituite și antrenate de Rusia, estimând la circa 320.000 numărul militarilor de care agresorul poate dispune.

Dintre aceștia, jumătate ar putea lua parte la o nouă ofensivă, a apreciat oficialul de la Kiev.

Noi arme pentru Ucraina

Kievul așteaptă ofensiva rusă cu noi categorii de armament din partea aliaților occidentali. Dar tancurile de luptă nu vor ajunge decât cel mai devreme la sfârșitul lui martie.

Dar noul pachet de ajutor militar destinat Ucrainei, convenit de aliați în ianuarie, la baza militară americană de la Rammstein, de pe teritoriul Germaniei, conține și alte arme, cu un potențial la fel de decisiv.

De exemplu, racheta produsă de concernul american Boeing, în colaborare cu fabricantul suedez de armament Saab, cu o rază de acțiune de 150 de kilometri și care poate lovi atât ținte fixe cât și mobile, după cum precizează revista britanică de profil *Janes Defence*, preluată de Rador.

O altă armă de care va beneficia Ucraina este sistemul GLSDB (ground launched small diameter bomb). Această „bombă cu planare" va deveni parte din următorul pachet de 1,8 miliarde de dolari anunțat de Casa Albă.

Analiștii militari apreciază că GLSDB ar schimba substanțial situația pe frontul militar.

Această bombă propulsată poate plana până la țintă, cu o precizie de câțiva metri, și dispune de o rază de acțiune de aproape 150 km. Este dublul razei de acțiune a bateriilor furnizate Kievului până acum, cum ar fi lansatoare de rachete multiple americane HIMARS.

GLSDB ar putea lovi orice țintă fixă, depozite de muniții sau carburanți și baze rusești situate pe teritoriul ucrainean, mai puțin jumătatea de sud a Crimeii.

Rusia ar putea astfel să se vadă obligată să-și îndepărteze bazele la cel puțin 120 de kilometri de front, pentru a ieși din raza de acțiune a tirurilor artileriei ucrainene, față de 80 km în cazul în care ar trebui să se ferească doar de sistemele HIMARS.

Aceasta ar perturba considerabil operațiunile agresorului, impunând curse mai lungi pentru aprovizionarea cu carburant, muniție și vehicule.

Deși puterea sa nu este foarte ridicată, cu circa 20 kg de explozibil, GLSDB este mai ales ușor de folosit și, foarte important, este foarte puțin costisitor: 40.000 de dolari pentru o lovitură față de 1 milion pentru rachetele mai puternice, ATACMS, pe care Kievul le cere, dar pe care Washingtonul ezită să le livreze.

ATACMS ar permite lovituri în adâncime în teritoriul rus, un tabu pentru occidentali, care nu vor ca ajutorul lor militar să fie interpretat ca o escaladare a conflictului.

Un ultim avantaj: rachetele GLSDB sunt prezente în număr mare în stocurile americane.

Marea dezbatere în jurul tancurilor

Dar cele mai multe dezbateri din ultimele săptămâni s-au purtat în jurul tancurilor grele ce urmează a fi furnizate Ucrainei.

Pe fondul reticențelor germane, Marea Britanie și mai ales Statele Unite au „spart gheața" atunci când au decis să ofere Kievului tancuri Challanger respectiv Abrams. Astfel că, în cele din urmă, Berlinul a dat unda verde pentru re-exportul tancurilor germane Leopard, aflate în număr mare în dotarea multor armate occidentale. Kievul ar putea primi cu mult peste 300 de tancuri grele.

Potrivit experților militari citați de *Der Spiegel*, Leopard sunt ideale pentru a ataca pozițiile rusești, în timp ce transportoarele de infanterie pot pătrunde pe teritoriul inamic.

Tancurile ușoare precum Ghepard din Germania ar proteja împotriva loviturilor aeriene și, în același timp, ar crea mai mult spațiu pentru avioanele de luptă ale Ucrainei. Sprijinul artileriei ar veni din spate cu, de exemplu, obuzierul german autopropulsat Panzerhaubitze 2000.

Ucrainenii au testat deja cu succes o strategie surpriză, chiar și cu resursele lor limitate, la sfârșitul verii, în timpul contraofensivei de la Harkov.

De atunci, însă, rușii au învățat lecția și și-au întărit pozițiile.

Experții presupun că Ucraina ar putea căuta să recâștige teritoriu cu ajutorul tancurilor Leopard, mai ales în sud. Se așteaptă ca Ucraina să atace în regiunea Zaporojia, unde se află o lungă porțiune a frontului, spune Mark Cancian, expert militar la Centrul pentru Studii Strategice și Internaționale din Washington, D.C., citat de *Der Spiegel*.

Nu au existat prea multe lupte în regiune în ultima vreme, ceea ce ar putea însemna că rușii nu au mari întăriri acolo.

Aviația este esențială

Dar, după cum apreciază experții militari citați de *The Telegraph*, tancurile singure nu pot schimba fundamental balanța confruntării.

În afara infanteriei, tancurilor și artileriei, forța aeriană este vitală pentru succesul operațiunilor. Și aici sunt problemele.

Aflat în vizită la Londra la sfârșitul lunii ianuarie, președintele francez Emmanuel Macron a afirmat că nu există tabuuri în privința livrării de avioane moderne de luptă pentru Kiev. Polonia, de asemenea, cere foarte vocal trimiterea de avioane și chiar și-a luat angajamente în acest sens.

Washingtonul rămâne însă foarte reținut, președintele Biden a dat de înțeles că nu va trimite Ucrainei avioane F-16, ceea ce trebuie să fi fost o mare dezamăgire pentru comandanții ucraineni.

Potrivit analiștilor militari citați de *The Telegraph*, piloților ucraineni le-ar lua câteva luni pentru a fi instruiți să zboare cu aceste aparate avansate.

În lipsa avioanelor militare, tancurile și sistemele de artilerie moderne livrate de aliați vor fi probabil suficiente pentru ca Ucraina să reziste noii ofensive plănuite de Kremlin.

Dar, pentru a efectua operațiuni ofensive și pentru a-i împinge în cele din urmă pe ruși afară din Ucraina, va fi esențial să existe o forță de arme combinată cuprinzând o întreagă divizie de blindate - cu tot cu avioane.

Și încă ne aflăm cam departe de acel punct.

Superioritatea aeriană este esențială. Este adevărat că forțele aeriene rusești au absentat în cea mai mare parte a războiului, dar este de presupus că, de data aceasta, aviația va fi aruncată în luptă.

RUSIA VREA UN RĂZBOI LUNG. DAR OCCIDENTUL?

Un succes fie și parțial pe câmpul de luptă este esențial pentru Vladimir Putin, după un an de insuccese jenante, care au dus la prăbușirea respectului față de forța militară rusă și la izolarea politică și diplomatică a țării.

Însă impasul politic este resimțit și în cazul aliaților Ucrainei, care încă nu au clarificat condițiile în care vor impune pacea. Toate semnele arată că Vladimir Putin este pregătit pentru un război lung.

El poate să se bazeze pe o populație dacă nu favorabilă planurilor sale cel puțin suficient de înfricoșată pentru a u opune rezistență semnificativă în cazul unui nou val de mobilizare.

Chiar dacă nu va obține câștiguri semnificative în teren, Rusia este capabilă să mobilizeze o forță distructivă extraordinară, care le va face viața imposibilă ucrainenilor. În plus, rușii pot miza pe oboseala societăților occidentale și pe „banalizarea" răului.

Iarna nu a fost pe măsura așteptărilor Kremlinului. Umplerea din timp a rezervoarelor de gaz și temperaturile neobișnuit de calde din decembrie și prima parte din ianuarie i-au ajutat pe europeni să treacă sezonul rece fără suferințe. În plus, prețul hidrocarburilor se află în scădere. Dar Vladimir Putin are timp să aștepte și să profite de alte probleme care vor putea apărea – cum ar fi nemulțumirile generate de reforma pensiilor inițiată de președintele francez. În plus, prelungirea războiului îl va ajuta pe dictatorul de la Kremlin să mențină teroarea în plan intern și astfel să controleze societatea rusă.

Dar ce ar trebui să facă Occidentul?

Aici este dilema. Vestul ar avea nevoie de un final rapid al războiului, în favoarea Ucrainei, câtă vreme o prăbușire a regimului Putin din cauze interne se dovedește, pe zi ce trece, o iluzie. Pentru aceasta, însă, Ucraina are nevoie de un sprijin militar cu mult mai substanțial din partea Occidentului. Dar occidentalii sunt încă reticenți în a livra Ucrainei arme ofensive de mare putere, tocmai pentru a nu da Rusiei motive să se considere agresată. Vladimir Putin a amenințat cu folosirea armei nucleare în cazul în care Rusia ar fi amenințată – a se citi regimul său.

SUMMIT UCRAINA - UE LA KIEV

Sub amenințarea MIG-urilor rusești

Când încep să scriu aceste rânduri este ora 16.37 iar alarmele antiaeriene sună a doua oară astăzi la Kiev. Prima dată le-am auzit la ora 10.33. - *Remus Cernea*

AVIOANELE RUSEŞTI AU FOST ridicate de la sol în Belarus şi în alte zone apropiate de graniță, iar riscul de bombardament asupra capitalei ucrainene şi a altor localități a fost şi este, în continuare, unul ridicat. Kyiv Info a postat la ora 16.42 pe Telegram că MIG-urile lui Putin pot lovi în orice zonă a țării în următoarele 90-120 de minute şi îi îndeamnă pe cetățeni să anunțe pericolul rudelor şi prietenilor care locuiesc în zone fără acoperire a sunetului alarmelor.

Pentru a ajunge la palatul prezidențial Mariinsky unde s-a ținut evenimentul, am avut nevoie de o acreditare specială şi am trecut prin filtre militare succesive. Nu a fost permisă intrarea cu telefoane mobile ori cu laptopuri. Au putut fi utilizate doar camerele foto şi video.

Într-un astfel de context a avut loc la Kiev Summit-ul Ucraina – Uniunea Europeană, centrat pe sprijinul şi solidaritatea țărilor membre față de lupta pentru libertate şi democrație a ucrainenilor în fața invaziei Rusiei lui Putin. În loc să fie o reuniune cum au fost atâtea altele până acum privind accederea altor țări în UE, acest moment istoric este încărcat de dramatismul războiului în plină desfăşurare. Au participat foarte mulți jurnaliști, dar m-aş fi bucurat să văd aici mai mult de o singură echipă TV din țara noastră.

Aşa cum a ținut să afirme Preşedinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, de la fondarea UE (sub forma Comunității Europene a Cărbunelui şi Oțelului în 1951) de către 6 țări (Belgia, Franța, Italia, Luxemburg, Olanda şi Republica Federală Germană), fiecare stat care s-a alăturat ulterior a trecut prin propriul său proces de aderare. Iar Ucraina este un caz cu totul unic, dat fiind contextul actual. Pe lângă sprijinul material substanțial acordat Ucrainei, Uniunea va anunța al 10-lea pachet de sancțiuni contra Rusiei în preajma datei de 24 februarie, când se va împlini un an de la invadarea pe scară largă a Ucrainei de către armata lui Putin.

Europenii vor asigura întregul sprijin pentru ca Ucraina să poată respinge agresiunea rusă şi să realizeze în acelaşi timp reformele necesare pentru accederea în Uniunea Europeană. Ursula von der Leyen a lăudat determinarea ucrainenilor de a accelera pe cât posibil procesul aderării şi modificările legislative şi instituționale indispensabile.

În România ştim din propria experiență că întregul proces nu este tocmai uşor şi că uneori anumiți paşi înainte pe calea reformelor au fost urmați şi de paşi înapoi. De aceea, probabil că împărtăşirea experiențelor încercate de țările foste comuniste în procesul de aderare ar putea ajuta Ucraina să greşească cât mai puțin.

Preşedintele Volodimir Zelenski a spus că organizarea summit-ului la Kiev în condițiile dificile de război reprezintă încă o dovadă că Rusia lui Putin nu poate învinge legăturile puternice dintre Ucraina şi Uniunea Europeană. El a reafirmat determinarea guvernării sale şi a Ucrainei de a elibera teritoriile ocupate temporar de ruşi şi de a-i aduce pe cei vinovați de crime de război în fața unei justiții internaționale. De asemenea, a spus că Ucraina va lupta în continuare pentru apărarea oraşului Bakhmut şi că va lansa contraofensive precum cele de succes din toamna anului trecut care au adus eliberarea unor largi teritorii în regiunile Harkov şi Kherson.

Preşedintele Consiliului European, Charles Michel, a reafirmat sprijinul total al Uniunii Europene pentru Ucraina. „Ucraina este Uniunea Europeană şi Uniunea Europeană este Ucraina", a punctat oficialul european, „grație valorilor comune!". Charles Michel a mai spus că susține o curte internațională care să judece crimele de război ale ruşilor.

***Remus Cernea** este corespondentul* Newsweek România *în Ucraina*

FOTO: REMUS CERNEA, ÎN TIMPUL SUMMIT-ULUI UCRAINA – UNIUNEA EUROPEANĂ DESFĂŞURAT LA KIEV VINERI, 3 FEBRUARIE 2023

CORESPONDENȚĂ DE PE FRONT

AMENINȚARE

Cât de mare este riscul extinderii războiului

Invazia rusă în Ucraina schimbă arhitectura de securitate din Europa.

TIMPUL SE SCURGE PENTRU trupele din Ucraina, dar și pentru restul Europei, aflată sub amenințare pentru ajutorul militar dat Ucrainei, după ce mai multe țări din Occident au acceptat să trimită tancuri pentru a contracara marea ofensivă pe care o pregătește Rusia la un an de la debutul invaziei, la 24 februarie.

Experții au avertizat că lumea se află într-o cursă contra cronometru pentru a trimite în Ucraina tancurile nou disponibile sau se va confrunta cu riscul ca Europa să fie cuprinsă de un război cu Rusia.

Primăvara 2023, moment crucial al războiului

În timp ce Moscova se pregătește să lanseze o ofensivă de primăvară împotriva trupelor de la Kiev, Germania a fost în sfârșit de acord cu trimiterea tancurilor sale Leopard 2.

Decizia Berlinului de a trimite 14 dintre cele mai periculoase tancuri din lume în Ucraina înseamnă că și alte țări occidentale îi pot urma exemplul cu propriile Leopard 2.

Germania, deținătoarea licenței tancurilor, și-a reținut oferta timp de luni de zile. „Acesta este un moment strategic absolut crucial în război, deoarece Occidentul se confruntă acum cu o comprimare severă a timpului. Germania a întârziat procesul de ceva timp, atunci când conta cel mai mult", a declarat Bruce Jones, expert pe Rusia.

Tancurile de generația a treia fabricate în Germania sunt folosite de țări precum Polonia, care trimite acum o parte din stocul său. Spania a declarat, de asemenea, că va furniza Leopard 2, la fel ca și Finlanda și Olanda.

Marea Britanie va începe să antreneze soldații ucraineni cât mai curând posibil.

Ministrul Apărării, Alex Chalk, a declarat parlamentarilor din Camera Comunelor că instruirea începe în timp record.

Dar ar putea dura mai multe luni pentru ca tancurile să ajungă în Ucraina și pentru ca experții să îi instruiască pe soldații ucraineni cum să folosească tancurile Leopard 2.

În ceea ce privește momentul în care tancurile vor ajunge în Ucraina, Chalk a adăugat: „Intenția este ca acestea să fie la sfârșitul lunii martie".

Germania a declarat că Ucraina va primi contribuția sa de tancuri Leopard 2 în două luni.

Șeful NATO, Jens Stoltenberg, a insistat ca aliații să se concentreze pe importanța vitezei livrărilor. „Nu este timp de pierdut", a subliniat acesta.

Colonelul Richard Kemp, fost comandant al forțelor britanice din Afganistan și consilier pe probleme de informații al Guvernului britanic, a declarat pentru *Daily Mirror* că Ucraina se află într-o cursă contra cronometru pentru a trimite blindatele pe linia frontului.

„Acum este momentul lor. Timpul este esențial pentru a opri și apoi a învinge forțele Moscovei în Ucraina", a insistat Kemp.

„Occidentul arată că poate acționa împreună, dar cred că, în continuare, suntem prea lenți în a face acest lucru. Singurul limbaj cu care Putin se poate identifica sau care îl va influența este cel al forței. Aceasta este o cursă crucială împotriva timpului. Decizia Germaniei ar fi trebuit să fie luată cu mult timp înainte".

Bruce Jones, expert pe Rusia, a adăugat că furnizarea de tancuri nu a fost lipsită de riscuri pentru țările donatoare.

„Putin are pretextul, cu toate aceste livrări, pe care îl poate invoca pentru un răspuns militar împotriva tuturor națiunilor NATO. Cele mai amenințate sunt cele mai apropiate de Rusia".

Rusia, pe punctul de coliziune directă cu NATO

În timp ce Moscova își intensifică bombardamentele asupra orașelor din Ucraina, în numărătoarea inversă până la aniversarea unui an de război, pe 24 februarie, Vladimir Putin gândește o nouă ofensivă în Ucraina, pregătindu-și în același timp țara pentru un conflict cu SUA și aliații săi ce va dura ani de zile, astfel încât să „niveleze" economia lumii la cele mai joase

de
ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

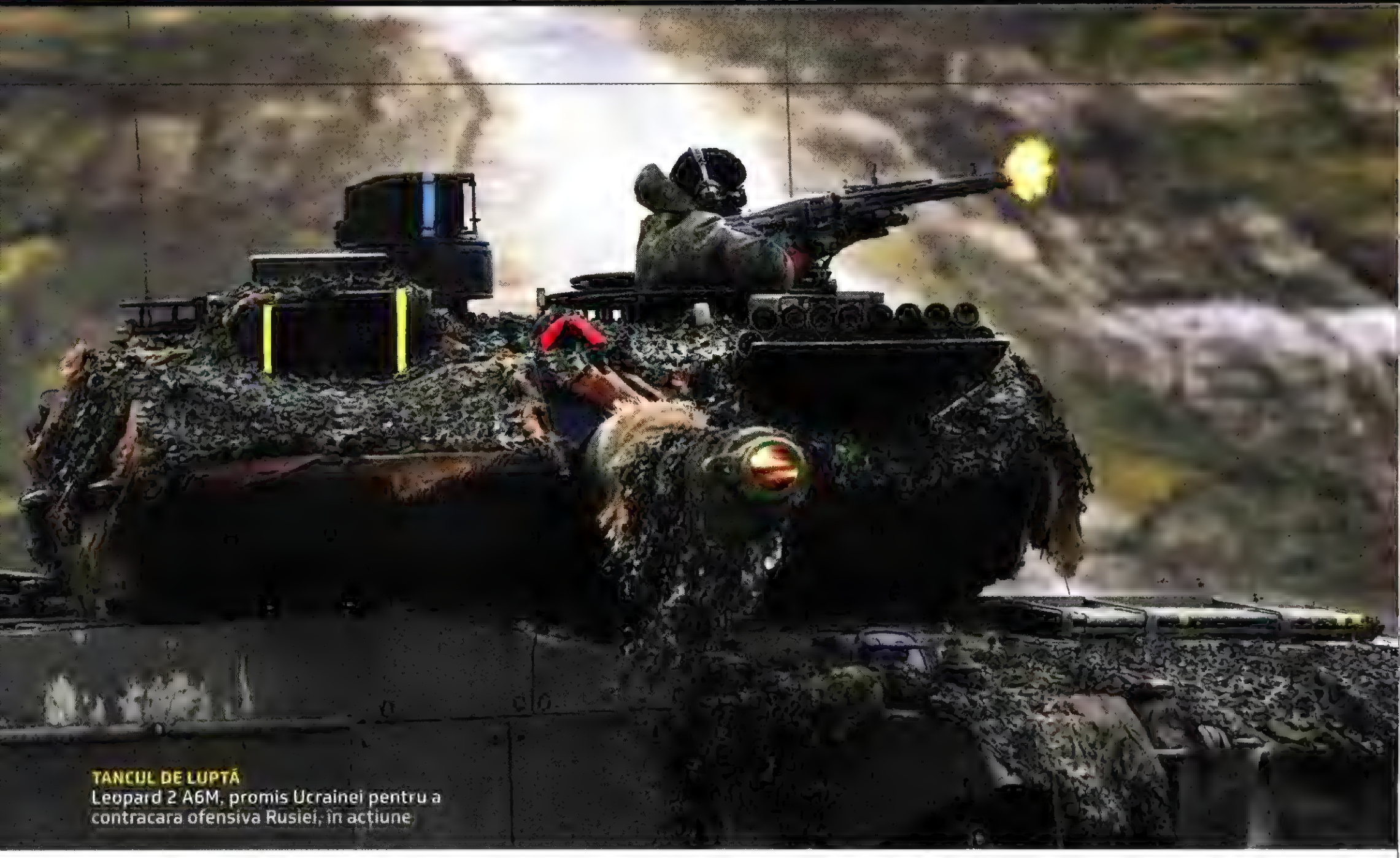

TANCUL DE LUPTĂ
Leopard 2 A6M, promis Ucrainei pentru a contracara ofensiva Rusiei, în acțiune

valori. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și-a actualizat lista medicamentelor care trebuie stocate pentru „urgențe radiologice sau nucleare", la doar câteva ore după ce UE a avertizat că „Rusia este în război cu Occidentul".

Organismul mondial de sănătate a publicat îndrumări privind modul de supraviețuire în cazul unei catastrofe nucleare, avertizând asupra „utilizării intenționate a materialelor radioactive cu intenții răuvoitoare".

Raportul a fost publicat în contextul în care spectrul unui război nuclear planează asupra lumii după ce Occidentul a furnizat tancuri de ultimă generație Ucrainei, spre furia lui Vladimir Putin.

Rusia este pe punctul de a intra în coliziune directă cu SUA și NATO și este „foarte posibil" să nu mai existe un Tratat de control al armelor cu America după 2026, din cauza eforturilor Washingtonului de a provoca o „înfrângere strategică" Moscovei în Ucraina, amenință Kremlinul.

Ministrul adjunct de Externe, Serghei Riabkov, a declarat că decizia Washingtonului de a furniza rapid Kievului 31 de tancuri M1 Abrams a fost „un pas extrem de distructiv" care a escaladat războiul din Ucraina.

Riabkov a afirmat că insistența Washingtonului de a provoca o înfrângere strategică Rusiei înseamnă că viitorul Tratatului de control al armelor nucleare dintre SUA și Moscova este pus sub semnul întrebării.

Riabkov, cel mai important diplomat rus pentru controlul armelor, a afirmat că Statele Unite au ignorat în ultimii ani interesele Rusiei, iar Kremlinul și-a reafirmat poziția potrivit căreia furnizarea în continuare de armament occidental către Ucraina nu duce decât la o nouă escaladare.

Europa de Est, ținta lui Putin

Vladimir Putin este pregătit pentru un „mare război" cu NATO pentru a încerca să readucă Cortina de Fier, a avertizat un expert rus.

Moscova se pregătește pentru o nouă ofensivă înainte de prima aniversare a invaziei lor, la 24 februarie, iar fotografiile din satelit arată că forțele lui Putin construiesc fortificații.

Potrivit profesorului Grigori Iudin, Putin intenționează să înceapă prin a înghiți atât Ucraina, cât și Moldova, apoi să subjuge Europa de Est, restabilind o Cortină de Fier în stilul Războiului Rece pe întregul continent.

„El vede întreaga Europă de Est ca pe fieful său", a declarat profesorul pentru emisiunea CivilNet de pe YouTube, într-o prognoză înfricoșătoare.

„Trebuie să ne eliberăm de iluzia că acesta este un război între Rusia și Ucraina din punctul de vedere al conducerii de la Kremlin", a spus el.

„Conducerea rusă nu crede că Ucraina există. Este imposibil să lupți cu ceea ce nu există. Pentru ei, războiul din Ucraina este de fapt împotriva Occidentului", a subliniat acesta.

Putin plănuiește să îndepărteze NATO de țări precum Polonia și Lituania, care au fost cândva în URSS sau în sfera sa de influență.

„Întreaga Europă de Est - Vladimir Putin consideră că este fieful său. Deja în planul operațiunii militare actuale se află preluarea Moldovei", spune Iudin. În mod cert, Putin se pregătește pentru

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

un mare război. „Nu poate începe încă pentru că nu sunt pregătiți din punct de vedere tehnic. Dar Moldova este acolo, în planuri, fără îndoială".

Pentru ce se pregătește armata Ungariei

Ministrul ungar al Apărării, Kristof Szalay-Bobrovniczky, a comentat, după săptămâni de tăcere, ceea ce pare a fi cea mai mare remaniere în rândurile armatei: mai multe sute de ofițeri au fost concediați, majoritatea din eșalonul de vârf, ofițeri care au servit cel puțin 25 de ani și au cel puțin 45 de ani, cu un preaviz de două luni. Mulți dintre ei au rangul de locotenent-colonel și mai sus.

Szalay-Bobrovniczky a declarat cu severitate că armata nu este „o instituție socială", ci „o armată vecină cu un război furibund în centrul Europei".

Declarația ministrului a provocat o confuzie și mai mare. În ultimul an, administrația lui Viktor Orbán a susținut că Ungaria are o relație amiabilă cu Rusia și că amenințările constante de a se opune prin veto sancțiunilor UE și refuzul de a oferi ajutor militar Ucrainei au fost necesare pentru a ține Ungaria departe de un război în care „politicienii de stânga nesăbuiți" ar fi târât țara și populația.

Nici cu privire la remanierea armatei ministrul Apărării nu s-a referit la Rusia ca la o amenințare, vorbind doar despre flancul estic al NATO.

Guvernul a crescut semnificativ achizițiile militare în ultimii ani, în parte pentru a îndeplini obiectivul NATO de 2% din PIB, pe care nu a reușit să-l atingă de mult timp.

Cheltuielile au crescut în 2018, când, potrivit surselor publicației de investigații Direkt36, o conducere mai orientată spre afaceri a preluat conducerea Ministerului Apărării.

Furnizorii germani și, într-o măsură ceva mai mică, cei americani și israelieni au fost principalii beneficiari ai acestor acorduri. De unele dintre acestea ar fi beneficiat, de asemenea, cercurile de afaceri din jurul Fidesz. O altă explicație care a circulat în jurul demisiilor a fost aceea că permit Guvernului să înfrângă opoziția față de anumite acorduri.

Având în vedere politica externă subversivă a lui Orbán, există multe suspiciuni că astfel de schimbări bruște ar putea fi rezultatul unor motive ascunse.

Există, de asemenea, riscul de a eroda și mai mult încrederea dintre Ungaria și aliații săi.

Faptul că schimbările semnificative de personal militar au fost executate de Szalay-Bobrovniczky, un om de afaceri fără o expertiză substanțială în domeniul apărării, este poate mai îngrijorător, având în vedere că, înainte de a prelua funcția, el a fost coproprietar al unei companii cu Transmashholding-ul rusesc (al cărui fost președinte este sancționat), potrivit cepa.org.

Armata poloneză recrutează soldați profesioniști de teama extinderii războiului

Armata poloneză a recrutat anul trecut 13.742 de noi soldați profesioniști, a anunțat ministrul polonez al Apărării Mariusz Blaszczak, la Lublin. „Acesta este un record de la abolirea conscripției", a adăugat ministrul.

Ultima conscripție din Polonia a avut loc în 2008. La scurt timp după aceasta, serviciul militar obligatoriu a fost suspendat.

Forțele militare ale Poloniei numără în total în serviciul său 164.000 de bărbați și femei, inclusiv 36.000 de membri voluntari în unități de securitate națională.

Varșovia și-a majorat recent investițiile în apărare după declanșarea invaziei ruse asupra Ucrainei. Armata Poloniei ar urma să fie majorată până la 250.000 de soldați profesioniști și 50.000 de voluntari ai unităților de securitate națională, introducând ser-

PERSONALUL Forțelor Aeriene franceze lucrează la un avion de luptă multirol Dassault Rafale (sus). Ministerul rus al Apărării a informat despre o lansare virtuală de succes a unei rachete Zirkon în Atlantic

viciul militar de bază voluntar și cursuri de pregătire militară de o zi la nivel național pentru cei interesați.

NATO avertizează Rusia că România este „o linie roșie"

Amiralul Rob Bauer, președintele Comitetului Militar al NATO, a declarat că Alianța este pregătită pentru o confruntare directă cu Rusia, într-un interviu acordat RTP, o organizație publică portugheză de radiodifuziune.

„Rob Bauer precizează că NATO este pregătită pentru o confruntare directă cu Rusia și admite că reînarmarea este prioritatea principală a Alianței", scrie pravda.com.ua.

Bauer a reamintit că, în timpul summitului NATO de la Madrid de anul trecut, Alianța a decis să înființeze patru grupuri de luptă multinaționale suplimentare în Bulgaria, Ungaria, România și Slovacia ca răspuns la acțiunile Rusiei în Ucraina.

„Acesta este un semnal important pentru Rusia: că suntem pregătiți dacă vor decide să se ia de NATO. Aceasta este o linie roșie. Dacă există o linie roșie, atunci este vorba de rușii care ne trec granițele", a declarat președintele Comitetului Militar al NATO.

Bauer a declarat că obiectivele strategice ale Rusiei depășesc Ucraina, Moscova dorind să revendice teritoriul fostei Uniuni Sovietice.

La 19 ianuarie, Rob Bauer a declarat că Rusia va rămâne o amenințare pentru NATO chiar dacă forțele sale vor fi înfrânte în Ucraina.

Oportunități economice

Invazia Rusiei în Ucraina a scos în evidență și importanța strategică a Mării Negre și a țărilor cu ieșire la aceasta. Transformarea Mării Negre în „lac rusesc" este un obiectiv constant al Rusiei. Este pentru prima dată când NATO și Uniunea Europeană au înțeles că trebuie investit în securitatea zonei. Cea mai lungă și cea mai adâncă linie submarină de cabluri electrice și digitale din lume va fi instalată în Marea Neagră.

Angajamentul a fost luat de liderii Azerbaidjanului, Georgiei, României și Ungariei la București, la 17 decembrie.

Acordul prevede transportul de energie verde din Caucazul de Sud către Europa și face parte din planurile mai ample ale Uniunii Europene (UE) de diversificare a energiei, scrie cepa.org.

Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, consideră că este „un proiect plin de posibilități".

Azerbaidjanul, un producător cheie de petrol și gaze naturale, joacă deja un rol semnificativ în securitatea energetică europeană prin acordurile convenite recent cu UE. În plus, atât Azerbaidjanul, cât și Georgia sunt țări de tranzit energetic importante pentru Turcia, precum și pentru Europa de Sud și de Sud-Est.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Proiecte economice cheie cu semnificație geopolitică, precum oleoductele Baku-Tbilisi-Ceyhan (care merge din Azerbaidjan în Turcia) și Baku-Supsa, precum și Coridorul sudic de gaze (care traversează Turcia în direcția est-vest) au sporit importanța Azerbaidjanului ca actor major în materie de securitate energetică pentru Europa.

Decizia UE de a sprijini linia electrică submarină între Georgia și România reprezintă o evoluție semnificativă. Aceasta va permite ca energia electrică produsă în Azerbaidjan, Georgia și în alte țări să fie livrată direct pe piața europeană. De asemenea, va ajuta țările producătoare de energie curată să atragă mai multe investiții străine directe în producția de energie hidroelectrică, eoliană și solară.

În timp ce parcurile eoliene din Azerbaidjan din Marea Caspică ar putea fi principala sursă de energie pentru linia electrică, o analiză economică preliminară a demonstrat că participarea celorlalte țări din Caucazul de Sud va fi importantă pentru succesul comercial final al acesteia.

Odată cu invazia rusă în Ucraina și pierderea aprovizionării cu energie rusească, nevoia UE de a-și diversifica sursele de energie, incluzând atât combustibili fosili, cât și surse regenerabile, este mai mare ca niciodată.

Estimările inițiale ale costurilor sunt de 2,5 miliarde de euro, una dintre sursele potențiale de finanțare fiind Planul european de finanțare economică și de investiții al UE.

Alte surse de finanțare ar putea proveni de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Corporația Financiară pentru Dezvoltare Internațională (DFC) din SUA și altele.

De asemena, SNGN ROMGAZ SA și SOCAR TRADING, filiala companiei naționale petroliere a Republicii Azerbaidjan, au semnat la 3 februarie 2023, la Baku, un nou contract individual pentru livrarea de gaze naturale azere în România. Potrivit unui comunicat de presă, „încheierea acestui document juridic reprezintă o continuare și consolidare a bunelor relații de cooperare dintre cele două companii și a relațiilor contractuale care au la bază un acord cadru încheiat în luna noiembrie 2022 pe termen nelimitat".

Contractul prevede posibilitatea livrării unor cantități de până la 1 miliard mc până în 31 martie 2024 și va intra în vigoare la 1 aprilie 2023, prelungind astfel cadrul contractual stabilit prin primul contract individual încheiat de companii la finele anului trecut.

„Acest nou aranjament contractual deservește astfel obiectivele strategice de siguranță în aprovizionarea cu gaze naturale și de diversificare a surselor", se arată în comunicat.

Întreaga industrie europeană reunită pentru aeronautica de luptă

Compania franceză Dassault Aviation a organizat, la 3 februarie, la sediul său din Saint-Cloud (Franța), împreună cu partenerii europeni din industrie și cercetare, întâlnirea de lansare a proiectului EICACS (European Initiative for Collaborative Air Combat Standardisation - Inițiativa europeană pentru standardizarea luptei aeriene).

Proiectul se va concentra pe interoperabilitate deoarece, lupta aeriană va implica atât viitoarele platformele aeriene cu sau fără pilot, cât și platformele din prezent, precum și senzori și efectori.

Sprijinit de Uniunea Europeană cu 75 de milioane de euro, în cadrul programului pe anul 2021 al Fondului European de Apărare (FED), acest proiect își propune să definească, într-un cadru european, viitoarele standarde de interoperabilitate pentru lupta aeriană colaborativă, precizează Dassault Aviation.

Potrivit contractului de grant, acordat de Comisia Europeană în data de 19 decembrie 2022, compania Dassault

Aviation a fost desemnată în calitate de coordonator al proiectului de studiu ce reunește 37 de producători și organizații de cercetare din 11 țări ale Uniunii Europene (Croația, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Italia, Portugalia, România, Spania, Suedia și Țările de Jos).

România participă la acest proiect de cercetare avansată în domeniile

SOLDAȚI
ai Forțelor Aeriene franceze operează un sistem sol-aer cu rază medie de acțiune MAMBA în timpul misiunii „Eagle Royal" la baza militară de la Capu Midia, România, la 6 decembrie 2022

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

aeronauticii, inteligenței artificiale și comunicațiilor prin Institutul Național de Cercetare Aerospațială „Elie Carafoli".

Proiectul se va derula pe o perioadă de trei ani și este unul crucial pentru forțele aeriene ale Uniunii Europene, a anunțat Dassault Aviation, care a remarcat că EICACS reunește întreaga industrie europeană pentru aeronautică de luptă, precum și diverși parteneri din lumea cercetării. Experiența acumulată în cadrul EICACS va fi folosită la proiectele pentru aeronavele de generația a șasea – SCAF (Franța, Germania și Spania) și Tempest (Italia, Marea Britanie și Japonia), potrivit publicației franceze *Zone Militaire,* care adaugă că standardizarea obținută prin acest proiect va permite o mai bună interconectare între aeronavele Rafale, Eurofighter Typhoon, Gripen și F-35, dar și cu alte platforme (drone, avioane de transport și de încărcare combustibil în zbor etc).

România mai este prezentă și în proiectul european ECOWAR [EU Collaborative Warfare Capabilities] coordonat de Franța, la care mai participă Belgia, Polonia, Spania și Suedia și care este relaționat cu proiectul EICACS.

PERFORMANȚĂ

Românul care, la 16 ani, a devenit Maestru Internațional la Șah

La doar 22 de ani, Mihnea Costachi, originar din Alba Iulia, este considerat unul dintre cei mai buni jucători de șah din România și se poate spune că face parte din elita mondială a șahului. – *Alin Crișan*

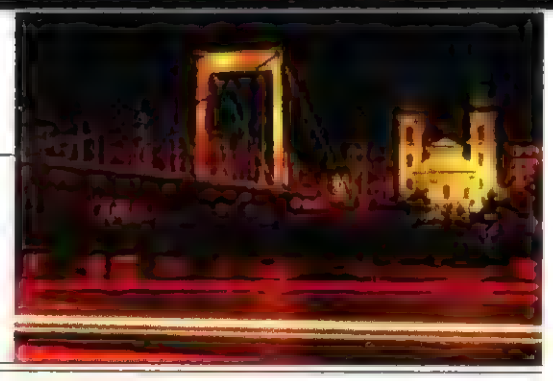

UN MĂRȚIȘOR CĂLĂTOR:
6 idei de city-break cu aromă de primăvară » P.60

SUPERLIGA DE ȘAH

BIBLIOTECA ALEPH

***NEWSWEEK ROMÂNIA* VĂ PREZINTĂ** povestea șahistului român recunoscut peste hotare.

Mihnea Costachi este considerat drept unul dintre cei mai buni jucători de șah din România și promite să devină un adevărat șahist de top la nivel mondial. Una dintre cele mai răsunătoare performanțe ale tânărului este o remiză cu Alireza Firouzja, fostul număr 2 mondial în 2021.

În 2014, Mihnea s-a clasat pe locul 3 mondial la șah U14, competiție desfășurată în Africa de Sud. Ca jucător, deține din 2016 titlul de Maestru Internațional, dar performanțele nu se opresc aici, tânărul din Alba Iulia deținând un palmares impresionant.

A devenit campion european în 2017 și 2018 (U18) la blitz, a obținut locul 1 la nivel european la U18 la dezlegări de probleme, câștigând zeci de trofee atât la nivel național cât și internațional. De asemenea, tânărul șahist deține și titlul de antrenor, instructor FIDE din anul 2022.

***Newsweek România*: Mihnea, șahul pentru tine a devenit un stil de viață. Când ți-ai descoperit pasiunea și ce te-a atras la acest „sport al minții"?**

Mihnea Costachi: La 4 ani am primit cadou de la părinți un set de șah. Tatăl meu mi-a explicat regulile jocului și am jucat câteva partide cu el. Apoi am început să joc cu bunicul meu din Cugir, care este și el un pasionat al șahului. Le-am cerut tot mai mult părinților mei să joc, astfel că ei m-au îndrumat spre un club de șah, anume clubul municipal din Alba Iulia. Acolo m-am antrenat cu regretatul maestru Mihail Breaz, de la care am învățat bazele jocului. Din 2007, am început să particip la concursuri, iar în 2008 am obținut primul titlu de campion național la sub 8 ani.

Simți că poate ți-ai sacrificat copilăria?

Da, într-adevăr, au fost foarte multe ore de studiu și de antrenament, dar părinții au fost de părere că șahul trebuie îmbinat cu școala. Dacă poate aș fi practicat doar șahul, eram în prezent mult mai sus în ierarhia „sportului minții". Indienii, spre exemplu, se antrenează timp de 8-10 ore pe zi, dar ei urmează cariera aceasta fără a parcurge un ciclu de învățământ. Eu mă antrenam timp de 4 ore pe zi până la vârsta de 14 ani. După intrarea la liceu, acest timp a scăzut. Dar aici a intervenit și talentul, cu care antrenorii mi-au spus că sunt înzestrat.

Cum reușește să te dezvolte ca om?

Șahul te învață să te concentrezi și să iei decizii sub presiune, de asemenea îți dezvoltă intuiția și te ajută să îți planifici foarte bine timpul. Organizarea este totul. Trebuie să te gândești adesea în avans la ce mutări vei face, să îți planifici strategia. Șahul îl asemăn deseori cu pokerul. Ca și la poker, și în șah contează foarte mult aspectul psihologic, adică să nu îți arăți emoțiile în fața adversarului pentru că îți poate intui următoarele mutări. Dar, totodată, trebuie să îți și păcălești adversarul, să îl faci să greșească și să profiți de greșeala lui.

Șahul, materie în școli?

În Armenia, spre exemplu, șahul este o materie obligatorie, dar ei au o tradiție, o adevărată cultură în acest sens. Cred că pentru România, ca materie opțională ar fi o idee foarte bună, pentru dezvoltarea elevilor.

Federația Română a început un demers în acest sens, să-i învețe pe profesorii de sport să joace șah, dar nu neapărat pentru a îi pregăti pe elevi pentru performanță, ci pentru a le dezvolta acestora anumite abilități, dar, desigur, poate prin această inițiativă se va descoperi și următorul Kasparov de România.

Cine este idolul tău?

Nu am un idol neapărat, dar apreciez jocul mai multor șahiști. Eu încerc să-mi creez propriul stil și să încerc să joc la câștig indiferent de adversar. Ca jucători preferați ar fi Bobby Fischer, Kasparov, iar din prezent îl apreciez foarte mult pe Daniil Dubov, în detrimentul lui Magnus Carlsen.

Ai vreun meci favorit?

Da, ar fi meciul clasic dintre cei doi sovietici, Kasparov versus Karpov. Karpov avea un stil foarte strategic, încerca să nu își asume riscuri mari și să învingă la un joc lung, pe când Kasparov era diametral opus, juca foarte

agresiv și întindea tot felul de capcane. A fost un meci foarte interesant.

Ai jucat multe partide de șah, care este recordul tău de mutări?
În 1.000 de partide jucate la tablă recordul ar fi de 146 de mutări într-un singur meci. În online am partide chiar mai lungi, de peste 200 de mutări, în aproximativ 10.000 de meciuri jucate.

Ce zici de lupta Hans Niemann vs Magnus Carlsen?
Scandalul continuă, în mass-media apar noi acuze din ambele tabere. Niemann l-a acuzat recent pe Carlsen că ar fi plătit o persoană cu 300 de dolari să strige de la un balcon, din apropierea clădirii unde se disputa o partidă între cei doi, că este un trișor. Niemann e ca un fel de Joker în lumea șahului, în final aduce rating acestui sport, dar el a recunoscut că a trișat în două partide online când avea 12 ani, respectiv 16 ani. Este o situație foarte întortocheată, să zic așa.

Am vizionat și partidele dintre cei doi, îmi amintesc că într-un meci Niemann l-a bătut pe Carlsen destul de ușor, cu piesele negre. La șah, la nivel înalt, contează foarte mult culoarea pieselor. Albul începe și atunci ai un anumit avantaj pe tablă, iar din punctul ăsta de vedere, la nivelul lor, să pierzi cu piesele albe este ceva foarte rar întâlnit. A fost într-adevăr o partidă ciudată. Situația în sine este destul de ciudată.

Se câștigă bine din șah? Poți trăi din șah?
Depinde. De exemplu, până la o anumită vârstă nu te susține nimeni, în afară de părinți. Abia după ce ai rezultate. În România nu prea existau concursuri cu premii sau erau foarte modice, spre exemplu un concurs se derula timp de 10 zile, iar premiul era de 2.000 lei. Nu reușeai să-ți acoperi masa și cazarea pe toate zilele. Dar, de un an jumătate, s-a schimbat conducerea Federației Române de Șah, iar lucrurile au început să se îmbunătățească. Premiile sunt mult mai consistente în prezent.

Cât despre a face din șah un job full time, e dificil. Doar ca jucător e greu, dar dacă faci lucruri complementare, antrenezi sau comentezi meciuri, atunci da, s-ar putea. Se poate îmbina utilul cu plăcutul.

Ce planuri de viitor ai?
După terminarea masteratului în Administrarea Afacerilor, mi-aș dori să pun bazele unei academii de șah la Alba Iulia, dar și să continui ca jucător de șah. În acest moment antrenez grupa de avansați la clubul municipal din Alba Iulia și îmi doresc acest lucru și pe viitor. Am comentat și câteva concursuri de șah, îmi place și munca de comentator. Nu știu dacă șahul va fi un job full time, dar part-time cu siguranță.

Ce sfat le-ai da copiilor care vor să înceapă o carieră în șah?
E nevoie de foarte multă muncă, de antrenamente și, desigur, de finanțare, cel puțin la început. Implicarea părinților este necesară în acest proces. Personal am avut alături familia, care m-a susținut mereu, din toate punctele de vedere. Este un sport care te dezvoltă și îl recomand cu căldură tuturor celor pasionați sau care își doresc o carieră în șah.

ANALIZĂ

Piața auto 2022

Europa, la cel mai scăzut nivel din 1985. România, pe plus, dar la nivelul anilor 2000

PIAȚA AUTO EUROPEANĂ a înregistrat al treilea an consecutiv de scădere în 2022. Au fost înmatriculate 11.309.310 de automobile noi (-4,1%, față de 2021), ceea ce reprezintă cel mai scăzut nivel din 1985. România, surprinzător, a revenit pe plus, după anii pandemici 2020 și 2021. Și nu doar atât.

A înregistrat a treia cea mai mare creștere procentuală din Europa, +6,7%, după Bulgaria (+16,9%) și Letonia (+16,5%). Însă, intern, volumul de mașini noi înmatriculate, 129.328 de unități, se ridică la nivelul începutului anilor 2000 (135.305 unități, în 2003) sau a lui 2009 (130.195 unități), primul an plin după debutul crizei economico-financiare globale.

Lipsa de vehicule noi generată de penuria de semiconductori, inflația și criza energetică provocată de invadarea Ucrainei de către Rusia s-au dovedit a fi provocări majore în 2022 pentru piața auto deja tulburată de consecințele pandemiei. Încrederea și perspectivele consumatorilor s-au diminuat, iar cheltuielile lipsite de vreo urgență au început să fie efectuate cu o atenție mai mare.

Astfel, în 2022, europenii au înmatriculat cu 4,1% mai puține mașini noi ca în 2021 sau cu 5,6% și, respectiv, cu 29% mai puține mașini noi față de 2020, anul în care COVID-ul a băgat în lockdown economiile de pe „bătrânul continent", și 2019.

În comparație cu anul dinaintea pandemiei, în 2022, în „Europa 30" (cele 26 de țări UE + Norvegia, Elveția și Islanda) au fost înregistrate cu 4,5 milioane de vehicule mai puțin.

Evoluția înmatriculărilor de mașini noi în „Europa 30", în intervalul 2019 – 2022

Amenințarea mărcilor auto chinezești, în creștere

Încă au cote de piață minore, dar amenințarea mărcilor auto chinezești a crescut amenințător în 2022, de la 66.100 de mașini noi înregistrate în 2021, la 152.000 de unități anul trecut.

Și nu vorbim despre Volvo și Polestar (deținute de constructorul chinez Geely). Ci, de exemplu, despre DR Automobiles, o firmă italienească „No Name" care vinde în Italia și Spania automobile rebranduite făcute în China de Chery. Înmatriculările DR Automobiles a ajuns la aproape 25.000 de unități, surclasându-le pe cele ale Smart și Subaru, de pildă.

Apoi, de MG, marca britanică aproape dispărută, care a fost salvată de chinezii de la SAIC Motor Corporation Limited, și care a scris istorie în 2022, vânzând circa 114.000 de mașini în Europa și depășind astfel cifrele Jeep și Honda. Iar BYD, Hongqi, Maxus, NIO, DFSK și Aiways revendică și ele înregistrarea a peste 1.000 de automobile noi.

Toyota și Hyundai-Kia au mers bine, mărcile europene au cam șchiopătat

Toyota, cel mai mare constructor auto la nivel mondial, și Hyundai-Kia au mers bine pe piața europeană în 2022. Sud-coreenii au vândut 1,05 milioane de mașini (+3,8%), apropiindu-se de Renault Group, care a ocupat locul 3 în topul cotelor de piață ale producătorilor activi pe piața auto din Europa. Kia a fost „vioara întâi", depășind vânzările Hyundai, iar noile modele Kia Sportage și Hyundai Tucson s-au dovedit mai populare printre europeni decât Volkswagen Tiguan sau Peugeot 3008, de exemplu.

Toyota a ajuns la o cotă de piață de 7,12%, modelul Yaris Cross, de pildă, ocupând locul 4 în topul celor mai vândute SUV-uri de clasă „B".

Grupul Stellantis, care are, printre altele, sub umbrelă 4 mărci europene renumite, Peugeot, Opel, Fiat și Citroen, a căzut puternic anul trecut, de la o cotă de piață de 20,23% în 2021, la o cotă de piață de 18,22% în 2022. Înmatriculările i s-au diminuat cu 14%, până la 2,06 milioane de unități.

Grupul Volkswagen ocupă în continuare liniștit primul loc în topul constructorilor auto din Europa, chiar dacă cota sa de piață a scăzut de la 24,98% în 2021, la 24,67% anul trecut.

Cotele de piață ale constructorilor auto în „Europa 30". 2022 vs. 2021

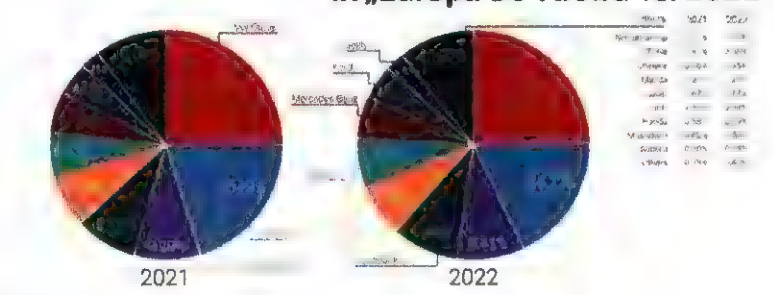

de
RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Peugeot 208 a detronat Volkswagen Golf după 14 ani. Două Dacii, în Top 10 cele mai vândute mașini în „Europa 30"

După 14 ani de „domnie" liniștită, Volkswagen Golf nu mai este cea mai

vândută mașină din Europa. Și nu numai atât. Locul i-a fost luat în 2022 de Peugeot 208, iar Golful a căzut până pe locul 5. Ultima dată când Peugeot a condus clasamentul european a fost în 2007, cu 207, „tatăl" lui 208.

Dacia Sandero și-a păstrat locul 2 și „podiumul" este completat de Volkswagen T-Roc. Pe locul 4 a urcat Fiat 500, tocmai de pe 9.

SUV-ul Dacia Duster a intrat în premieră în Top 10 cele mai vândute mașini în „Europa 30" pe locul 9, urcând de pe 15 în 2021, și îi suflă în ceafă lui Hyundai Tucson (locul 8, cel mai bine vândut SUV de clasă „C"), la o diferență de puțin peste 1.000 de mașini.

Toyota Yaris s-a clasat pe poziția 6, Opel Corsa, pe 7, iar Renault Clio încheie Top 10 la o diferență de peste 55.000 de unități față de Dacia Sandero.

Top 10 cele mai vândute mașini în „Europa 30"

2022	2021	Model	Unit. 2022	vs 2021
1	3	Peugeot 208	206,816	+5%
2	2	Dacia Sandero	200,550	+1%
3	6	Volkswagen T-Roc	181,153	-3%
4	9	Fiat/Abarth 500	179,863	+3%
5	1	Volkswagen Golf	177,203	-14%
6	7	Toyota Yaris	175,713	-4%
7	8	Opel/Vhall Corsa	164,358	-9%
8	13	Hyundai Tucson	150,803	+1%
9	15	Dacia Duster	149,648	+2%
10	4	Renault Clio	143,561	-27%

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Mașinile electrificate, pe val în Europa. Electricele, +29%

În 2022, înmatriculările de mașini noi electrificate (BEV – 100% electrice, PHEV – plug-in hybrid, EREV – electrice cu range extender și FCEV – electrice cu pilă de combustibil pe hidrogen) au atins un nou nivel record, 2,59 milioane de unități.

Volumul a crescut cu 15% față de 2021 și cu 92% față de 2020. Iar de comparația cu 2019 nici nu mai vorbim, în anul dinaintea pandemiei fiind înregistrate doar 561.000 de unități.

Din cele 2,59 milioane de unități de mașini electrificate, 1,56 milioane au fost BEV-uri (+29%, față de 2021), ceea ce înseamnă că aproape 14 din 100 de mașini noi înregistrate în 2022 în Europa au fost pur electrice. Țara în care mașinile electrice au ajuns la o cotă de piață incredibilă, de 79%, este Norvegia. Apoi urmează Suedia, cu 33%, și Olanda, cu 23%.

BMW și-a păstrat coroana de cea mai vândută marcă premium la nivel global

BMW a doborât, în 2021, „steaua" Mercedes-Benz din vârful top-ului global al vânzărilor în segmentul premium și a păstrat coroana și în 2022, cu 2.100.692 de unități vândute. Mercedes ocupă locul 2, cu 2.043.900 de unități. Iar Audi se află pe ultima treaptă a podiumului cu 1.614.231 de unități.

De asemenea, BMW a fost lider și în segmentul mașinilor electrice premium în 2022, dar locurile 2 și 3 se inversează. Bavarezii au comercializat peste 200.000 de mașini 100% electrice, Audi 118.196 de unități și Mercedes-Benz 117.800 de unități.

Iar BMW M a marcat a 50-a sa aniversare cu un an-record. Vânzările

Clasamentul producătorilor de mașini electrice și plug-in hybrid în Europa

BEV		vs 2021
Volkswagen Group	349,147	+15%
Tesla	232,018	+38%
Stellantis	230,383	+31%
Hyundai-Kia	157,213	+15%
Renault Group	143,736	+15%
BMW Group	129,109	+75%
Mercedes-Benz	97,564	+23%
Geely Group	78,856	+122%
Chinese brands	61,508	+129%
Nissan	33,669	-6%
Ford	25,390	+9%
JLR	6,516	-18%
Mazda	5,917	-47%
Toyota Group	5,904	+68%
Honda	2,100	-38%
Subaru	957	new
Others	663	+266%

PHEV		vs 2021
Volkswagen Group	183,065	-23%
Stellantis	147,051	+19%
BMW Group	141,116	-8%
Mercedes-Benz	134,504	-10%
Geely Group	115,661	-3%
Hyundai-Kia	111,482	+38%
Ford	60,228	+16%
Mitsubishi	27,203	+21%
Toyota Group	26,967	+9%
JLR	26,342	-8%
Chinese brands	16,978	+68%
Renault Group	16,833	-54%
Mazda	12,314	new
Suzuki	2,561	+21%
Others	1,226	+83%

Top 10 modele de mașini plug-in hybrid (PHEV) preferate de europeni în 2022

2022	2021	Model	Units 2022	vs 2021
1	1	Ford Kuga	57,924	+25%
2	4	BMW Series 3	32,405	-9%
3	2	Volvo XC40	31,234	-24%
4	19	Hyundai Tucson	29,043	+61%
5	5	Volvo XC60	28,409	-11%
6	3	Peugeot 3008	28,358	-31%
7	45	Mitsubishi Eclipse Cross	27,134	+184%
8	18	Jeep Compass	25,860	+42%
9	51	Lynk & Co 01	25,798	+255%
10	-	Kia Sportage	25,444	new

Top 10 modele de mașini electrice (BEV) preferate de europeni în 2022

2022	2021	Model	Units 2022	vs 2021
1	16	Tesla Model Y	137,052	+424%
2	1	Tesla Model 3	91,475	-35%
3	4	Volkswagen ID.4	67,490	+23%
4	6	Fiat 500	66,198	+49%
5	3	Volkswagen ID.3	53,015	-24%
6	7	Skoda Enyaq	49,566	+12%
7	14	Dacia Spring	48,535	+76%
8	9	Peugeot 208	46,616	+10%
9	8	Hyundai Kona	41,226	-4%
10	5	Kia Niro	38,522	-18%

globale de automobile de performanță și de înaltă performanță BMW M au totalizat 177.257 de unități în cursul exercițiului financiar 2022, ceea ce reprezintă o creștere de 8,4% față de anul precedent, în ciuda condițiilor dificile continue din zona logisticii și a lanțurilor de aprovizionare.

Cea mai importantă piață unică în 2022 pentru BMW M a fost din nou SUA, a doua cea mai importantă regiune de vânzări fiind piața internă, germană, urmată de Marea Britanie. Iar cel mai vândut model BMW M n-a fost nici M3, nici M4, nici M8, ci electricul i4 M50.

Ce mașini noi au preferat românii în 2022: SUV-uri, mașini compacte și de oraș

În România, anul trecut au fost înregistrate 129.328 de automobile noi, conform datelor Jato, cu 6,7% mai multe decât în 2021.

SUV-urile au rămas, evident, la putere, cu o cotă de piață de 42,7%, în creștere cu 0,8% față de 2021, potrivit statisticilor APIA. Apoi, topul preferințelor românilor a fost completat de mașini de clasă „C", cu o cotă de piață de 26,1%, în creștere cu 1,8% față de 2021, iar pe locul 3 s-au clasat mașinile de clasă „B", cu o cotă de piață de 18,8%, în scădere cu 2,5% față de 2021.

Cea mai importantă creștere a fost înregistrată de automobilele de clasă „A", de citadine, segment pentru care interesul românilor a crescut cu 58% în 2022 și a ajuns la o cotă de piață de 6,9%. Iar, ca și în 2021, românii au manifestat anul trecut un interes deosebit pentru mașinile din categoria „Sport" (+10,7%, față de 2021, și o cotă de piață de 0,3%).

În funcție de tipul de combustibil al autoturismelor înmatriculate, în 2022 motorizările pe benzină au înregistrat o scădere de 1,2% față de perioada similară din 2021, ajungând, astfel, la o pondere de 64,5%.

În ceea ce privește autoturismele echipate cu motoare diesel, acestea au înregistrat o scădere de 5,0% față de cele 12 luni din 2021 și ajungând la o cotă de piață de doar 13,8% din total.

Iar vânzările de autoturisme electrificate au „bubuit".

Astfel, mașinile electrificate, respectiv cele electrice (100% - BEV și plug-in hybrid - PHEV), precum și cele full hybrid - HEV (care dispun și de propulsie electrică fără încărcare din sursă externă), au ajuns să dețină la sfârșitul anului trecut o cotă de piață de 21,7%, care depășește cu 7,9% sau 10.041 de unități cota deținută de motoarele diesel.

Conform datelor APIA, în 2022, au fost înmatriculate în România 11.611 de autoturisme noi cu propulsie pur electrică. Acest volum se traduce printr-o creștere cu 83,6%, față de cele 6.323 de mașini electrice înmatriculate în 2021,

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

și o cotă de piață a BEV-urilor de 9,1%, față de 5,3% în 2021.

Topul mărcilor preferate de români în 2022 este condus, ca de obicei, de Dacia. Dar, interesant, următoarele două trepte ale podiumului nu mai sunt ocupate de branduri europene, precum Volkswagen, Renault sau Ford, ca în alți ani, ci de Toyota și Hyundai. Skoda e pe locul 4 (locul 7 în 2021), Ford pe 5 (locul 2 în 2021) și Volkswagen abia pe 6, urmat de Renault pe 7 (locul 3 în 2021).

De asemenea, trebui remarcată afinitatea românilor pentru mărci premium, în Top 10 intrând două branduri premium, Mercedes-Benz (locul 9) și BMW (locul 10).

În ceea ce privește „Topul modelelor de mașini preferate de români" în 2022, Dacia revendică 5 poziții din primele 10: Logan, Duster, Sandero și Spring, pe primele 4, și Jogger pe 8.

Locul 5 aparține SUV-ului Hyundai Tucson, iar Top 10 e completat de Ford Puma, Toyota Corolla, Skoda Octavia și Renault Clio.

Ce mașini electrice, plug-in hybrid și hybrid au cumpărat românii în 2022

Top Marci - Electrice

MARCA	2022	2021	Var. %
DACIA	6830	3068	122.6%
TESLA	1020	223	357.4%
VOLKSWAGEN	895	985	-9.1%
HYUNDAI	503	448	12.3%
RENAULT	423	347	21.9%
MERCEDES BENZ	329	119	176.5%
BMW	231	148	56.1%
PEUGEOT	226	157	43.9%
SKODA	183	175	4.6%
FIAT	146	83	75.9%
Altele	825	570	-
TOTAL	11611	6323	83.6%

Top Marci - Plug-in hybrid

MARCA	2022	2021	Var. %
MERCEDES BENZ	708	552	28.3%
HYUNDAI	432	357	21.0%
BMW	421	354	18.9%
FORD	376	278	35.3%
VOLVO	344	291	18.2%
RENAULT	247	269	-8.2%
VOLKSWAGEN	232	164	41.5%
JEEP	161	10	>900%
MITSUBISHI	154	80	92.5%
SKODA	145	131	10.7%
Altele	610	406	-
TOTAL	3830	2892	32.4%

Top Marci - Full Hybrid

MARCA	2022	2021	Var. %
TOYOTA	8334	7016	18.8%
HYUNDAI	940	1012	-7.1%
HONDA	924	307	201.0%
RENAULT	844	411	105.4%
FORD	770	267	188.4%
LEXUS	174	201	-13.4%
KIA	120	47	155.3%
MAZDA	77	0	-
SUZUKI	63	106	-40.6%
SUBARU	29	20	45.0%
Altele	4	0	-
TOTAL	12279	9387	30.8%

Top 10 modele de mașini preferate de români în 2022

Top inmatriculari autoturisme - modele

MODEL		December unitati	Var. luna sim. an anterior	2022 unitati	Var. an anterior
DACIA	LOGAN	1272	-0.4%	11402	-14.1%
DACIA	DUSTER	1152	49.4%	10118	11.9%
DACIA	SANDERO	702	-15.4%	8492	3.2%
DACIA	SPRING	1804	17.8%	6830	122.6%
HYUNDAI	TUCSON	176	-44.3%	3058	7.2%
FORD	PUMA	175	3.6%	3046	-3.0%
TOYOTA	COROLLA	128	-3.8%	2634	7.5%
DACIA	JOGGER	313	-	2614	-
SKODA	OCTAVIA	211	24.1%	2534	-6.8%
RENAULT	CLIO	595	82.0%	2418	-17.9%
Rest		5759	-7.2%	74802	-
TOTAL		12287	4.7%	127948	6.8%

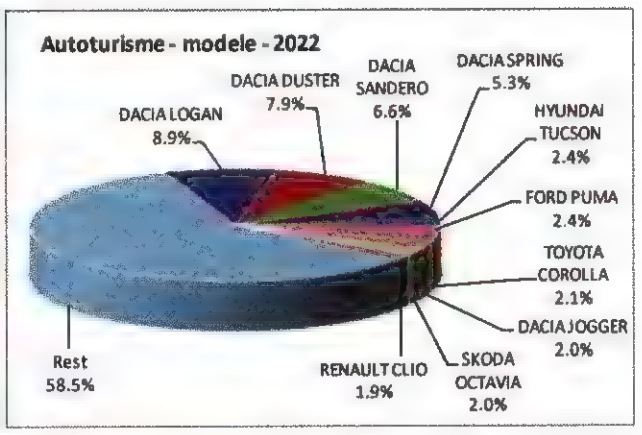

Top 10 mărci de mașini preferate de români în 2022

Top inmatriculari autoturisme - marci

MARCA	December unitati	Var. luna sim. an anterior	2022 unitati	Var. an anterior
DACIA	5244	14.6%	40019	14.9%
TOYOTA	586	-17.0%	9964	12.8%
HYUNDAI	556	-49.0%	9551	0.2%
SKODA	672	7.2%	8669	8.8%
FORD	603	22.3%	8383	7.4%
VOLKSWAGEN	622	13.1%	8058	3.1%
RENAULT	1308	38.3%	8008	2.7%
PEUGEOT	198	-17.5%	3522	4.0%
MERCEDES BENZ	258	16.7%	3341	2.0%
BMW	282	30.6%	2985	-8.9%
Rest	1958	-5.3%	25448	-
TOTAL	12287	4.7%	127948	6.8%

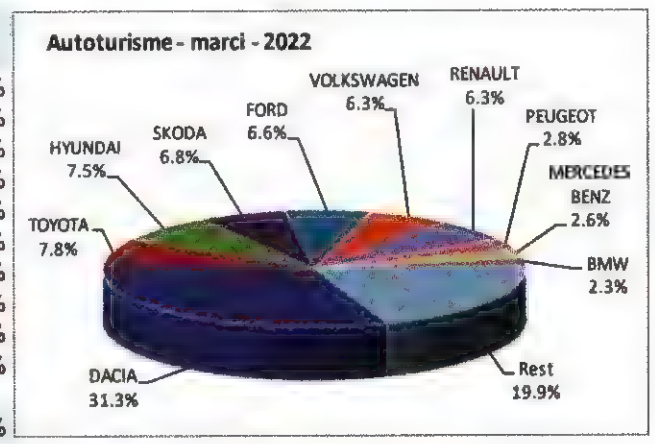

„Explozie" de automobile electrice, plug-in hybrid și hybrid

Ca și în anul 2021, când, deși s-a înregistrat o scădere a achizițiilor de autoturisme în general, cele „verzi" au performat, în 2022, achizițiile din această categorie au crescut considerabil (+49,0%) comparativ cu perioda similară a anului trecut.

În acest context, este de remarcat creșterea importantă a autoturismelor 100% electrice (+83,6%) și a celor plug-in hybrid (+32,4%).

În ceea ce privește preferințele, primele 5 cele mai vândute autoturisme 100% electrice în 2022 au fost Dacia Spring cu 6.830 unități, model lansat în 2021, cu o creștere de 122,6% față de aceeași perioadă a anului precedent, Tesla Model 3 cu 759 unități, cu o creștere de 248,2% față de 2021, Volkswagen e-UP! cu 514 unități, în creștere cu 18,2%, Hyundai Kona cu 365 unități, în scădere cu 4,9% și Renault Zoe cu 269 unități, cu o scădere de 22,5% față de cele 12 luni ale anului trecut.

La capitolul plug-in hybrid, top 5 modele a fost condus de Ford Kuga, cu 324 unități, +24,1%, urmat de Hyundai Tucson, cu 271 unități, +18,3%, Renault Captur, cu 247 unități și o scădere de 8,2%, Mercedes-Benz GLE, cu 246 unități, în creștere cu 36,7%, și Mercedes Benz GLC, cu 206 unități, în scădere cu 8,0%.

Autoturismele hibride, fără încărcare la priză, au avut pe primul loc din Top 3 Toyota Corolla cu 2.397 unități, în creștere cu 12,3% față de 2021, urmată de Toyota C-HR cu 1.978 unități, în scădere cu 5,5%, și Toyota RAV4 cu 1.697 unități, în creștere cu 5,4%.

FISCALITATE

Cum poți deconta bacșișul

Legea bacșișului a introdus și posibilitatea de a deconta aceste plăți, însă în anumite condiții. – *Mădălina Ion*

CONFORM LEGII, BACȘIȘUL ESTE „orice sumă de bani oferită în mod voluntar de client, în plus față de contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate de către operatorii economici care desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN: 5610 - «Restaurante», 5630 - «Baruri și alte activități de servire a băuturilor»".

Ni se mai spune și că bacșișul nu poate depăși 15% din valoarea consumației (dar nu este clar despre ce valoare a consumației vorbim, cea care include TVA sau valoarea fără TVA) și că operatorii economici nu pot „să condiționeze, sub orice formă, livrarea de bunuri sau prestarea de servicii de acordarea bacșișului", ceea ce protejează clienții de eventualele abuzuri.

Pare logic că doar după ce clientul hotărăște bacșișul, va putea fi emis bonul fiscal și/sau factura.

Clienții vor putea plăti bacșișul și cu card, deci, vor avea posibilitatea să achite un bacșiș mai generos.

Cum se poate deconta bacșișul

Oficializarea bacșișului va permite și celor care consumă servicii de restaurant în cadrul activităților de protocol să deconteze întreaga sumă (inclusiv bacșișul) deci și aceștia vor fi încurajați să fie mai generoși dacă vor fi mulțumiți de serviciile primite.

Angajatorul sau firma care decontează această cheltuială ca și cheltuială de protocol nu poate deconta pe protocol o sumă mai mare de 15% pentru bacșiș pentru că așa scrie în lege.

Dar și cheltuiala de protocol este deductibilă limitat.

Nici aici nu putem deduce oricât, dar incluzând bacșișul în cheltuiala de protocol avem dreptul la o deducere, chiar dacă e limitată.

Un alt aspect neclar în privința bacșișului este acela că în lege nu se precizează dacă vorbim de 15% din valoarea serviciilor cu sau fără TVA.

Ce trebuie să facă restaurantele și barurile

Restaurantele și barurile sunt obligate (altfel plătesc o amendă între 2.000 și 4.000 lei) să-și modifice softurile astfel încât pe nota de plată să apară bacșișul, ca o rubrică separată, a cărui valoare va fi hotărâtă de client.

Partea bună este că, în sfârșit, va putea exista un control al banilor. Suma totală a banilor existenți într-un restaurant/bar va trebui să fie egală cu totalul încasărilor în numerar de la clienți (inclusiv bacșișul).

Clienții vor putea plăti bacșișul și cu card, deci, vor avea posibilitatea să achite un bacșiș mai generos, ceea ce înseamnă că angajații restaurantului/barului vor fi mai fericiți. Cel puțin în principiu.

Ni se mai spune și că valoarea bacșișului nu trebuie considerată venit pentru operatorul economic și asta iar e bine, pentru că elimină orice dubiu privind contabilizarea acestei sume. Bacșișul este o sumă plătită de client operatorului economic pentru ca aces-

Bacșișul nu este obligatoriu

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN, OCTAV GANEA

ta s-o plătească angajatului său.

O altă parte mai puțin bună este faptul că angajatorul va trebui să stabilească, împreună cu angajații, cum va fi împărțit bacșișul, va trebui să țină evidența acestuia, să se asigure că-l distribuie conform înțelegerii. Dar eu cred că acest lucru se întâmpla deja, într-o formă sau alta.

Aceștia mai trebuie și să calculeze și să rețină un impozit de 10% din bacșiș pe care să-l vireze la bugetul de stat

Cu ce rămân cei care primesc bacșișul

La prima vedere, ei ar putea fi cei supărați pentru că acest venit, pe care până acum îl primeau, dar care nu era declarat, va fi impozitat. Li se va reține un impozit de 10% din valoarea bacșișului. Dar oare este asta o veste atât de proastă?

Poate că, dacă ne gândim că de acum clienții vor putea achita bacșișul și cu card și deci nu vor mai fi limitați doar la banii pe care îi au în buzunar, aceștia vor achita un bacșiș mai generos.

De asemenea, oficializarea bacșișului va permite și celor care consumă servicii de restaurant în cadrul activităților de protocol să deconteze întreaga sumă (inclusiv bacșișul) deci și aceștia vor fi încurajați să fie mai generoși dacă vor fi mulțumiți de serviciile primite.

Una peste alta, s-ar putea ca creșterea venitului din bacșiș să fie mai mare decât impozitul de 10%.

Modificări fiscale care afectează HoReCa

1. Creșterea cotei de TVA
   - De la 9% la 19% la băuturi carbogazoase și la băuturile pe bază de soia
   - De la 5% la 9% pentru cazare, restaurant și catering
2. Disparitia impozitului specific HoReCa
   - Dispare impozitul specific
   - Pot aplica regimul microîntreprinderilor indiferent de venit (cota 1%). N

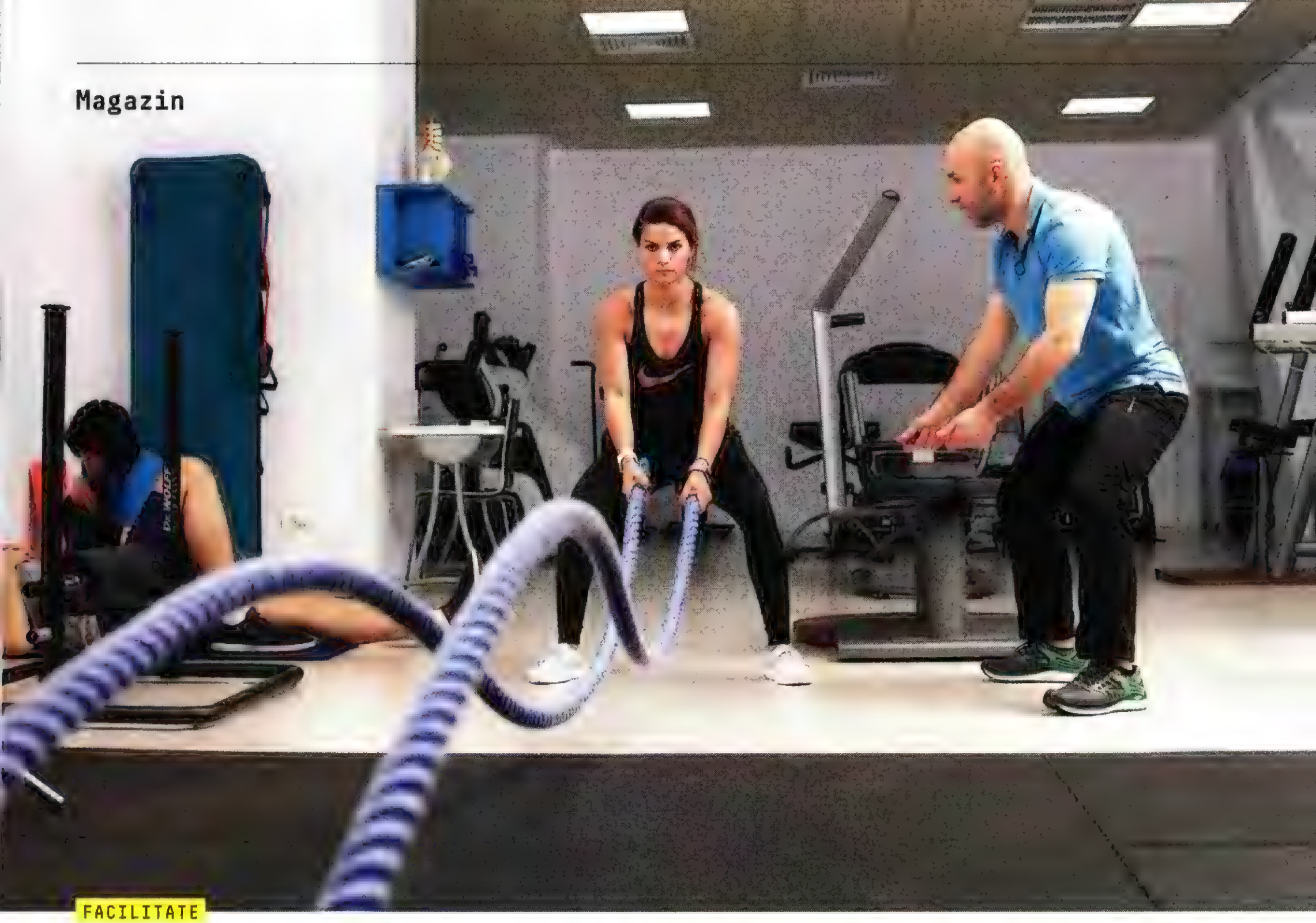

FACILITATE

Cum îți poate plăti angajatorul abonamentul la sală

Abonamentul la sală poate fi dedus de către angajator în limita a 400 de euro/an. – *Mădălina Ion*

O VESTE FOARTE BUNĂ ESTE aceea că abonamentele la sălile de sport vor fi considerate cheltuieli deductibile pentru angajator în limita a 400 euro/an/angajat. Totodată, pentru salariat nu vor fi considerate venituri impozabile și nici nu se vor plăti nici contribuții sociale pentru aceste beneficii.

Prin această facilitate, un angajator poate să deconteze până în 400 de euro pe an abonamente la sălile de sport, la sălile de recuperare, la un abonament prin care angajatul închiriază un teren de tenis sau de fotbal, de exemplu. Așadar, și dacă este vorba despre o facilitate sportivă, aceasta poate fi decontată.

Astfel, dacă un angajator, plătitor de impozit pe profit, decontează abonamentul la sălile de sport pentru angajații lui, cheltuiala finală a acestuia va fi 400*84% = 336 euro/angajat/an.

Însă acesta este un beneficiu salarial care se adaugă altor beneficii neimpozitate. Pe de o parte am limita beneficiului în sine, 400 de euro/an, pe de altă parte, acest beneficiu se adaugă la contribuțiile suplimentare pentru pensie, asigurările suplimentare de sănătate sau abonamentele la clinici medicale, bonusul pentru telemuncă și decontarea serviciilor turistice. Toate aceste beneficii se adună și sunt plafonate la o treime din salariul de bază.

Astfel, dacă angajatorul îți dă 400 de euro într-o singură lună pe abonamentul de la sală, angajatul trebuie să aibă minim 1.200 de euro salariu și să

nu aibă alte beneficii în acea lună. Însă cei 400 de euro pentru sala de sport pot fi împărțiți și acordați lunar, trimestrial etc.

Salariu minim și contribuții obligatorii pentru cei cu contracte parțiale

- Salariul minim este 3.000 lei
- În cazul angajaților part-time care au salarii brute sub salariul minim, angajatorul plătește contribuțiile la nivelul salariului minim (excepții sunt elevii și studenții <26 ani, ucenicii <18 ani, persoane cu dizabilități, pensionarii și cei care au mai multe job-uri part-time).

Beneficii salariale plafonate la 33% din salariul de bază

- Contravaloarea serviciilor turistice – limitat la un salariu mediu brut (6.789 lei)
- Contribuțiile la fondurile de pensii facultative – limitate la 400 euro/an
- Contribuțiile la asigurările suplimentare de sănătate/abonamente la clinici medicale în limita a 400 euro/an
- Sumele acordate pentru telemuncă – în limita a 400 lei/lună

Deducerea personală

Deducerea personală va fi ceva mai mare decât până acum. Să vedem care este situația unui salariat care câștigă 3.600 lei/lună și care are 2 copii minori:

- până acum avea o deducere personală de 335 Lei => plătea un impozit de 10%*(3.600*65%-335) = 201 lei.
- de acum va avea o deducere personală 24%*3.000 = 720 lei plus o deducere suplimentară (care însă se acordă doar unuia dintre părinți) de 200 lei => va plăti un impozit de 10%* (3.600*65% - 720 -200) = 142 lei => câștigă 59 lei/lună

- De asemenea, până acum persoanele întreținute erau cele ale căror venituri lunare nu depășeau 510 lei/lună
- Apoi, dacă până acum cei cu salarii peste 3.600 lei nu mai beneficiau de deducere personală, de acum, pentru a beneficia de deducere personală, salariul brut trebuie să fie până în 3.000 (salariul minim) + 2.000 lei = 5.000 lei/lună.

Beneficiile salariale sunt plafonate la 33% din salariu

De acum, persoanele întreținute sunt cele care au venituri sub 20% din salariul minim = 20%*3.000 = 600 lei.

Ofertele sălilor de sport și de recuperare

Evident, existând o astfel de facilitate și sălile de sport au venit cu oferte speciale. Ofertele centrului Sport Therapie cuprind metodologii demonstrate științific de prevenție medicală, care pot fi incluse în pachetul anual de beneficii pentru angajați:

➤ Coloană - Terapia Dr. Wolff – 10 ședințe x 1,5 h (1.250 lei). Indicat în tratarea și prevenția durerilor de spate.

Cuprinde: Consultație cu Examen clinic; Pain Screen; Exerciții pe aparatele Dr. Wolff(Terapia Dr. Wolff pe aparate speciale); Exerciții corective

➤ Corectare 360 – 10 ședințe x 1,5 h (1.250 lei). Indicat în corectarea deficiențelor musculo-articulare, care pot provoca afecțiuni ortopedice.

Cuprinde: Consultație cu Examen clinic; Pain / Fitness Screen; Return to Activity / Sport; Exerciții sală.

➤ Long Covid - Recuperare pulmonară– 10 ședințe x 1,5 h (1.250 lei). Crește capacitatea pulmonară și saturația de oxigen în organism.

Cuprinde: Consultație cu Examen clinic; Pulmonar Screen; Test cardio PWC - Physical Work Capacity sau Test mers 6 minute; Exerciții sala; Terapie Vacumed.

➤ Vascular Training– 10 ședințe x 1 h (1.250 lei). Indicat în afecțiuni circulatorii arteriale și venoase, varice, tonifierea țesuturilor (efect anticelulitic).

Cuprinde: Consultație cu Examen clinic; Terapie Vacumed; Drenaj limfatic Hydroven.

➤ Sportivi - Complete Screen– 2 ședințe x 2 h (980 lei). Indicat persoanelor care practică activități sportive.

Cuprinde: Consultație cu Examen clinic; Fitness Screen; Test Aeroscan; Analiză mers / alergare 3D Motion Metrix.

TURISM

Ce taxe plătești dacă îți închiriezi casa în regim Airbnb/Booking

Închirierea în scop turistic, în regim booking, Airbnb, etc., înseamnă închirierea a maximum cinci camere din locuința personală pentru perioade între 24 ore și 30 de zile. În acest caz, impozitarea se face pe baza „normelor de venit". – *Mădălina Ion*

PARTEA BUNĂ ESTE CĂ, PENTRU calculul venitului impozabil, nu trebuie să ținem evidența sumelor încasate de la fiecare turist pe fiecare cameră, și nici evidență cheltuielilor.

În modelul standard, impozitul se calculează în funcție de un venit „teoretic" pe cameră și care depinde de zona geografică în care se află această cameră, numit normă de venit. Norma de venit pe fiecare zona geografică este publicată anual de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului. Partea mai puțin plăcută în ceea ce privește acest model de calcul al venitului impozabil este că, deși conform codului fiscal modificat nivelul normelor anuale de venit „se publică în cursul trimestrului IV, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului anterior celui în care urmează a se aplica", în realitate nu se prea întâmplă acest lucru.

Pentru anul 2022, normele anuale de venit au fost publicate în 25 noiembrie 2022. Am căutat și normele aplicabile pentru anul 2023, dar nu le-am găsit.

Cum se calculează venitul impozabil

Acest model presupune că cei ce câștigă astfel de venituri își vor calcula impozitul prin aplicarea cotei de 10% asupra unui venit fix (normă).

Norma maximă de venit/cameră pentru veniturile din închirierea camerelor în scop turistic în 2022:

- Stațiuni de interes local: 8.500 lei
- Stațiuni de interes național: 13.500 lei
- Stațiuni balneare, climatice și balneoclimatice: 19.000 lei
- Stațiuni de pe litoral sau Delta Dunării: 19.000 lei (S) + 6.500 lei (ES)
- Pentru alte localități: 11.000 lei

Spre exemplu, norma maximă de venit pentru o cameră închiriată în București este de 13.500 lei, la Sinaia – 19.000 de lei, în Deltă, pentru un an întreg, 19.000+6.500 = 25.500 lei, iar la Mamaia, doar în sezon, 19.000 de lei.

Cum poate fi redusă valoarea maximă a normei de venit

Nivelul maxim al normei de venit poate fi redus cu 30% dacă sunt îndeplinite minim 3 din următoarele condiții:

1. Lipsa mijloacelor de transport rutiere sau feroviare
2. Mediul rural
3. Materialele de construcție nu sunt beton sau cărămidă
4. Lipsa a cel puțin uneia dintre utilități de la rețeaua publică (apă, canalizare, energie electrică, gaze)
5. Camera nu are acces exclusiv la grupul sanitar
6. Suprafața camerei este sub 15 mp

De exemplu pentru două camere în Deltă disponibile pentru închiriere tot anul:

- într-o zonă în care nu se poate ajunge cu mijloace de transport rutiere sau feroviare
- într-un sat
- una are 14 mp, cealaltă are 17 mp

Norma de venit ajustată este:

- Pentru camera cea mică (avem trei condiții îndeplinite) => normă ajustată = 70%*25500 = 17.850 lei
- Pentru camera cea mare (nu avem trei condiții îndeplinite) => normă ajustată = 25.500 lei

Mai există încă o ajustare astfel încât să reflecte perioada efectivă în care camera (fiecare dintre camere) a fost disponibilă pentru a fi închiriată în scop turistic.

Ajustarea normei în funcție de perioada închirierii:

- Mai mult de 15 zile/lună => o lună întreagă

Norma maximă de venit pentru o cameră închiriată în București este de 13.500 lei

- Mai puțin de 15 zile/lună => jumătate dintr-o lună

De exemplu dacă încep închirierea camerelor din Deltă:

- Cea mare - pe 20 Aprilie => normă de venit = 25.500/12*(8+0.5) = 18.062,5 = 18.063 lei
- Cea mică - pe 10 mai => normă de venit = 17.850/12*(7+1) = 11.900 lei

Venitul impozabil = 18.063 + 11.900 = 29.963 lei. Impozit datorat = 10%*29.963 = 2.996 lei.

Venitul impozabil este suma normelor de venit calculate pentru fiecare cameră disponibilă de închiriat.

Deci în exemplul nostru cu cele două camere din Deltă: Pentru cel cu cele două camere din Deltă, venitul impozabil în anul în care începe activitatea este = 18.063 + 11.900 = 29.963 lei. Impozitul este 10% din venitul impozabil, rezultă că impozitul datorat este 2.996 lei.

Cum se calculează contribuția pentru sănătate - CASS

În privința contribuțiilor sociale, și aceștia datorează contribuția pentru sănătate (CASS) care s-a modificat așa cum știm deja. CASS datorată pentru venitul obținut din închirierea a maxim 5 camere din locuința proprie în regim turistic:

Dacă norma anuală ajustată este:

Sub 18.000 lei	0 lei	0 lei	-
Între 18.000 lei și 30.600 lei	0 lei	1.800 lei	
Între 30.600 lei și 36.000 lei	3.060 lei	1.800 lei	-41%
Între 36.000 lei și 72.000 lei	3.060 lei	3.600 lei	18%
Peste 72.000 lei	3.060 lei	7.200 lei	135%

Deci, pentru cele două camere pe care le închiriem începând cu aprilie, respectiv mai 2022, pentru 2022 nu datorăm CASS dar, dacă presupunem că în 2023 avem aceeași normă ajustată, atunci am datora CASS de 1.800 lei.

Și, bineînțeles (considerând că nomele de venit nu se schimbă), în anul următor, când am desfășura activitatea de închiriere pentru tot anul, venitul impozabil de declarat = suma normelor de venit ajusate pentru fiecare cameră, devine 25.500+17.850 = 43.350 lei =>

- Impozitul datorat estimat = 4.335 lei
- CASS datorat estimat = 3.600 lei.

MĂDĂLINA ION
consultant fiscal

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

CĂLĂTORII

Un mărțișor călător: 6 idei de city-break cu aromă de primăvară

Mărţişorul, simbolul primăverii, iubirii şi purităţii, sărbătorit pe data de 1 martie, poate fi și un motiv perfect pentru o mini-vacanță de relaxare și distracție, condimentată, eventual, și cu puțin romantism, mai ales că urmează și Ziua Femeii, pe 8 martie. În plus, luna martie este considerată „extrasezon" în majoritatea destinațiilor de city-break din Europa, ceea face ca tarifele să fie la un nivel avantajos.

CONFORM UNEI TRADIŢII CE SE pierde în negura timpului, data de 1 martie este asociată cu sfârșitul iernii. Descoperirile arheologice au arătat că venirea primăverii se sărbătorea încă de acum peste opt mii de ani în zona noastră, de pe vremea dacilor. Iar dacă între simbolurile primăverii din acele vremuri, care erau fie nişte pietricele colorate în alb și rosu, sub forma unui șirag, fie o monedă legată cu fire subţiri de lână albe, negre și roșii, de exemplu, și mărțișoarele de astăzi pare că există o legătură directă, în ultimii ani a apărut un nou trend. Așa cum se întâmplă și de Crăciun, Anul Nou, Valentine's Day sau 1 Mai, de exemplu, și mărţişorul a început să ia forma unei mini-vacanțe. În 2023, mărțișorul nu pică ideal pentru o „punte", pentru un weekend prelungit dedicat doamnelor și domnișoarelor, 1 martie fiind o zi de miercuri. Dar, cu siguranță, se pot găsi variante, mai ales că planificarea unei escapade depinde în multe cazuri și de orarul zborurilor, și de tarifele găsite.

Cel mai la îndemână poate fi un „mărțișor călător" la munte sau într-un centru Spa, de exemplu. Dar, venirea primăverii are, parcă, alta aromă într-un city-break. Dacă se poate să fie și într-o destinație cu climă mediteraneană, și mai bine. Iar puțin shopping nu strică niciodată.

de
RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

BARCELONA

„Beție“ arhitectonică

Barcelona, capitala Cataloniei, este una dintre cele mai frumoase și spectaculoase metropole moderne din Europa. Bulevardele largi și aerisite sunt o plăcere, fascinantele creații ale celebrului arhitect Antoni Gaudi te provoacă să le descoperi la tot pasul, fântânile magice de la Montjuic dansează gratis pentru romantici în fiecare seară, iar Parc de la Ciutadella ascunde o vegetație luxuriantă și o grădină zoologică. De asemenea, Barceloneta vă așteaptă cu o plajă de nisip fin lată, iar în zona portului și în orașul vechi vă puteți desfăta papilele gustative cu unele dintre cele mai gustoase preparate culinare din pește ori fructe de mare. Pentru shopaholici, Las Ramblas este un „must“, iar în Barcelona și suburbii există numeroase mall-uri și outlet-uri.

ISTANBUL

Aventură la marginea Orientului

Cu o populație de aproape 19 milioane, Istanbulul este un megalopolis, precum și principalul centru financiar, comercial și cultural al Turciei. Se întinde peste 27 de districte din cele 39 ale provinciei cu același nume, și este una dintre cele mai mari metropole din lume. Istanbul are, fără doar și poate, o efervescență aparte, este un oraș al contrastelor și nu seamănă cu nimic. Obiectivele turistice din Istanbul sunt atât de diverse și de numeroase, încât nu aveți cum să le bifați pe toate într-un singur city-break. Dar cel puțin 7 le puteți încercui pe hartă. De exemplu, puteți începe cu Hagia Sophia sau Biserica Sfintei Înțelepciuni, una dintre cele mai mari construcții religioase din lume, și, apoi, continua cu Palatul Topkapi, Moscheea Albastră, o plimbare pe Bosfor, o vizită în bazar, Palatul Dolmabahce, care are nu mai puțin de 285 de camere și 43 de saloane, și Yerebatan Saray (Palatul subteran).

SALONIC

Un oraș cosmopolit cu viață de noapte efervescentă

Cel de-al doilea mare oraș din Grecia, Salonic este o destinație interesantă pentru o escapadă la început de primăvară. Metropola cochetă este extrem de activă, mai ales seara, în zona falezei, unde barurile și tavernele trag obloanele mult după miezul nopții, și plină de istorie. La început de martie, mercurul din termometre urcă, în medie, spre 16-18 grade Celsius. Iar dacă alegeți să mergeți cu mașina (București – Salonic, circa 700 de kilometri), vă puteți abate, de exemplu, și până la Meteora și manufacturile de blănuri și bijuterii din zonă.

PRAGA

Romantism, istorie și distracție

Astfel poate fi caracterizată în câteva cuvinte capitala Cehiei. Situată pe malurile râului Vltava, în centrul Boemiei, Praga se mândrește cu un centru vechi înțesat de clădiri, cu un design deosebit, și brăzdat de străduțe cochete, „bătute" în piatră cubică, cu sute de baruri, cafenele, cluburi și restaurante. Nu în ultimul rând, metropola este considerată o referință de către cei cărora le place berea, precum și de către amatorii de pahare sau obiecte din cristal de cea mai bună calitate.

CATANIA

Experiență vulcanică

Fondată în secolul VIII î.Hr, Catania este cel de-al doilea oraș ca mărime din Sicilia după Palermo și se află în apropierea Vulcanului Etna, cel mai înalt și mai activ din Europa, motiv pentru care, de-a lungul timpului, a fost acoperit de 17 ori de lavă. Centrul vechi al orașului este o adevărată expoziție de arhitectură în stil baroc. Palazzo Biscari este, probabil, cel mai frumos exemplu de baroc catanez, iar printre obiectivele ce nu trebuie ratate se numără Piața de pește (Ph. Sandro Scalia), Mănăstirea San Benedetto, Muzeul de Artă Contemporană sau Mănăstirea San Nicolò l'Arena.

BUDAPESTA

Relaxare și shopping

Vaci Utca, strada pietonală situată chiar în inima Budapestei, este o referință printre shopaholici. Însă cunoscătorii știu că cele mai exclusiviste magazine, restaurante și cafenele se află pe Andrassy, în timp ce amatorii de antichități se vor îndrepta către Falk Miksa. În principiu, cele mai mici prețuri pot fi găsite la Premier sau la Factory Outlet. Apoi, după „terapie", se recomandă o cină romantică pe malul Dunării sau pe un restaurant plutitor. Și vacanța poate continua cu câteva zile de relaxare. Băile Szecheny din Budapesta, de exemplu, sunt printre cele mai mari și mai vechi din Europa, fiind utilizate în scop balneo-terapeutic încă din 1881. Apele termale ies din inima Pământului cu o temperatură de 74-75 de grade Celsius. Iar pentru variație și mai ales pentru copii puteți încerca și aquapark-ul hotelului Ramada, care este unul dintre cele mai mari parcuri de distracții acvatice închise din Europa.

Cutremurul din 1977

4 MARTIE 1977. CUTREMURUL DIN 4 MARTIE 1977, PRODUS LA ORA 21.21, a avut o magnitudine Mw (magnitudine-moment) de 7,4 şi s-a produs la o adâncime de 94 km, se aminteşte într-un comunicat de presă al Institutului Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Pământului (INCDFP) din 25 februarie 2022. Cutremurul a provocat cele mai mari pagube produse de un fenomen natural din istoria României. La nivel national,1.578 de persoane şi-au pierdut viaţa (1.424 în Bucureşti) şi 11.321 de persoane au fost rănite (7.598 în Bucureşti). Un număr de 32 de clădiri de înălţime mare sau medie s-au prăbuşit în Capitală, 32.900 de locuinţe au fost grav avariate la nivel naţional, aproximativ 200.000 de oameni fiind direct afectaţi.

În toate punctele din Bucureşti unde s-au prăbuşit imobile au acţionat ostaşi, studenţi, echipe de specialişti, cascadori, cadre sanitare, dar şi simpli cetăţeni veniţi să ajute la operaţiunile de salvare. Mulţi dintre aceştia au lucrat fără întrerupere zi şi noapte la degajarea ruinelor.

În urma cutremurului din 4 martie 1977, şi-au pierdut viaţa multe personalităţi ale vieţii culturale, artistice şi ştiinţifice, dintre care îi amintim pe: Anatol Emilian Baconsky, Savin Bratu, Alexandru Ivasiuc, Mihai Gafiţa, Mihail Petroveanu, Veronica Porumbacu, Tudor Dumitrescu, Toma Caragiu, Doina Badea, Alexandru Bocăneţ, Eliza Petrăchescu, Liviu Popa, Mihaela Mărăcineanu, fizicienii acad. Florin Ciorăscu şi acad. Paul C. Petrescu ş.a..

17 Februarie – 23 martie

Descoperirea planetei Pluto

18 februarie 1930. Americanul Clyde Tombaugh de la Observatorul Lowell, aflat la Flagstaff, statul Arizona, a descoperit, la 18 februarie 1930, cea de-a noua planetă a sistemului solar. Din 24 august 2006, în urma unei rezoluţii a Uniunii Astronomice Internaţionale în care a fost schimbată definiţia termenului de planetă, Pluto a primit statutul de planetă pitică.

Patentarea motorului diesel

23 februarie 1893. Rudolf Diesel a primit brevetele în Germania, Elveţia, Regatul Unit şi în SUA pentru „Metoda şi aparatul de convertire a căldurii în lucru mecanic". În 1893, el a descris un motor cu ardere înceată care prima dată comprimă aer, astfel crescând temperatura peste punctul de pornire a combustibilului, apoi gradat se introducea combustibil în timp ce se permitea amestecului să se extindă.

Steaua câştigă Supercupa Europei

24 februarie 1987. Golul lui Gică Hagi contra Dinamo Kiev a adus Stelei al doilea trofeu european, după Cupa Campionilor câştigată în 1986. Întâlnirea cu Dinamo Kiev a fost prima a lui Gheorghe Hagi în tricoul Stelei. Jucătorul a fost adus de la Sportul Studenţesc şi a reuşit golul victoriei roş-albaştrilor în minutul 44, dintr-o lovitură liberă de la 25 de metri.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Newsweek ROMÂNIA

ABONEAZĂ-TE!

Online, cu cardul, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., J40/2003/2018, CUI: RO38847674, cont RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: ➤ Manpres Distribution București ➤ Calliope S.R.L. Ploiești ➤ Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente: abonamente@newsweek.ro

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată trebuie să ne trimiteți datele necesare livrării revistei (nume, prenume, adresa completă, numărul de telefon, adresa de e-mail), împreună cu copia dovezii de plată la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1 sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare.
Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

Abonament PRINT+DIGITAL	Abonament PRINT	Abonament DIGITAL
3 luni: 97 lei	3 luni: 58 lei	1 lună: 18 lei
6 luni: 182 lei	6 luni: 113 lei	3 luni: 49 lei
12 luni: 350 lei	12 luni: 220 lei	6 luni: 89 lei
		12 luni: 169 lei

Revista *Newsweek România* apare lunar.

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Detalii: abonamente@newsweek.ro

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ
vă rugăm să ne comunicați la abonamente@newsweek.ro

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI

DEDICARE / AFACERI / PROFESIONALISM

ÎMPREUNĂ
PENTRU AFACEREA TA

Camera de Comerț și Industrie a României
Bd. Octavian Goga nr. 2, Sector 3, București, 030982, România
Tel: 021 319 01 01 / Fax: 021 319 00 92
e-mail: ccir@ccir.ro
www.ccir.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025